

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

WYNIKI PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2011 R.

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2012

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa

Preparation of the publication

CSO, Agriculture Division

kierujący
supervisor

Artur Łączyński
Dyrektor Departamentu Rolnictwa

Director of the Agriculture Division

zespół
team

Stanisław Niszczoła
Ewa Cypelt
Kazimierz Dziubiński
Anna Kupidura
Tomasz Milewski
Dariusz Miziołek
Wiesława Rafa
Zofia Ruskowska

wykresy i mapy
graphs and maps

Dariusz Miziołek

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Cover design

Statistical Publishing Establishment

ISSN 1507 - 9678

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

Publication available on <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Publikacja zawiera podstawowe dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców oraz upraw pastewnych w 2011 r. z uwzględnieniem reprezentacyjnych badań w zakresie powierzchni i plonów upraw.

Dla zilustrowania przemian i tendencji w produkcji roślinnej, dane krajowe z produkcji podstawowych upraw podano na tle średnich wyników z lat 2006-2010 oraz na tle lat 2009 i 2010, natomiast informacje o produkcji poszczególnych ziemiopłodów w układzie sektorowym zestawiono w porównaniu z analogicznymi danymi roku poprzedniego.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, dwóch działów analitycznych oraz działu III zawierającego część tabelaryczną.

W uwagach metodycznych, oprócz wyjaśnienia podstawowych kwestii terminologicznych i zakresowych podano informacje o badaniach reprezentacyjnych plonów zbóż i niektórych upraw innych niż zboża, a w szczególności – zasady losowania próby i uogólniania wyników oraz informacje o precyzji wyników, które zostały opracowane przez Roberta Wieczorkowskiego, konsultanta w Departamencie Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS.

- Dział I – "Charakterystyka wyników produkcji roślinnej w 2011 r.", zawiera szczegółową analizę wyników produkcji roślinnej na tle warunków agrometeorologicznych.
- Dział II – „Przebieg siewów oraz ocena stanu zasiewów ozimin z listopada 2011 r.”
- Dział III – „Tablice” – zawiera tabelaryczne zestawienie informacji, ujmujące powierzchnię, plony i zbiory podstawowych upraw rolnych i ogrodniczych dla rolnictwa ogółem, według sektorów oraz dla gospodarstw indywidualnych.

Dane według województw, w szczegółowym ujęciu według sektorów i dla gospodarstw indywidualnych zostaną opublikowane w końcu kwietnia 2012 r., w zeszycie „Produkcja upraw rolnych i ogrodniczych w 2011 r.” wydanym w serii „Materiały źródłowe”.

Publikacja została opracowana w Wydziale Produkcji Roślinnej i Użytkowania Gruntów – pod kierunkiem Stanisława Niszczyty – naczelnika Wydziału.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, kwiecień 2012 r.

PREFACE

The publication contains basic data regarding the final estimation of the production of main agricultural crops, vegetables, fruits and fodder crops in 2009, taking into account the results of sample surveys of crop area and yields.

In order to illustrate changes and tendencies in crop output, the national data on main crops output are presented in comparison with average results from the period of 2006-2010, as well as years 2009 and 2010. Information on the output of individual crops according to sectors was compared with the analogous data from previous year.

The publication consists of methodological notes, two analytical sections and section III including tables.

Beside the explanation of basic terminology and scope-related issues, the methodological notes contain information on sample surveys of yields of cereals and crops other than cereals, in particular – sampling scheme, generalizing the results and information on accuracy of the results, which was compiled by Robert Wieczorkowski, consultant in Methodology, Standards and Registers Division of the CSO.

- Section I – „Crops production characteristic in 2011” contains a detailed analysis of the results of crop output in relation to agrometeorological conditions.
- Section II – “Sowings and evaluation of the conditions of winter crops as of November 2011”.
- Section III – “Tables” – includes information in tabular form on area, yields and production of main agricultural and horticultural crops, total for agriculture, for sectors and for private farms.

Data by voivodships, by sectors and for private farms, will be published at the end of April 2012 in volume entitled „Production of agricultural and horticultural crops in 2011”, issued in a series “Source materials”.

The publication was prepared in Crop Production and Land Use Section – under the supervision of Stanisław Niszczoła – Head of Section.

Director of the Agriculture Division
Artur Łaczyński

Warsaw, April 2012

SPIS TREŚCI

Tabl. Str.

PRZEDMOWAX 3

UWAGI METODYCZNEX 9

DZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2011 r.

1. Ogólne wyniki produkcji na tle warunków agrometeorologicznych	X	29
2. Zboża	X	35
3. Ziemniaki	X	48
4. Buraki cukrowe	X	52
5. Rośliny oleiste	X	56
6. Strączkowe jadalne	X	62
7. Len oraz inne przemysłowe	X	66
8. Uprawy pastewne	X	67
9. Warzywa	X	74
10. Owoce z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych	X	80

DZIAŁ II.

Przebieg siewów oraz ocena stanu zasiewów w listopadzie 2011 r.X 90

DZIAŁ II. TABLICE

Produkcja zbóż, oleistych i buraków cukrowych według sektorów	1/43	94
Produkcja ziemniaków, kukurydzy na zielonkę i z trwałych użytków zielonych według sektorów	2/44	95
Produkcja ziemniaków rolnych – A. ogółem	3/45	96
Produkcja ziemniaków rolnych – B. sektor prywatny	3/45	98
Produkcja ziemniaków rolnych – C. gospodarstwa indywidualne	3/45	100
Produkcja ziemniaków rolnych – D. sektor publiczny	3/45	102
Produkcja ziemniaków ogrodnich – A. ogółem	4/46	104
Produkcja ziemniaków ogrodnich – B. gospodarstwa indywidualne	4/46	105
Powierzchnia, plony i zbiory głównych ziemniaków wg regionów	5/47	106
Plony zbóż i ziemniaków na tle niektórych czynników produkcji	6/48	107

MAPKI I WYKRESY

	Str.
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi	41
Plony kukurydzy na ziarno	42
Udział zbiorów poszczególnych zbóż w zbiorach zbóż ogółem	45
Plony ziemniaków	50
Plony buraków cukrowych	54
Plony roślin oleistych	58
Plony rzepaku i rzepiku	61
Plony strączkowych jadalnych	65
Plony warzyw gruntowych	78
Plony owoców	88
Zbiory warzyw gruntowych, owoców z drzew i owoców jagodowych	89

CONTENTS

Table Page

PREFACE	X	4
METHODOLOGICAL NOTES	X	19

SECTION I. CROPS PRODUCTION CHARACTERISTIC IN 2011

1. Production results presented in relation to agrometeorological conditions	X	29
2. Cereals	X	35
3. Potatoes	X	48
4. Sugar beets	X	52
5. Oilseeds	X	56
6. Edible pulses	X	62
7. Flax and other industrial crops	X	66
8. Fodder crops	X	67
9. Vegetables	X	74
10. Fruits from fruit trees, fruit bushes and berry plantations	X	80

SECTION II.

Sowings and evaluation of the stage (conditions) of winter crops as of November 2011	X	90
---	---	----

SECTION III TABLES

Cereals, oilseeds and sugar beets production by sectors	1/43	94
Potatoes, maize for fodder and permanent grassland production by sectors	2/44	95
Agricultural crops production – A. total	3/45	96
Agricultural crops production – B. private sector	3/45	98
Agricultural crops production – C. private farms	3/45	100
Agricultural crops production – D. public sector	3/45	102
Horticultural crops production – A. total	4/46	104
Horticultural crops production – B. private farms	4/46	105
Area, yields and production of main agricultural crops by regions	5/47	106
Yields of cereals and potatoes presented in comparison to selected factors of production	6/48	107

MAPS AND FIGURES

Page

Yields of basic cereals and mixed cereals	41
Yields of maize for grain	42
Share of yields of particular cereals in total cereals yields	45
Yields of potatoes	50
Yields of sugar beets	54
Yields of oilseeds	58
Yields of rape and turnip rape	61
Yields of edible pulses	65
Yields of ground vegetables	78
Yields of fruits	88
Production of ground vegetables, tree fruits and berries	89

UWAGI METODYCZNE

I. Uwagi ogólne

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie wynikowego szacunku produkcji roślinnej.

Do obliczenia wynikowych wielkości produkcji roślinnej wykorzystano:

- wyniki reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłównia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w ok. 28 tys. losowo dobranych gospodarstwach indywidualnych w czerwcu 2011 r.,
- wyniki reprezentacyjnego badania plonów i zbiorów zbóż, przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września 2011 r., w ok. 13 tys. gospodarstwach indywidualnych,
- wyniki badania reprezentacyjnego niektórych ziemiopłodów rolnych przeprowadzonego w październiku 2011 r. w ok. 13 tys. gospodarstwach indywidualnych,
- wyniki sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej,
- oceny i ekspertyzy rzeczoznawców GUS d/s produkcji roślinnej z listopada 2011 r.

W publikacji uwzględniono podział na następujące sektory:

- sektor prywatny,
- sektor publiczny.

W sektorze prywatnym podstawowymi formami są: własność prywatna krajowa (m. in. gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana (spółki z przewagą mienia prywatnego).

Do sektora publicznego zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (z przewagą mienia publicznego).

W publikacji w ramach sektora prywatnego opracowano dane dla gospodarstw indywidualnych.

Zbiorczy szacunek wynikowy produkcji zbóż i ziemniaków zweryfikowano symulacyjnym rozliczeniem wielkości zbiorów według kierunków rozdysponowania produkcji na: sprzedaż, siew/sadzenie, paszę i samozaopatrzenie konsumpcyjne. Szacunek wynikowy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku oraz niektórych gatunków roślin przemysłowych zweryfikowano wynikami skupu tych ziemiopłodów.

Szacunek produkcji upraw pastewnych w gospodarstwach indywidualnych, przeprowadzony przez rzeczoznawców terenowych GUS, również został dodatkowo zweryfikowany rozliczeniem zbiorów upraw pastewnych według kierunków użytkowania.

Ogólna powierzchnia paszowa obejmuje powierzchnię łąk, pastwisk i pastewnych upraw polowych przeznaczonych na paszę. W powierzchni tej nie uwzględniono areалу zbóż, ziemniaków i innych ziemioplodów, z których część zbiorów bezpośrednio lub pośrednio przeznaczono na paszę.

Powierzchnia zasianych pastewnych upraw polowych obejmuje powierzchnię zasiewów motylkowych: strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowych pastewnych i kukurydzy na zielonkę.

W szacunkach Głównego Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

W rolnictwie pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemioplodu (tzw. netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha). Również w ogrodnictwie (dla upraw warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych) pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a)*.

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1% – 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

W tablicach ujmujących sumaryczne dane dotyczące powierzchni upraw i zbiorów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrąglenia. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym. Dynamikę powierzchni i plony dla upraw ogrodniczych liczone uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

Dane dla chmielu w zakresie plonów i zbiorów mają charakter nieostateczny.

W przypadku, gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia – wielokrotnie.

* Do roku 1997 plony owoców z drzew prezentowano w kg owoców zebranych z 1 drzewa owocującego, a plony porzeczek, agrestu i „pozostałych jagodowych” – w kg owoców zebranych z 1 krzewu.

II. Schemat losowania próby

1. Reprezentacyjne badanie plonów zbóż

Celem badania było zebranie informacji o wysokości plonów, a także o powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach zbóż według województw. Badana populacja liczyła ok. 2505 tys. gospodarstw, a założona liczebność próby wynosiła 13000.

1.1 Operat losowania

Jako operat losowania wykorzystano zbiór indywidualnych wyników przeprowadzonego w 2010 roku Powszechnego Spisu Rolnego. Dla każdego gospodarstwa w operacie zapisane zostały następujące informacje:

- identyfikator gospodarstwa,
- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia zasiewów rzepaku.

1.2 Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego, zaś za cechy warstwujące przyjęto:

- powierzchnię zasiewów zbóż,
- powierzchnię użytków rolnych,
- powierzchnię zasiewów rzepaku.

Granice warstw ustalono oddzielnie dla dwóch kategorii badanej populacji: główną część stanowiły gospodarstwa nie uprawiające rzepaku (2427 tys.), natomiast drugą część gospodarstwa z niezerową powierzchnią uprawy rzepaku zapisaną w operacie (78 tys.).

Przystępując do losowania próby z pierwszej kategorii gospodarstw przyjęto następujące założenia:

- (1) liczebność próby n ustalona jest dla populacji gospodarstw w Polsce, a nie dla poszczególnych województw, przy czym n liczy ok. 9900 jednostek losowania,
- (2) w poszczególnych województwach próba losowana jest według schematu losowania Neymana tj. warstwowego-optymalnego,
- (3) w każdym województwie dokonywany jest najpierw podział populacji na 7 warstw ($h = 1, 2, \dots, 7$), po czym dokonuje się alokacji próby pomiędzy warstwy,

- (4) w każdym województwie do warstwy nr 7 (tj. $h = 7$) zaliczane są jednostki losowania, które dla zmiennych przyjętych za podstawę warstwowania mają wartość powyżej określonego progu. Utworzona w ten sposób tzw. górna warstwa zawiera jednostki, które nie są losowane, lecz wszystkie zaliczane są do próby,
- (5) przyjęto, że oczekiwana precyzja wyników badania, mierzona współczynnikami zmienności powierzchni użytków rolnych oraz powierzchni zasiewów zbóż, będzie jednakowa dla każdego województwa i w przybliżeniu równa będzie 2,4%.

Powyższy problem rozwiązany został przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej¹. Granice warstw ze względu na powierzchnię zasiewów zbóż zostały przedstawione w tablicy nr 1. Do próby z warstw od 1 do 7 wylosowano we wszystkich województwach 9881 gospodarstw, w tym z warstw górnych 2897.

Dla kategorii gospodarstw z uprawą rzepaku zastosowano powyższy algorytm optymalnego doboru granic warstw, ale na poziomie całego kraju, stosując optymalizację numeryczną dla zmiennej „powierzchnia zasiewów rzepaku”, przyjmując 5 warstw, w tym jedną warstwę górną, o powierzchni zasiewów rzepaku powyżej 68,65 ha. Górne granice pozostałych warstw były następujące: $b_1 = 4,28$, $b_2 = 10,76$, $b_3 = 25,67$ ha.

Po ustaleniu granic warstw dokonano alokacji 3119 jednostek pomiędzy województwa w sposób proporcjonalny; w warstwach górnych znalazło się 1020 gospodarstw.

1.3 Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji

Podstawowym parametrem szacowanym w tym badaniu jest plon danej uprawy. Parametr ten ma postać ilorazu zmiennych losowych tj.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

gdzie:

X – zbiory danej uprawy,

Y – powierzchnia zasiana dla danej uprawy.

Wartość oszacowania X dla w-tego województwa obliczana jest wzoru:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, 7)$$

¹ Metoda ta została opisana w pracy B. Lednickiego i R. Wieczorkowskiego „Optimal Stratification and Sample Allocation Between Subpopulations and Strata”. STATISTICS IN TRANSITION. *Journal of the Polish Statistical Association*. Volume 6, Number 2, October 2003

gdzie:

x_{whi} – wartość zmiennej X w i -tym gospodarstwie (jednostce losowania) wylosowanym z h -tej warstwy w w -tym województwie,

N_{wh} – liczba jednostek losowania w h -tej warstwie w -tego województwa,

n_{wh} – liczba jednostek losowania wylosowanych do próby z h -tej warstwy w -tego województwa,

W analogiczny sposób szacujemy sumę wartości zmiennej Y dla w -tego województwa, po czym szacujemy wartość r_w wg wzoru:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

Ocena sumy zmiennej X i Y dla Polski jest sumą wartości oszacowanych dla województw tj.:

$$(4) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{y} = \sum_w \hat{y}_w, \quad (w = 1, 2, \dots, 16)$$

$$(6) r = \frac{\hat{x}}{\hat{y}}.$$

Dla wybranych ważniejszych zmiennych oszacowane zostały (jako miary precyzji) współczynniki zmienności odnoszące się do plonów, zbiorów i powierzchni upraw. Przy obliczaniu precyzji wykorzystano wzory właściwe dla schematu losowania warstwowego. W tabelicy 5 podane zostały niektóre z oszacowanych współczynników zmienności (względnych błędów standardowych).

Tabl.1. Granice warstw w poszczególnych województwach (w ha) w badaniu w 2011 r.

U – powierzchnia użytków rolnych, Z – powierzchnia zasiewów zbóż.

woj.	U/Z	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6
02	U	1,08	15,49	23,31	29,99	74,00	119,87
	Z	1,01	4,17	8,48	16,50	27,26	82,62
04	U	5,07	21,91	22,25	54,6	57,26	140,87
	Z	2,95	7,46	15,58	19,87	39,03	101,76
06	U	4,00	14,68	19,79	23,11	56,00	113,44
	Z	1,82	5,10	10,66	17,86	18,55	79,80
08	U	5,48	21,79	22,91	63,05	80,33	151,92
	Z	2,12	6,19	13,39	16,15	32,20	82,11
10	U	3,31	16,18	17,48	18,57	46,87	84,21
	Z	2,14	4,57	8,79	14,88	17,85	61,29
12	U	1,83	9,09	9,64	27,63	28,03	56,94
	Z	0,55	1,41	3,98	4,19	8,96	36,19
14	U	4,97	23,05	23,14	41,52	46,20	118,59
	Z	2,25	4,83	10,01	12,14	27,85	79,96
16	U	3,62	15,69	25,59	37,44	57,80	86,10
	Z	2,68	7,34	12,66	19,64	32,02	57,72

18	U	0,73	7,17	13,49	13,50	32,15	68,25
	Z	1,05	1,12	3,32	6,01	8,10	31,29
20	U	7,12	21,58	36,62	39,59	66,62	127,39
	Z	2,66	6,56	12,17	22,44	26,71	80,98
22	U	7,34	30,09	37,36	70,04	88,41	186,07
	Z	2,94	6,31	12,88	24,91	44,66	140,21
24	U	0,17	2,01	7,56	7,88	14,06	42,95
	Z	0,14	0,25	0,38	2,18	6,48	31,57
26	U	1,73	13,39	14,43	23,16	26,83	73,89
	Z	1,20	2,28	5,04	8,69	17,05	49,92
28	U	5,57	34,03	35,16	102,98	116,15	225,22
	Z	2,83	6,94	18,09	18,55	46,29	145,24
30	U	7,16	19,16	31,41	59,28	79,19	185,78
	Z	3,07	9,48	16,85	29,26	42,34	142,63
32	U	4,07	23,05	39,14	39,28	123,45	197,20
	Z	2,22	4,48	12,90	29,26	29,43	106,95

2. Reprezentacyjne badanie plonów niektórych ziemiopłodów rolnych

Celem badania było zebranie informacji o wysokościach plonów, powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach niektórych ziemiopłodów tj. ziemniaków, buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, strączkowych jadalnych, a także o powierzchni łąk. Badana populacja liczyła ok. 2505 tys. gospodarstw. Ze względu na ograniczoną liczebność próby – 13 tys. gospodarstw zdecydowano, że wyniki badania w odniesieniu do łąk i ziemniaków będą prezentowane w przekroju wojewódzkim, zaś dla pozostałych zmiennych tylko dla Polski.

2.1 Operat losowania

Przy tworzeniu operatu losowania wykorzystano indywidualne wyniki z przeprowadzonego w 2010 roku Powszechnego Spisu Rolnego. Dla każdego gospodarstwa rolnego zapisane zostały następujące informacje:

- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia łąk trwałych,
- powierzchnia zasiewów ziemniaków,
- powierzchnia zasiewów buraków cukrowych,
- powierzchnia zasiewów strączkowych jadalnych.

2.2 Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego.

W pierwszym etapie jednostki losowania podzielone zostały na trzy grupy:

- (1) gospodarstwa o powierzchni łąk trwałych co najmniej 0,5 ha lub powierzchni zasiewów ziemniaków co najmniej 0.2 ha i jednocześnie o powierzchni zasiewów buraków cukrowych i strączkowych jadalnych równej 0,
- (2) gospodarstwa o powierzchni zasiewów buraków cukrowych i strączkowych jadalnych większej od 0,
- (3) pozostałe gospodarstwa,

Gospodarstwa zaliczone do grupy (1) w liczbie ok. 935 tys. jednostek losowania powarstwowane zostały, oddzielnie w każdym województwie, według 5 warstw. Jako kryterium warstwowania przyjęto dwie zmienne tj. powierzchnię łąk trwałych i powierzchnię uprawy ziemniaków.

Przystępując do losowania próby z tej kategorii gospodarstw przyjęto następujące założenia:

- (1) liczebność próby n ustalona jest dla populacji gospodarstw w Polsce, a nie dla poszczególnych regionów, przy czym n liczy ok. 5,7 tys. jednostek losowania,
- (2) w poszczególnych województwach próba losowana jest według schematu losowania warstwowego-optymalnego metodą Neymana,
- (3) w każdym regionie dokonywany jest najpierw podział populacji na 5 warstw ($h = 01, 02, \dots, 05$), po czym dokonuje się alokacji próby pomiędzy warstwy,
- (4) w każdym województwie do warstwy nr 5 (tj. $h = 05$) zaliczane są jednostki losowania, które przynajmniej dla jednej zmiennej przyjętej za podstawę warstwowania mają wartość powyżej określonego progu. Utworzona w ten sposób tzw. górna warstwa zawiera jednostki, które nie są losowane, lecz wszystkie zaliczane są do próby,
- (5) przyjęto, że oczekiwana precyzja wyników badania, mierzona współczynnikiem zmienności powierzchni łąk i powierzchni zasiewów ziemniaków, będzie jednakowa dla każdego regionu i w przybliżeniu równa 5%.

Powyższy problem rozwiązany został, podobnie jak w przypadku alokacji próby do badania plonów zbóż, przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej. Granice warstw ze względu na powierzchnię łąk i powierzchnię zasiewów ziemniaków podane zostały w tablicy nr 2.

Tabl.2. Granice górne warstw 01 – 04 (w ha) w badaniu plonów ziemniaków w 2011 r.

Woj.	zmienna: x – ziemniaki y – łąki	b_1	b_2	b_3	b_4
02	x	0,07	0,73	2,63	20,91
	y	1,75	4,35	18,24	143,20
04	x	0,16	0,84	2,58	17,54
	y	1,74	3,35	18,17	130,07
06	x	0,19	0,54	1,81	11,77
	y	1,70	4,70	16,42	103,69
08	x	0,07	0,50	1,50	7,47
	y	2,89	9,75	25,00	133,15
10	x	0,32	1,44	3,24	32,54
	y	2,21	4,27	16,54	71,08
12	x	0,19	0,72	1,85	11,38
	y	2,28	4,22	11,56	75,69
14	x	0,17	0,86	2,66	18,89
	y	2,29	9,41	28,69	160,77
16	x	0,05	0,44	1,41	7,20
	y	1,44	3,36	10,30	55,26
18	x	0,19	0,78	2,06	12,76
	y	2,20	2,25	14,78	95,90
20	x	0,14	0,60	1,71	13,16
	y	5,22	10,44	39,64	186,74
22	x	0,31	1,32	4,71	22,08
	y	2,46	7,41	22,06	131,31
24	x	0,18	0,52	1,57	10,05
	y	2,04	3,73	11,15	67,52
26	x	0,31	0,93	2,51	14,87
	y	2,49	5,43	20,25	68,79
28	x	0,00	0,17	0,97	6,19
	y	2,04	6,49	21,59	124,25
30	x	0,07	0,86	3,47	32,92
	y	2,13	6,59	26,48	140,76
32	x	0,07	0,82	3,72	17,54
	y	2,42	7,75	35,28	165,59

Z warstw od 01 do 05 wylosowano we wszystkich województwach 5672 gospodarstwa, w tym z warstwy 05 tj, bez losowania 754 gospodarstwa.

Gospodarstwa w grupie (2) powarstwowane zostały według 10 warstw ($h = 06, 07, \dots, 15$) ze względu na cztery następujące zmienne: powierzchnia uprawy ziemniaków,

powierzchnia łąk, powierzchnie zasiewów buraków cukrowych i strączkowych jadalnych. Warstwowanie i alokacja próby została przeprowadzona dla wszystkich gospodarstw tej grupy w Polsce. Założono, że liczebność próby wynosić będzie ok. 5,4 tys. gospodarstw z populacji liczącej 71108 jednostek. Warstwę 15 ustanowiono jako tzw. warstwę górną, która badana będzie w 100%. Dla wszystkich czterech zmiennych przyjęto precyzję mierzona współczynnikiem zmienności równą 1,5%. Podobnie jak w przypadku grupy (1) granice warstw i alokacja próby ustalone zostały przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej.

Granice warstw w tej grupie gospodarstw ze względu na zmienne przyjęte jako kryteria warstwowania podane zostały w tablicy nr 3.

Tabl.3. Granice górne warstw 06 – 14 (w ha) w badaniu plonów ziemiopłodów w 2011 r.

nr warstwy	x ziemniaki	y łąki	z buraki cukrowe	u strączkowe jadalne
06	0,15	0,65	1,30	0,21
07	0,29	1,35	2,30	0,49
08	0,49	2,15	3,70	0,87
09	0,85	3,25	5,30	1,25
10	1,41	4,85	7,90	1,79
11	2,27	7,05	11,90	2,49
12	3,51	15,94	24,09	3,43
13	5,39	31,45	35,29	8,97
14	9,53	32,72	53,90	10,38

Następnie, w każdej warstwie dokonano proporcjonalnej alokacji próby pomiędzy województwa. Z grupy tej wylosowano 5338 gospodarstw, w tym 761 gospodarstw zaliczono do próby bez losowania z warstwy 15.

W grupie (3) liczącej ok. 1499 tys. gospodarstw utworzono 4 warstwy w każdym województwie (h = 16, 17 ... , 19) ze względu na sumę powierzchni łąk i uprawy ziemniaka oraz powierzchni użytków rolnych. Podział na warstwy oraz alokację próby liczącej ok. 2000 gospodarstw dokonano, podobnie jak w poprzednich częściach populacji, przy wykorzystaniu metody optymalizacji numerycznej. Granice warstw podane zostały w tabl. 4. Następnie do próby wylosowano 1990 gospodarstw, w tym z warstwy 19, bez losowania zaliczono wszystkie 463 gospodarstwa.

Tabl.4. Granice warstw w poszczególnych województwach (w ha) w części 3 populacji w badaniu plonów głównych ziemiopłodów w 2011 r.

X – powierzchnia łąk lub upraw ziemniaków, Y – powierzchnia użytków rolnych.

X/Y	woj.	b ₁₆	b ₁₇	b ₁₈	woj.	b ₁₆	b ₁₇	b ₁₈
X	02	0,02	0,17	1,53	18	0,09	0,34	1,06
Y		0,18	15,26	256,01		0,45	3,61	97,36
X	04	0,02	0,12	0,80	20	0,00	0,14	2,08
Y		2,39	20,67	379,51		1,20	12,73	135,52
X	06	0,08	0,13	1,35	22	0,00	0,12	4,43
Y		0,41	5,62	162,52		3,89	49,06	541,95
X	08	0,00	0,13	2,48	24	0,02	0,24	1,11
Y		1,45	13,17	169,03		0,61	4,70	95,18
X	10	0,05	0,15	3,23	26	0,02	0,16	2,08
Y		0,29	8,15	179,98		0,43	5,62	102,33
X	12	0,09	0,18	2,00	28	0,00	0,09	2,07
Y		0,23	2,93	72,87		1,68	23,76	398,27
X	14	0,04	0,15	2,11	30	0,00	0,15	2,51
Y		0,36	10,75	205,88		1,43	11,48	262,89
X	16	0,02	0,24	2,23	32	0,00	0,10	1,95
Y		1,90	12,93	170,73		1,61	19,37	341,94

2.3 Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji.

Wyniki badania były uogólniane w sposób analogiczny do wyników badania plonów zbóż. Także analogiczną metodę zastosowano w odniesieniu do oceny precyzji.

Tabl. 5. Względne błędy standardowe plonów dla Polski

nr kolejny cechy	nazwa cechy	Względny błąd standardowy cv(r) w %
1	pszenica ozima	0,9
2	pszenica jara	1,9
3	żyto	1,9
4	jęczmień ozimy	6,8
5	jęczmień jary	1,2
6	owies	6,0
7	pszenżyto ozime	1,1
8	pszenżyto jare	3,7
9	mieszkanki zbożowe ozime	3,7
10	mieszkanki zbożowe jare	1,1
11	kukurydza na ziarno	1,9
12	ziemniaki	2,2
13	łąki trwałe	2,1
14	rzepak i rzepik ozimy	3,6
15	rzepak i rzepik jary	2,1

METHODOLOGICAL NOTES

I. General notes

Data in this publication were prepared on the basis of final estimation of crop output.

For calculation of the ultimate quantity of the crop output the following were used:

- results of the sample survey on land use, sown area and livestock, conducted in about 28 thousand private farms in June 2011.
- results of sample survey on yields and production of cereals, conducted between August and September 2011 in about 13 thousand private farms,
- results of sample survey of some agricultural crops, conducted in October 2011 in about 13 thousand private farms,
- results of reporting from state owned farms, cooperative farms and other,
- estimations and assessments of CSO experts in crop production as of November 2011.

The publication includes the breakdown into the following sectors:

- private sector,
- public sector.

The main forms in private sector are: domestic private ownership (*inter alia* private farms, co-operative farms and private companies), foreign ownership and mixed ownership (companies with a predominance of private ownership).

The public sector consists of: state owned farms (of the State Treasury and state legal persons), farms owned by local governments and farms with mixed ownership (with a predominance of public ownership).

In publication, within the private sector data for private farms were elaborated.

Overall final estimation of cereals and potatoes output was verified by means of simulative calculation of crops quantity according to the distribution of output between: sale, sowing/planting, fodder and self consumption. Final estimation of sugar beets, rape and turnip rape, and some species of industrial crops were verified with procurement data for these crops.

Estimation of fodder crops output in private farms, conducted by local experts of CSO, was additionally verified by the calculation of fodder crops according to the directions of their use. Total area of fodder crops comprises the area of meadows, pastures and field crops for fodder. This area does not include the area of cereals, potatoes, and other agricultural crops, a part of which was directly or indirectly used for fodder.

Sown area of field crops for fodder includes the sown area of legumes: pulses for fodder and legumes with other fodder crops and grasses, as well as root plants and maize for green fodder.

In the estimations of Central Statistical Office the average yields are calculated as weighted averages, where the weight is the area of a given crop. The areas considered are those which gave both high and low yields and the areas from which yields were not harvested (crops destroyed in hailstorm, flood, etc.).

In agriculture the term “yield” means the amount of weight units (dt) of a given agricultural crop (so called “net yield”) harvested from a unit of surface (*ha*). Also in horticulture (for vegetable crops, tree fruits and berry fruits) the term “yield” is assumed to denote the number of weight units (dt) of given species harvested from a unit of surface (*ha* and *a*)*

For converting green fodder into hay it was assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.

Calculation of yields of cereals includes semi-dry grain, i.e. grain containing 15,1% – 16,0% of water, and calculation of yields of rape – seeds containing 13,0% of water.

Tables presenting summary data on the crops area and production may include some inaccuracies in calculation resulting from rounding. The values are substantially correct. Values in hectares and ares were used in calculation of horticultural crops area indices and yields.

The data for hop are not final for yields and production.

Where the growth indices exceed 1000%, the expression used is “many times”.

* By 1997 yields of fruit from fruit-bearing trees were presented in kg of fruit harvested from 1 fruit-bearing tree, while yields of currants, gooseberries and „other berries” – in kg of berries harvested from 1 bush.

II. Sampling scheme

1. Sample survey on yields and production of cereals

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area, as well as on production of cereals by voivodships. The surveyed population was about 2505 thousand farms, and assumed sample size was about 13000.

1.1 Sampling frame

The sampling frame used was the set of individual results of 2010 Agricultural Census with subsequent updates. For each farm in the frame the following information was recorded:

- farm's id,
- address data,
- agricultural land area of the farm,
- sown area of rape,

1.2 Sampling scheme

In order to draw the sample, a stratified sampling scheme was used, and the stratifying characteristics assumed were:

- sown area of cereals,
- agricultural land area,
- sown area of rape.

The boundaries of strata were established separately for 2 categories of surveyed population: the main part constituted farms not growing rape (2427 thous.), the second part – farms with area of rape above 0 in the sampling frame (78 thous.).

In sampling from the first category of farms the following assumptions were made:

- (1) the sample size n is established for a population of holdings in Poland, and not for individual voivodships, where n consists of about 20 thousand sampling units,
- (2) in individual voivodships the sample is drawn according to the Neyman sampling scheme, i.e. stratified and optimal sampling scheme,
- (3) in each voivodship the population is first divided into 7 strata ($h = 1, 2, \dots, 7$) and then the sample is allocated between the strata,
- (4) in each voivodship, stratum no 7 (i.e. $h = 7$) includes sampling units which – for the variables assumed as a stratification basis – have the value above a specified

threshold. The so called upper stratum, created this way, includes units which are not drawn but that are all included in the sample,

- (5) it was assumed that the expected accuracy of the survey results, measured by means of the variation coefficients of the area of agricultural land and sown area of cereals, will be the same for every voivodship and will approx. be equal to 1,325%.

The above problem was solved by means of numerical optimization method¹. Delimitation of strata on the basis of sown area is presented in table 1. The sample in strata 1 to 7 contained 9881 farms, including 2897 from upper strata.

For category “farms growing rape” the above algorithm of optimal delimitation of strata boundaries, but at the level of country total, using numerical optimization for characteristics “sown area of rape”, taking into account 5 strata, of which one upper strata with sown area of rape above 68,65 ha. Upper boundaries of other strata were as follows: $b_1=4,28$ ha, $b_2=10,76$ ha, $b_3=25,67$ ha. After delimitation of the boundaries, allocation of 3119 units among voivodships were done in a proportional manner; in upper strata 1020 farms were allocated.

1.3 Extrapolation method and precision evaluation

The basic parameter estimated in this survey is the yield of a given crop. This parameter is a quotient of random variables, i.e.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

where:

X – production of a given crop,

Y – sown area for a given crop.

Estimation value X for the w-th voivodship is counted according to formula:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, 7)$$

where:

x_{whi} – value of X variable in i-th farm (sampling unit) drawn from the h-th stratum in w-th voivodship,

N_{wh} – number of sampling units in h-th stratum of w-th voivodship,

n_{wh} – number of sampling units drawn for the sample from h-th stratum of w-th voivodship.

The sum of values of Y variable for the w-th voivodship is calculated analogically, and then the r_w value is estimated according to the following formula:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

Estimation of sum of variables X and Y for Poland is constituted by the sum of the values estimated for voivodships, i.e.

$$(4) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{y} = \sum_w \hat{y}_w, \quad (w = 1, 2, \dots, 16)$$

$$(6) r = \frac{\hat{x}}{\hat{y}}.$$

For selected important variables estimations were made (as precision measures) of variation coefficient related to yields, production and crops area. Calculation of precision involved formulas appropriate for stratified sampling scheme. Table 5 includes some estimated variation coefficients (relative standard error).

Table 1. Delimitation of strata in particular voivodships (in hectares) in the 2009 survey.
U – agricultural land area, Z – sown area of cereals.

voivodship	U/Z	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6
02	U	1,08	15,49	23,31	29,99	74,00	119,87
	Z	1,01	4,17	8,48	16,50	27,26	82,62
04	U	5,07	21,91	22,25	54,6	57,26	140,87
	Z	2,95	7,46	15,58	19,87	39,03	101,76
06	U	4,00	14,68	19,79	23,11	56,00	113,44
	Z	1,82	5,10	10,66	17,86	18,55	79,80
08	U	5,48	21,79	22,91	63,05	80,33	151,92
	Z	2,12	6,19	13,39	16,15	32,20	82,11
10	U	3,31	16,18	17,48	18,57	46,87	84,21
	Z	2,14	4,57	8,79	14,88	17,85	61,29
12	U	1,83	9,09	9,64	27,63	28,03	56,94
	Z	0,55	1,41	3,98	4,19	8,96	36,19
14	U	4,97	23,05	23,14	41,52	46,20	118,59
	Z	2,25	4,83	10,01	12,14	27,85	79,96
16	U	3,62	15,69	25,59	37,44	57,80	86,10
	Z	2,68	7,34	12,66	19,64	32,02	57,72
18	U	0,73	7,17	13,49	13,50	32,15	68,25
	Z	1,05	1,12	3,32	6,01	8,10	31,29

¹ The method is described in B. Lednicki and R. Wieczorkowski „Optimal Stratification and Sample Allocation Between Subpopulations and Strata”. STATISTICS IN TRANSITION. *Journal of the Polish Statistical Association*. Volume 6, Number 2, October 2003

20	U	7,12	21,58	36,62	39,59	66,62	127,39
	Z	2,66	6,56	12,17	22,44	26,71	80,98
22	U	7,34	30,09	37,36	70,04	88,41	186,07
	Z	2,94	6,31	12,88	24,91	44,66	140,21
24	U	0,17	2,01	7,56	7,88	14,06	42,95
	Z	0,14	0,25	0,38	2,18	6,48	31,57
26	U	1,73	13,39	14,43	23,16	26,83	73,89
	Z	1,20	2,28	5,04	8,69	17,05	49,92
28	U	5,57	34,03	35,16	102,98	116,15	225,22
	Z	2,83	6,94	18,09	18,55	46,29	145,24
30	U	7,16	19,16	31,41	59,28	79,19	185,78
	Z	3,07	9,48	16,85	29,26	42,34	142,63
32	U	4,07	23,05	39,14	39,28	123,45	197,20
	Z	2,22	4,48	12,90	29,26	29,43	106,95

2. Sample survey of yields of selected agricultural crops

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area as well as production of selected crops, i.e. potatoes, sugar beets, rape and turnip rape, edible pulses, as well as on area of meadows. The surveyed population was about 2854 thousand farms. Due to limited sample size – 13 thousand farms – decision was taken to present the results for meadows and potatoes by voivodships, and for the other variables only for Poland total.

2.1 Sampling frame

In establishing the sampling frame the individual results from 2010 National Census and simultaneous Agricultural Census were used. For each farm the following characteristics were recorded:

- address data,
- agricultural land area of the farm,
- area of permanent meadows,
- sown area of potatoes,
- sown area of sugar beets,
- sown area of edible pulses,

2.2 Sampling scheme

In drawing the sample, a stratified sampling scheme was used.

In the first stage the sampling units were divided into three groups:

- (1) farms with the area of permanent meadows of at least 0,5 ha or sown area of potatoes of at least 0,2 ha, and simultaneously with the sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape amounting to 0,
- (2) farms with non-zero sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape,
- (3) other farms,

Farms included in group (1), about of 935 thousand sampling units, were stratified, separately in each voivodship, into 5 strata. The assumed criterion of stratification was based on two variables, i.e. area of permanent meadows and sown area of potatoes.

When sampling from this category of farms, the following assumptions were made:

- (1) the sample size n is established for a population of holdings in Poland, not for individual regions, where n consists of about 5,7 thousand sampling units,
- (2) in individual voivodships the sample is drawn according to the Neyman stratified and optimal sampling scheme,
- (3) first the population in each region is divided into 5 strata ($h = 01, 02, \dots, 05$), and then the sample is allocated between strata,
- (4) in each voivodship, stratum no 5 (i.e. $h = 05$) includes sampling units which, for at least one variable that is assumed as a stratification basis, have the value above a specified threshold. The so called upper stratum, created this way, includes units which are not drawn but all included in the sample,
- (5) it was assumed that the expected accuracy of the survey results, measured by means of the variation coefficient of the meadows and pastures area and sown area of potatoes, will be the same for every region and will approx. be equal to 5,0%.

The above problem was solved, like in the case of allocation of a sample for the cereals' yields survey, by means of numerical optimization methods. Delimitation of strata on the basis of area of meadows and sown area of potatoes is presented in table 2.

Table 2. Upper boundaries for strata 01 – 04 (in hectares) in yields of crops survey in 2011.

Voivod- ship	variable: x – potatoes y – meadows	b₁	b₂	b₃	b₄
02	x	0,07	0,73	2,63	20,91
	y	1,75	4,35	18,24	143,20
04	x	0,16	0,84	2,58	17,54
	y	1,74	3,35	18,17	130,07
06	x	0,19	0,54	1,81	11,77
	y	1,70	4,70	16,42	103,69
08	x	0,07	0,50	1,50	7,47
	y	2,89	9,75	25,00	133,15
10	x	0,32	1,44	3,24	32,54
	y	2,21	4,27	16,54	71,08
12	x	0,19	0,72	1,85	11,38
	y	2,28	4,22	11,56	75,69
14	x	0,17	0,86	2,66	18,89
	y	2,29	9,41	28,69	160,77
16	x	0,05	0,44	1,41	7,20
	y	1,44	3,36	10,30	55,26
18	x	0,19	0,78	2,06	12,76
	y	2,20	2,25	14,78	95,90
20	x	0,14	0,60	1,71	13,16
	y	5,22	10,44	39,64	186,74
22	x	0,31	1,32	4,71	22,08
	y	2,46	7,41	22,06	131,31
24	x	0,18	0,52	1,57	10,05
	y	2,04	3,73	11,15	67,52
26	x	0,31	0,93	2,51	14,87
	y	2,49	5,43	20,25	68,79
28	x	0,00	0,17	0,97	6,19
	y	2,04	6,49	21,59	124,25
30	x	0,07	0,86	3,47	32,92
	y	2,13	6,59	26,48	140,76
32	x	0,07	0,82	3,72	17,54
	y	2,42	7,75	35,28	165,59

From strata 01 to 05 there 5672 farms were drawn in all voivodships, of which from strata 05 i.e. without drawing a sample of 754 farms were taken.

Farms in group (2) were stratified into 10 strata ($h = 06, 07, \dots, 15$) on account of the following five variables: area of potatoes, area of meadows, sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape. Stratification and sample allocation were conducted for all farms in this group in Poland. It was assumed that sample size will be 5,4 thousand holdings in population of 71108 units. Stratum 15 was established as the so called upper stratum, all included in the survey. For all four variables the precision assumed was measured by variation coefficient of 1,5%. Similarly as for group (1) the delimitation of strata and allocation of sample were established by means of numerical optimization method.

Delimitation of strata in this group of farms on the basis of variables assumed as stratification criteria are presented in table 3.

Table 3. Upper boundaries for strata 06 – 14 (in hectares) in yields of crops 2011 survey.

no. of stratum	x potatoes	y meadows	z beets	u edible pulses	v rape
06	0,15	0,65	1,30	0,21	0,15
07	0,29	1,35	2,30	0,49	0,29
08	0,49	2,15	3,70	0,87	0,49
09	0,85	3,25	5,30	1,25	0,85
10	1,41	4,85	7,90	1,79	1,41
11	2,27	7,05	11,90	2,49	2,27
12	3,51	15,94	24,09	3,43	3,51
13	5,39	31,45	35,29	8,97	5,39
14	9,53	32,72	53,90	10,38	9,53

Next in each stratum a proportional allocation of sample between voivodships was made. From this group 5338 farms were drawn, including those in upper stratum, of which 761 farms from stratum 15 were included in the sample without drawing.

In group (3) amounting to about 1499 farms 4 strata were created in each voivodship ($h = 16, 17 \dots, 19$) on account of sum of the area of meadows and potatoes as well as agricultural land area of the farm.

Division into strata as well as allocation of the sample accounted about 2000 farms was done similarly to the previous part of the population, using the numerical optimization method. The boundaries of the strata are presented in table 4.

Next, to the sample 1990 farms were drawn, of which all 463 farms from strata 19 were taken without sampling.

Table 4. Delimitation of strata in voivodships (in ha) in part 3 of population in the survey on yields of the main crops in 2011

X/Y	voivodships	b ₁₆	b ₁₇	b ₁₈	voivodships	b ₁₆	b ₁₇	b ₁₈
X	02	0,02	0,17	1,53	18	0,09	0,34	1,06
Y		0,18	15,26	256,01		0,45	3,61	97,36
X	04	0,02	0,12	0,80	20	0,00	0,14	2,08
Y		2,39	20,67	379,51		1,20	12,73	135,52
X	06	0,08	0,13	1,35	22	0,00	0,12	4,43
Y		0,41	5,62	162,52		3,89	49,06	541,95
X	08	0,00	0,13	2,48	24	0,02	0,24	1,11
Y		1,45	13,17	169,03		0,61	4,70	95,18
X	10	0,05	0,15	3,23	26	0,02	0,16	2,08
Y		0,29	8,15	179,98		0,43	5,62	102,33
X	12	0,09	0,18	2,00	28	0,00	0,09	2,07
Y		0,23	2,93	72,87		1,68	23,76	398,27
X	14	0,04	0,15	2,11	30	0,00	0,15	2,51
Y		0,36	10,75	205,88		1,43	11,48	262,89
X	16	0,02	0,24	2,23	32	0,00	0,10	1,95
Y		1,90	12,93	170,73		1,61	19,37	341,94

X – area of meadows or potatoes

Y – area of agricultural land

2.3 Extrapolation method and precision evaluation

The results of survey were generalized the same manner as results of yields of cereals survey. Analogous way used for accuracy of the results assessment.

Table 4. Relative standard errors for yields in Poland

no. of characteristic	name of the characteristic	Relative standard error cv(r) in %
1	winter wheat	0,9
2	spring wheat	1,9
3	rye	1,9
4	winter barley	6,8
5	spring barley	1,2
6	oats	6,0
7	winter triticale	1,1
8	spring triticale	3,7
9	winter cereal mixed	3,7
10	spring cereal mixed	1,1
11	maize for grain	1,9
12	potatoes	2,2
13	permanent meadows	2,1
14	winter rape and turnip rape	3,6
15	spring rape and turnip rape	2,1

Dział I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2011 r.

1. OGÓLNE WYNIKI PRODUKCJI NA TLE WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH

Ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła w 2011 r. 10,6 mln ha i była większa o ok. 148,3 tys. ha (o 1,4%) od ubiegłorocznej. W porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się powierzchnia uprawy zbóż ogółem o 165,3 tys. ha (o 2,2%). Zwiększeniu w porównaniu do 2010 roku uległ areał uprawy: zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, głównie ze względu na wzrost powierzchni uprawy pszenicy jarej (o 26,2%), pszenicy ozimej (o 2,6%), jęczmienia jarego (o 8,7 %), mieszanek zbożowych jarych (o 12,4%) i żyta (o 2,1%). Zwiększeniu w porównaniu do 2010 r. uległa również powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią uprawy w ogrodach przydomowych) o 5,7 tys. ha (o 1,4%). Zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego uległ areał uprawy buraków cukrowych (o 1,4%), rzepaku i rzepiku (o 12,3%), strączkowych jadalnych na ziarno (o 14,4%) i strączkowych pastewnych na ziarno bez mieszanek zbożowo-strączkowych (o 22,0%), a z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno zmniejszenie wyniosło 5,2%.

W ogólnej powierzchni zasiewów udział powierzchni zasiewów zbóż ogółem wynosił 73,8% (wzrost o 0,5 pkt proc. w porównaniu do 2010 r.). Zmniejszył się zaś udział powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku do 7,8% (zmniejszenie o 1,2 pkt proc.) oraz buraków cukrowych do 1,9% (zmniejszenie o 0,1 pkt proc.). Udział powierzchni uprawy ziemniaków pozostał na poziomie 2010 roku.

Wyniki produkcji podstawowych upraw rolnych i ogrodniczych w 2011 r. przedstawiają się następująco:

- **zbóż ogółem** zebrano 26,8 mln t tj. o 1,7% mniej od produkcji ubiegłorocznej,
 - w tym **zbóż podstawowych z mieszankami** – 24,3 mln t, tj. o 3,3% mniej od ubiegłorocznej,
- **rzepaku i rzepiku** zebrano ok. 1,9 mln t, tj. o 16,5% mniej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- **ziemniaków** zebrano 9,4 mln t, tj. o 10,8% więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- zbiory **buraków cukrowych** wyniosły ok. 11,7 mln t, tj. o 17,1% więcej od uzyskanych w 2010 r.,
- **warzyw gruntowych** zebrano ponad 4,8 mln t, tj. o 14,7% więcej od zbiorów uzyskanych w 2010 r.,
- **owoców ogółem** zebrano ponad 3,4 mln t, tj. o 24,5% więcej od zbiorów 2010 r.
- zbiory z **trwałych użytków zielonych** (po przeliczeniu na siano, bez względu na sposób użytkowania) wyniosły około 13,1 mln t, tj. o 1,5% więcej niż w 2010 r.

**Przebieg warunków agrometeorologicznych w okresie
od jesieni 2010 r. do jesieni 2011 r. oraz dodatkowo dla upraw ozimych do marca 2012 r.**

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2010 r. było trudne z powodu zmiennych warunków pogodowych. Nadmiar wilgoci początkowo utrudniał prowadzenie prac przedsięwziętych i siewów ozimin. W październiku 2010 r. warunki agrometeorologiczne były na ogół dobre dla rolnictwa, a słoneczna pogoda korzystnie wpłynęła na wschody ozimin.

Do końca drugiej dekady października zakończono siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. W pierwszej i drugiej dekadzie listopada – wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i dobre uwilgotnienie gleby stwarzały dobre warunki do wzrostu i rozwoju później zasianych ozimin.

W grudniu 2010 r. przebieg pogody nie powodował większych zagrożeń dla upraw ozimych. Występujące na początku grudnia ochłodzenie przyczyniło się do zahamowania procesów życiowych i wejścia roślin w stan zimowego spoczynku. Notowane w pierwszej dekadzie stycznia 2011 r. znaczne spadki temperatury powietrza dochodzące miejscami nawet do -23°C , dzięki dość grubej pokrywie śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia wierzchniej warstwy gruntu na głębokości węzła krzewienia roślin. W drugiej dekadzie miesiąca znaczny wzrost temperatury powietrza przyczynił się do zakłócenia zimowej przerwy w vegetacji roślin powodując ich osłabienie oraz zmniejszenie zimotrwałości i mrozoodporności. Topniejący śnieg tworzył miejscami na polach zastoiska wody, które podczas nocnych spadków temperatury powodowały tworzenie się skorupy lodowej na powierzchni pól, co uszkadzało uprawy ozime. Występujące w styczniu i w drugiej dekadzie lutego silne i porywiste wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza powodowały wysmalanie roślin na plantacjach pozbawionych okrywy śnieżnej.

W pierwszej połowie marca 2011 r. w całym kraju nadal trwała przerwa w vegetacji roślin.

Po krótkotrwałym ociepleniu na przełomie lutego i marca nastąpił okres znacznych spadków temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzących do poniżej -20°C . Pod koniec drugiej dekady marca wzrost temperatury powietrza i gleby spowodował wznowienie procesów fizjologicznych roślin, a w zachodniej części kraju zaobserwowano ruszenie vegetacji roślin ozimych i na trwałych użytkach zielonych.

Przebieg pogody od końca II dekady marca był na ogół korzystny dla roślin. Występujące w drugiej i trzeciej dekadzie marca opady deszczu przyczyniły się do dobrego, a miejscami nawet nadmiernego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby.

Pod koniec III dekady marca w zachodnich rejonach kraju rozpoczęto pierwsze prace polowe i siew zbóż jarych, a także przesiewy po zaoranych oziminach. Dalsze znaczne ocieplenie i słoneczna pogoda pod koniec marca i na początku I dekady kwietnia 2011 r. wywołała rozpoczęcie wegetacji na pozostałym obszarze kraju. W tym czasie rozpoczęto powszechnie prowadzenie wiosennych prac polowych, a od końca III dekady marca przeprowadzano powszechnie siewy owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego, a także pszenżyta jarego.

Siewy zbóż jarych, rozpoczęte pod koniec marca, prawie w całym kraju wykonywane były w pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia. Do końca kwietnia siewy owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego dobiegły końca.

W kwietniu 2011 r. warunki agrometeorologiczne były na ogół korzystne dla rolnictwa. W I dekadzie kwietnia bardzo ciepła i słoneczna pogoda przyczyniła się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. W kwietniu uwilgotnienie wierzchniej warstwy gruntu na przeważającym obszarze kraju zabezpieczało potrzeby wodne roślin, jedynie w zachodniej Polsce znaczny niedobór opadów, spowodował wystąpienie niedostatku wilgoci w glebie. Pod koniec kwietnia na przeważającym obszarze kraju nastąpiło powszechnie strzelanie w źdźbło żyta i pszenżyta. Rzepak ozimy miejscami w drugiej, a w wielu rejonach kraju w trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczął proces wykształcania pąków kwiatowych.

W pierwszej połowie kwietnia rozpoczęto również siew buraków cukrowych i sadzenie ziemniaków. W drugiej połowie kwietnia przystąpiono do siewu kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. W połowie kwietnia trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec miesiąca rozpoczęło się ich kłoszenie. Pod koniec kwietnia prawie w całej Polsce zakwitły drzewa owocowe.

Występujące w I dekadzie maja 2011 r. silne przymrozki, miejscami do -11°C spowodowały zwłaszcza w zachodniej i północno-zachodniej części kraju uszkodzenia upraw rolnych, warzyw gruntowych, a także bardzo duże straty w kwitnących drzewach i krzewach owocowych oraz na plantacjach truskawek.

Największe straty w uprawach ogrodniczych odnotowano w województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim i dolnośląskim. Na wielu plantacjach rzepaku i rzepiku, buraków cukrowych i zbóż jarych dokonywano przesiewów roślin.

Wyraźne ocieplenie, notowane w drugiej połowie maja przyspieszyło tempo wzrostu i rozwoju upraw. Występujący w maju niedobór opadów, rejonami znaczny, przyczynił się do nadmiernego przesuszenia wierzchniej warstwy gruntu (głównie w Wielkopolsce, na Kujawach i Ziemi Lubuskiej).

W pierwszej dekadzie maja dobiegało końca rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych i kukurydzy. W drugiej i trzeciej dekadzie maja zboża jare weszły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec maja kłosiły się. Pod koniec miesiąca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta, a nieco później pszenicy ozimej.

Na przełomie maja i czerwca lokalnie przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego, a pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

W czerwcu ciepła i słoneczna pogoda sprzyjała także wegetacji upraw, jednak rejonami dalszy niedobór opadów pogłębiał przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu zwłaszcza w północno-zachodniej i dodatkowo centralnej Polsce.

W pierwszej połowie czerwca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta ozimego, a nieco później pszenicy ozimej i zbóż jarych. W drugiej połowie czerwca zboża ozime i jare wchodziły w fazę dojrzewania.

W lipcu 2011 r. w całym kraju trwało dojrzewanie żyta, pszenżyta, pszenicy ozimej a także zbóż jarych. Na znacznym obszarze kraju dojrzewanie zbóż ozimych i jarych przebiegało przy słabiej wypełnionym ziarnie. Występujące częste i obfite opady bardzo utrudniały lub wręcz uniemożliwiły przeprowadzenie żniw i sianokosów. Ulewne deszcze połączone z silnym wiatrem powodowały wyleganie łąnów zbóż i rzepaku ozimego. W wielu rejonach kraju obserwowano podtopienia pól, a także zalania użytków zielonych. Stopniowo w ciągu lipca w miarę poprawy warunków agrometeorologicznych i osuszenia pól, prowadzono zbiór rzepaku i rzepiku.

W I połowie lipca rozpoczęto pierwsze prace żniwne przy zbiorze jęczmienia ozimego.

W drugiej połowie miesiąca rozpoczął się zbiór żyta, pszenżyta i pszenicy ozimej. Nasilenie zbiorów zbóż obserwowano w sierpniu. Z informacji uzyskanych od terenowych rzeczoznawców GUS wynika, że zboża zbierano jeszcze na początku września. Długotrwałe i intensywne opady stwarzały również niekorzystne warunki dla wegetacji roślin okopowych –

w niektórych rejonach kraju obserwowano znaczne porażenie roślin zarazą ziemniaczaną szczególnie wczesnych odmian ziemniaków.

Ciepła, słoneczna i bezdeszczowa pogoda w sierpniu stwarzała na ogół dobre warunki dla przeprowadzenia prac polowych, a przede wszystkim żniw i sianokosów. Prawie w całym kraju do końca sierpnia zakończono sprzęt żyta, pszenżyta, pszenicy ozimej, a także zbóż jarych. Na niektórych polach z powodu utrzymującej się zbyt dużej wilgotności gleby pozostawiono niewielkie areale nieskoszonych zbóż. Przeprowadzono również sprzęt kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. W końcu sierpnia rozpoczęto wykopki ziemniaków i zbiór kukurydzy uprawianej na zielonkę.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu i październiku stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw zwłaszcza okopowych i pastewnych, natomiast niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby.

Na znacznym obszarze kraju we wrześniu kontynuowano wykopki ziemniaków, a pod koniec września przystąpiono do zbioru buraków cukrowych. W całym kraju prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a od drugiej połowy września rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno.

W pierwszej dekadzie października 2011 r. zakończono wykopki ziemniaków, prowadzono nadal zbiór buraków cukrowych oraz kukurydzy uprawianej na ziarno.

Panująca w większości dni listopada bezdeszczowa i słoneczna pogoda sprzyjała kończeniu wykopów i zbiorów upraw pastewnych, lecz występujący w całym kraju niedobór opadów przyczynił się do dalszego pogorszenia warunków wilgotnościowych gleb.

Zasiewy pod zbiory w 2012 r.

W sierpniu 2011 r. na uprzątniętych polach przeprowadzano podorywki i przygotowanie stanowisk pod siew zbóż ozimych i rzepaku ozimego pod zbiory w 2012 r. Pod koniec miesiąca zakończono siew rzepaku ozimego. Lokalnie pojawiły się wschody roślin. Do końca drugiej dekady października zakończono siewy żyta, pszenżyta ozimego oraz pszenicy ozimej. Siewy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody były dość szybkie i wyrównane. Z uwagi na bardzo sprzyjające warunki wegetacji i wyjątkowo długą jesień rośliny zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku na ogół wyrosły i rozkrzewiły się bardzo dobrze, a nawet nadmiernie.

Jedynie w tych rejonach kraju gdzie w listopadzie wystąpił znaczny niedobór opadów obserwowano nieco słabsze wyrośnięcie ozimin, choć częste mgły i rosa łagodziły nieco skutki długotrwałego braku opadów.

Przebieg pogody w grudniu był niezbyt korzystny dla ozimin. Utrzymująca się w grudniu 2011 r. wysoka jak tę porę roku temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 10 °C zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując w wielu rejonach kraju przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin. Ujemnym skutkiem tego procesu było osłabienie zimujących upraw i zmniejszenie ich mrozoodporności. Występujące w grudniu dobowe wahania temperatury powietrza powodowały także procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, co osłabiało system korzeniowy roślin. Warunki zimowania roślin w styczniu i lutym 2012 r. były niekorzystne dla roślin. W I dekadzie stycznia nadal utrzymywały się znacznie wyższe od normy temperatury powietrza (była to IV z kolei dekada z temperaturą znacznie powyżej normy), co powodowało dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Notowane zaś w III dekadzie stycznia oraz w I i II dekadzie lutego spadki temperatury dochodzące do -25 °C i poniżej, przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku, spowodowały znaczne straty w uprawach ozimych. Występujące w styczniu i lutym silne wysuszające wiatry podczas bardzo mroźnych dni i nocy powodowały wysmalanie roślin.

Warunki agrometeorologiczne produkcji upraw ogrodniczych w 2011 r.

Przezimowanie roślin sadowniczych i plantacji truskawek w okresie zimy 2010/2011 było zależne od położenia plantacji. W niektórych rejonach zanotowano uszkodzenia mrozowe. Ponadto część plantacji, które uległy zalaniu w poprzednim roku, musiała zostać wykarczowana z uwagi na przegnicie korzeni.

Kwitnienie drzew i krzewów owocowych było na ogół obfite, lecz na plantacjach w rejonach zachodniej i północnej Polski na początku maja wystąpiły bardzo silne przymrozki, (do -7C°, a miejscami nawet do -11C°), które uszkodziły kwiaty i zawiązki owoców. Niskie temperatury powietrza w czasie kwitnienia i słaby oblot pszczoł w wielu rejonach nie sprzyjały zapylaniu. W Wielkopolsce i na Kujawach, wystąpiła ponadto susza glebowa utrzymująca się przez niemal dwa miesiące (maj i część czerwca). Z powodu wiosennych przymrozków na znacznej ilości plantacji uszkodzeniu uległy też kwiaty wczesnych odmian truskawek, ponadto w wielu rejonach brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie spowodował skrócenie ich zbiorów.

Jesienią na terenie całego kraju były bardzo korzystne warunki dla dorostania owoców.

Mimo opóźnienia terminu wiosennych siewów warzyw gruntowych i początkowo niesprzyjających warunków wegetacji, późniejsza poprawa pogody wpłynęła korzystnie na ich dalszą wegetację i plonowanie większości gatunków.

2. ZBOŻA

W 2011 r. powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wyniosła ponad 7,8 mln ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o 165,3 tys. ha (o 2,2%). Powierzchnia **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła niespełna 7,4 mln ha i była wyższa od ubiegłorocznej o 190,0 tys. ha (o 2,6%).

Zwiększyła się w porównaniu do 2010 r. powierzchnia zasiewów:

- **pszenicy** do 2258,7 tys. ha, tj. o około 117,2 tys. ha (o 5,5%), w tym pszenicy ozimej o 49,2 tys. ha (o 2,6%) i pszenicy jarej o 68,0 tys. ha (o 26,2%),
- **mieszanek zbożowych** do ponad 1199,2 tys. ha, tj. o około 99,0 tys. ha (o 9,0%), w tym powierzchnia mieszanek zbożowych jarych o 122,7 tys. ha (o 12,4%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych ozimych o ponad 23,7 tys. ha (o 21,9%),
- **jęczmienia** do 1018,0 tys. ha, tj. o około 43,5 tys. ha (o 4,5%), z tego powierzchnia zasiewów jęczmienia jarego o około 63,4 tys. ha (o 8,7%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia zasiewów jęczmienia ozimego o 19,9 tys. ha (o 8,0%),
- **żyta** do 1085,5 tys. ha, tj. o około 22,3 tys. ha (o 2,1%),
- **prosa** do blisko 12,1 tys. ha, tj. o około 0,2 tys. ha (o 1,5%).

Zmniejszyła się natomiast w porównaniu do 2010 r. powierzchnia uprawy:

- **pszenżyta** do blisko 1269,3 tys. ha, tj. o ponad 60,6 tys. ha (o 4,6%), w tym pszenżyta ozimego o 37,2 tys. ha (o 3,1%) i pszenżyta jarego o 23,4 tys. ha (o 27,2%),
- **owsa** do blisko 546,2 tys. ha, tj. o około 31,2 tys. ha (o 5,4%),
- **gryki** do 75,8 tys. ha, tj. o około 12,8 tys. ha (o 14,4%),
- **pozostałych zbożowych** do 5,1 tys. ha, tj. o 11,3 tys. ha (o 69,1%),
- **kukurydzy na ziarno** do 333,3 tys. ha, tj. o ponad 0,8 tys. ha (o 0,3%).

Udział powierzchni uprawy poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi przedstawia się następująco:

▪ pszenicy	–	30,6%
▪ żyta	–	14,7%
▪ jęczmienia	–	13,8%
▪ owsa	–	7,4%
▪ pszenżyta	–	17,2%
▪ mieszanek zbożowych	–	16,3%

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, powierzchnia uprawy **zbóż ozimych** wyniosła w 2011 r. blisko 4,5 mln ha i była mniejsza niż w roku 2010 o 9,4 tys. ha (o 0,2%), a powierzchnia zasiewów **zbóż jarych** wyniosła niespełna 2,9 mln ha i zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 199,4 tys. ha (o 7,4%).

Powierzchnia uprawy **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) w porównaniu do 2010 r. była większa o około 100,0 tys. ha (o 2,2%). Zwiększyła się powierzchnia uprawy pszenicy ogółem o około 117,2 tys. ha (o 5,5%), w tym powierzchnia uprawy pszenicy ozimej o 49,2 tys. ha (o 2,6%), oraz powierzchnia uprawy pszenicy jarej o blisko 68,0 tys. ha (o 26,2%). Zwiększyła się również powierzchnia zasiewów jęczmienia ogółem o około 43,5 tys. ha (o 4,5%), przy czym wzrosła powierzchnia uprawy jęczmienia jarego o około 63,4 tys. ha (o 8,7%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia uprawy jęczmienia ozimego o 19,9 tys. ha (o 8,0%). Zmniejszyła się zaś powierzchnia uprawy pszenżyta ogółem o ponad 60,6 tys. ha (o 4,6%), w tym powierzchnia uprawy pszenżyta ozimego o 37,2 tys. ha (o 3,1%) i pszenżyta jarego o 23,4 tys. ha (o 27,2%).

Powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zwiększyła się o 90,0 tys. ha (o 3,3%). Wzrosła powierzchnia uprawy żyta o około 22,3 tys. ha (o 2,1%). Zwiększyła się również powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych ogółem o około 99,0 tys. ha (o 9,0%), w tym powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych jarych o 122,7 tys. ha (o 12,4%). Zmniejszyła się natomiast powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych ozimych o ponad 23,7 tys. ha (o 21,9%). Zmniejszeniu uległa również powierzchnia zasiewów owsa – o około 31,2 tys. ha (o 5,4%)

Plony **zbóż ogółem** wyniosły 34,3 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2010 r. o 1,3 dt/ha (o 3,7%) oraz wyższe o 2,1 dt/ha, tj. o 6,5% od średnich plonów z lat 2006-2010. Wszystkie zboża, za wyjątkiem mieszanek zbożowych ozimych, gryki, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno plonowały niżej w porównaniu z plonami uzyskanymi w roku ubiegłym. Największe procentowe zmniejszenie plonów odnotowano w przypadku prosa (o 16,4%) oraz żyta (o 10,4%), natomiast największy procentowy przyrost plonów w porównaniu do poprzedniego roku zanotowano w przypadku kukurydzy na ziarno (o 20,3%).

Plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosły 32,9 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2010 r. o 2,0 dt/ha, tj. o 5,7% oraz wyższe o 1,5 dt/ha, tj. o 4,8% od średnich plonów z lat 2006-2010. W porównaniu do roku poprzedniego wszystkie gatunki zbóż w tej grupie plonowały niżej, jedynie plony mieszanek zbożowych ozimych były wyższe o 0,2 dt/ha tj. o 0,7% i wyniosły 30,8 dt/ha. W 11 województwach plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi były niższe niż w 2010 r.

Spadek plonów w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji wystąpił zarówno dla **zbóż ozimych ogółem** – o 2,1 dt/ha (o 5,6%) i dla **zbóż jarych ogółem**, które plonowały niżej o 1,5 dt/ha (o 4,9%).

Zboża intensywne ogółem plonowały niżej niż w 2010 r. o 1,9 dt/ha (o 4,9%), a zboża **ekstensywne ogółem** wydały plony niższe o 2,1 dt/ha (o 7,5%).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych				2006-2010 ^a =100	2010= =100
	Ogółem					
Powierzchnia w tys. ha	8311	8583	7638	7803	93,9	102,2
Plony z 1 ha w dt	32,2	34,8	35,6	34,3	106,5	96,3
Zbiory w tys. ton	26728	29827	27228	26767	100,1	98,3
	w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi					
Powierzchnia w tys. ha	7925	8229	7187	7377	93,1	102,6
Plony z 1 ha w dt	31,4	34,1	34,9	32,9	104,8	94,3
Zbiory w tys. ton	24923	28020	25088	24255	97,3	96,7

a Przeciętne roczne.

Wzrost plonów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: śląskim o 5,4 dt/ha (o 17,9%), małopolskim o 3,2 dt/ha (o 10,8%), świętokrzyskim o 2,7 dt/ha (o 10,5%), opolskim o 2,3 dt/ha (o 4,7%) i łódzkim o 0,4 dt/ha (o 1,3%). Największe zmniejszenie plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: lubuskim o 9,3 dt/ha (o 26,0%) oraz zachodniopomorskim o 9,0 dt/ha (o 20,2%).

Najwyższe plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: opolskim (50,8 dt/ha) i dolnośląskim (42,9 dt/ha), natomiast najniższe plony odnotowano w województwach: mazowieckim (25,9 dt/ha), podlaskim (26,1 dt/ha), lubuskim (26,5 dt/ha) oraz świętokrzyskim (28,4 dt/ha).

Tabl. 2. Plony poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	32,2	34,8	35,6	34,3	106,5	96,3
Pszenica: ozima	41,1	43,2	45,3	42,8	103,4	94,5
jara	30,1	32,7	33,9	32,6	108,3	96,2
Żyto	24,3	26,6	26,8	24,0	98,8	89,6
Jęczmień: ozimy	39,2	42,7	40,5	37,5	95,7	92,6
jary	29,8	32,4	32,9	31,3	105,0	95,1
Owies	24,1	26,9	26,3	25,3	105,0	96,2
Pszenżyto: ozime	33,5	36,3	35,1	33,9	101,2	96,6
jare	26,1	29,3	28,3	27,5	105,4	97,2
Mieszanki zbożowe: ozime	29,9	32,2	30,6	30,8	103,0	100,7
jare	26,5	28,8	30,3	27,9	105,3	92,1
Gryka ^b	10,3	11,6	11,0	12,3	119,4	111,8
Proso ^b	15,6	16,3	15,9	13,3	85,3	83,6
Pozostałe zbożowe ^b	19,4	25,6	18,1	21,4	110,3	118,2
Kukurudz na ziarno	57,2	62,3	59,7	71,8	125,5	120,3

a Przeciętne roczne. b Od 2002 r. wprowadzono badanie plonów oddzielnie dla gryki, prosa i pozostałych zbożowych.

Średni dla Polski plon **pszenicy ozimej** wyniósł 42,8 dt/ha i był o 2,5 dt/ha (o 5,5%) niższy od uzyskanego w 2010 r. W 2 województwach uzyskano plony powyżej 50,0 dt/ha, tj. w: opolskim (59,2 dt/ha) i pomorskim (50,3 dt/ha). Plony pszenicy ozimej niższe od 35,0 dt/ha odnotowano w 4 województwach: podlaskim (31,7 dt/ha), świętokrzyskim (31,9 dt/ha), podkarpackim (33,0 dt/ha) i mazowieckim (33,7 dt/ha).

Średni plon **pszenicy jarej** wyniósł 32,6 dt/ha i w porównaniu do 2010 r. był niższy o 1,3 dt/ha (o 3,8%). Najwyższy plon pszenicy jarej zanotowano w województwie opolskim (46,9 dt/ha), a w 2 województwach plony tego gatunku były wyższe od 36,0 dt/ha, tj. w: dolnośląskim (38,2 dt/ha) i pomorskim (36,1 dt/ha). Plony pszenicy jarej niższe od 29,0 dt/ha, zanotowano w 4 województwach: lubuskim (25,3 dt/ha), mazowieckim (28,0 dt/ha), świętokrzyskim (28,3 dt/ha) i podlaskim (28,4 dt/ha).

Średni plon **żyta** wyniósł 24,0 dt/ha i w porównaniu do 2010 r. był niższy o 2,8 dt/ha (o 10,4%). Najwyższe plony żyta zanotowano w województwach: opolskim (36,4 dt/ha) i dolnośląskim (31,0 dt/ha). Najniższe plony żyta – nie przekraczające 22,0 dt/ha, odnotowano w województwach: mazowieckim (20,0 dt/ha), lubuskim (20,8 dt/ha) i podlaskim (21,1 dt/ha).

Średni plon **jęczmienia ozimego** wyniósł 37,5 dt/ha i był o 3,0 dt/ha (o 7,4%) niższy od plonu uzyskanego w 2010 r. Najwyższe plony jęczmienia ozimego zanotowano w 2 województwach: opolskim (51,7 dt/ha) i dolnośląskim (44,6 dt/ha). Plony jęczmienia ozimego niższe od 30,0 dt/ha odnotowano w województwach: podlaskim (28,2 dt/ha) i lubuskim (29,0 dt/ha).

Średni plon **jęczmienia jarego** oceniono na 31,3 dt/ha, tj. o 1,6 dt/ha (o 4,9%) niżej od uzyskanego w 2010 r. Najwyższe plony jęczmienia jarego zanotowano w 2 województwach: opolskim (42,2 dt/ha) i dolnośląskim (36,8 dt/ha). Najniższy plon jęczmienia jarego zanotowano dla województwa lubuskiego (21,5 dt/ha).

Średni dla Polski plon **owsa** wyniósł 25,3 dt/ha i był o 1,0 dt/ha (o 3,8%) niższy niż w 2010 r. W 3 województwach plony owsa przekraczały 30,0 dt/ha, tj. w: opolskim (36,7 dt/ha), śląskim (30,6 dt/ha) i dolnośląskim (30,2 dt/ha). Najniższe plony owsa zanotowano w województwie lubuskim (19,1 dt/ha).

Średni plon **pszenżyta ozimego** wyniósł 33,9 dt/ha i był o 1,2 dt/ha (o 3,4%) niższy od uzyskanego w 2010 r. Najwyższy plon pszenżyta ozimego zanotowano w województwie opolskim (46,6 dt/ha), a w 3 województwach plony tego gatunku były wyższe od 37,0 dt/ha, tj. w: kujawsko-pomorskim (37,4 dt/ha) oraz dolnośląskim i wielkopolskim (po 37,1 dt/ha). Najniższe plony pszenżyta ozimego zanotowano w województwach: świętokrzyskim i podkarpackim (po 28,3 dt/ha).

Średni plon **pszenżyta jarego** wyniósł 27,5 dt/ha, tj. o 0,8 dt/ha (o 2,8%) mniej od uzyskanego w 2010 r. Plony powyżej 30,0 dt/ha zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (30,5 dt/ha), opolskim (30,2 dt/ha) i dolnośląskim (30,1 dt/ha), natomiast najniższe plony wynoszące poniżej 23,0 dt/ha, odnotowano w województwie lubuskim (22,2 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych ozimych** wyniósł 30,8 dt/ha i był wyższy od uzyskanego w 2010 r. o 0,2 dt/ha (o 0,7%). Najwyższy plon mieszanek zbożowych ozimych zanotowano w województwie opolskim (37,8 dt/ha), Plony mieszanek zbożowych ozimych

niższe od 28,0 dt/ha, zanotowano w 4 województwach: lubuskim (26,9 dt/ha), mazowieckim (27,0 dt/ha), świętokrzyskim (27,2 dt/ha) i lubelskim (27,8 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych jarych** (w powierzchni zasiewów mieszanek zbożowych razem – mieszanki zbożowe jare stanowią 93,0%) wyniósł 27,9 dt/ha i był o 2,4 dt/ha (o 7,9%) niższy od uzyskanego w 2010 r. Najwyższe plony mieszanek zbożowych jarych zanotowano w 2 województwach: opolskim (33,8 dt/ha) i śląskim (32,4 dt/ha). Najniższe plony tych zbóż, odnotowano w województwie lubuskim (20,7 dt/ha).

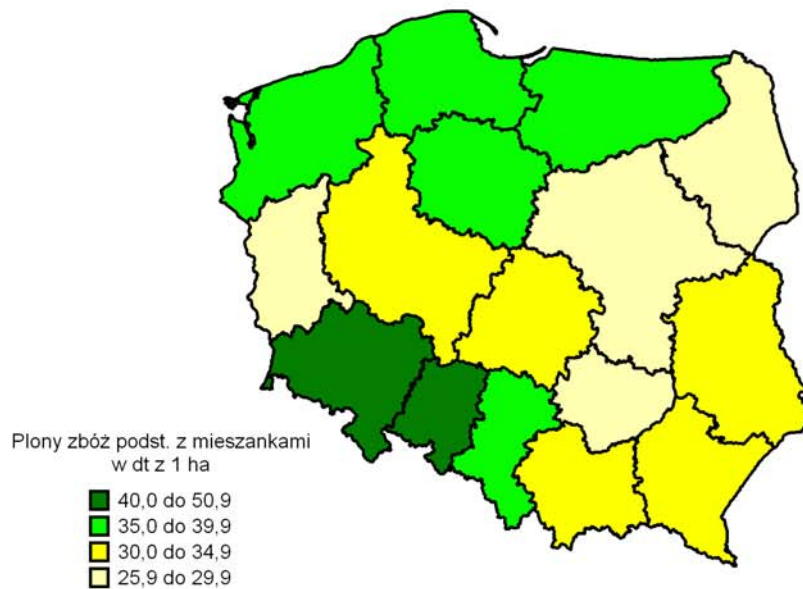
Średni plon **gryki** wyniósł 12,3 dt/ha i był o 1,3 dt/ha (o 11,8%) wyższy niż w roku poprzednim. Najwyższy plon gryki zanotowano w województwach: małopolskim (14,8 dt/ha) i podkarpackim (14,0 dt/ha). Plony gryki – nie przekraczające 10,0 dt/ha zanotowano w 2 województwach, tj. w podlaskim (9,5 dt/ha) i pomorskim (9,8 dt/ha).

Średni plon **prosa** wyniósł 13,3 dt/ha i był niższy od uzyskanego w 2010 r. o 2,6 dt/ha (o 16,4%). Najwyższe plony prosa osiągnięto w województwie pomorskim (30,1 dt/ha), natomiast najniższe zanotowano w województwach: wielkopolskim (7,9 dt/ha), zachodniopomorskim (8,8 dt/ha) oraz lubuskim (8,9 dt/ha). W województwie podlaskim w 2011 r. prosa nie uprawiano.

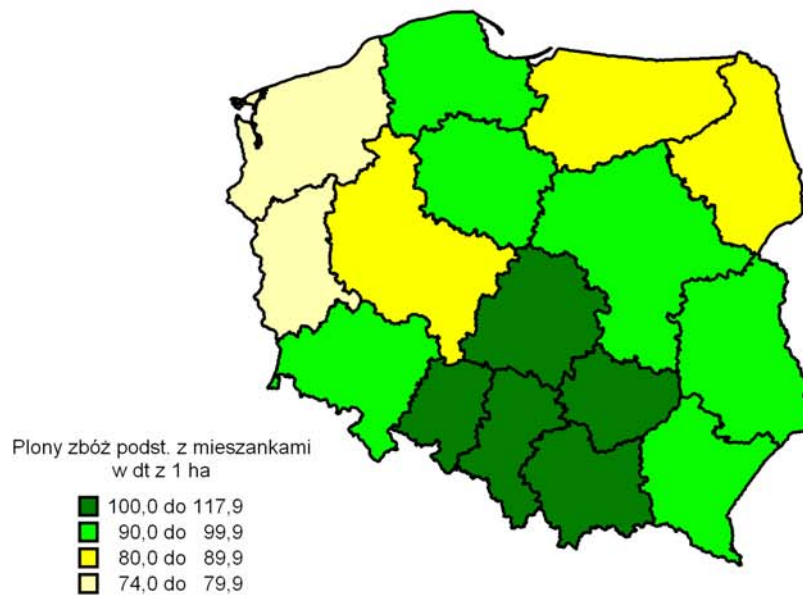
Średni plon **pozostałych zbożowych** wyniósł 21,4 dt/ha i w porównaniu z 2010 r. był wyższy o 3,3 dt/ha (o 18,2%). Rośliny zaliczane do pozostałych zbożowych uprawiano w 14 województwach, z tego w 3 województwach powierzchnia uprawy tych roślin nie przekraczała 2 ha. W 2 województwach plony roślin zaliczanych do grupy pozostałych zbożowych były wyższe od 26,0 dt/ha, tj. w: opolskim (27,8 dt/ha) i wielkopolskim (26,1 dt/ha). Nieco niższe plony pozostałych zbożowych odnotowano w województwach: śląskim (25,7 dt/ha) i kujawsko-pomorskim (25,0 dt/ha). Najniższe plony roślin z tej grupy odnotowano w województwie dolnośląskim (8,3 dt/ha).

Średni plon **kukurydzy na ziarno** wyniósł 71,8 dt/ha i w porównaniu z 2010 r. był wyższy o 12,1 dt/ha (o 20,3%). Najwyższy plon kukurydzy na ziarno osiągnięto w województwie opolskim (93,9 dt/ha), a w 4 województwach plony tego gatunku były wyższe od 70 dt/ha, tj. w: śląskim (79,0 dt/ha), dolnośląskim (74,2 dt/ha), wielkopolskim (72,5 dt/ha) i łódzkim (71,7 dt/ha). Najniższe plony kukurydzy na ziarno – poniżej 50 dt/ha odnotowano w województwie pomorskim (49,6 dt/ha).

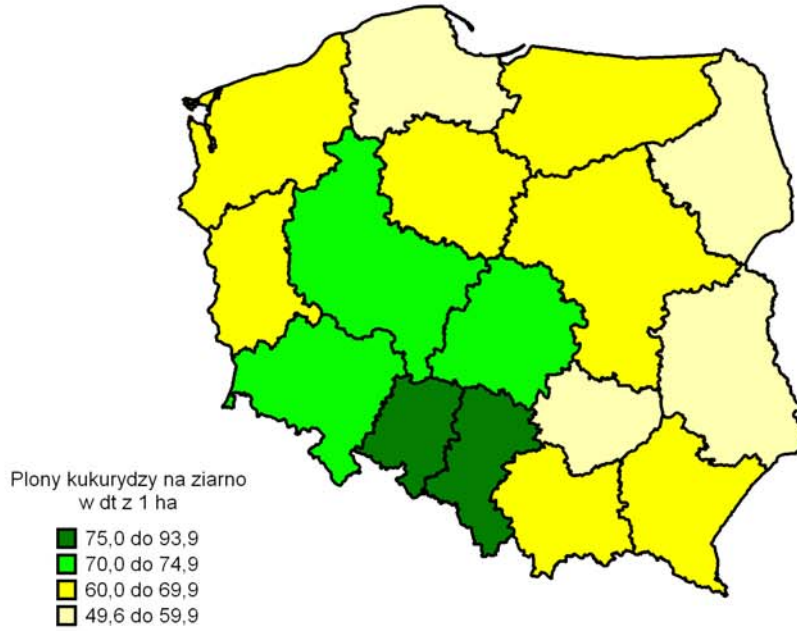
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI

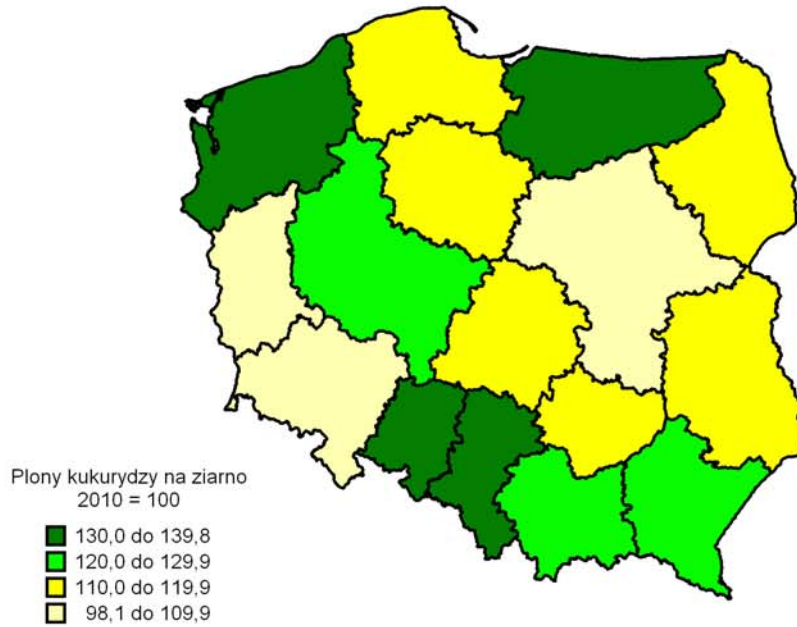
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI 2010 = 100

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO 2010 = 100

W sektorze prywatnym uzyskano niższe plony zbóż ogółem (34,1 dt/ha), niż w sektorze publicznym (54,2 dt/ha). Stosunkowo wysokie plonowanie zbóż w gospodarstwach rolnych sektora publicznego nie miało większego wpływu na ogólną produkcję ziarna zbóż, ponieważ udział sektora publicznego w ogólnej powierzchni uprawy zbóż jest niewielki – w 2011 r. wyniósł 1,2% (w roku ubiegłym udział ten wynosił 1,3%). W największej grupie producentów ziarna zbóż, tj. w gospodarstwach indywidualnych, których udział w ogólnej powierzchni uprawy zbóż wyniósł 91,1%, plony zbóż były najniższe i wyniosły 32,7 dt/ha i były one o 1,4 dt/ha (o 4,1%) niższe od uzyskanych w 2010 r.

W 2011 r. różnica między plonami zbóż ogółem uzyskanymi w sektorze publicznym, a plonami zbóż ogółem uzyskanymi w gospodarstwach indywidualnych wyniosła 21,5 dt/ha na korzyść sektora publicznego.

Tabl. 3. Plony zbóż ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó ł e m	32,2	34,8	35,6	34,3	106,5	98,3
Sektor prywatny	31,9	34,5	35,4	34,1	106,9	96,3
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	32,2	33,1	34,1	32,7	101,6	95,9
Sektor publiczny	51,0	54,8	51,9	54,2	106,3	104,4

a Przeciętne roczne.

Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2011 r. wyniosła blisko 26,8 mln t i była mniejsza od produkcji z poprzedniego roku o około 0,5 mln t (o 1,7%), ale nieco większa od średniej z lat 2006 – 2010 – o 39,8 tys. t (o 0,1%).

Tabl. 4. Zbiory zbóż według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó l e m	26727,6	29826,6	27228,1	26767,4	101,1	98,3
Sektor prywatny	26236,8	29291,9	26731,3	26259,9	101,1	98,2
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	19470,6	26041,6	23476,4	23258,1	119,5	99,1
Sektor publiczny	490,8	534,7	496,8	507,4	103,4	102,1

a Przeciętne roczne.

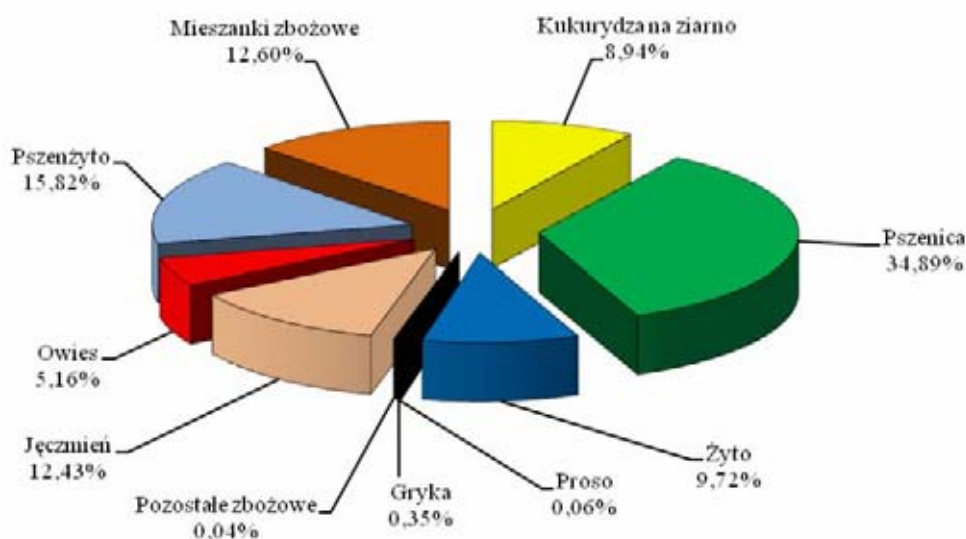
Tabl. 5. Zbiory poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó l e m	26727,6	29826,6	27228,1	26767,4	100,1	98,3
Pszenica: ozima	7773,3	8686,3	8528,4	8272,2	106,4	97,0
jara	996,6	1103,5	879,7	1067,0	107,1	121,3
Żyto	3152,1	3712,9	2851,7	2600,7	82,5	91,2
Jęczmień: ozimy	768,8	969,5	1011,9	862,4	112,2	85,2
jary	2865,1	3014,4	2385,3	2463,5	86,0	103,3
Owies	1338,3	1415,4	1516,5	1381,6	103,2	91,1
Pszenżyto: ozime	4007,4	4896,3	4191,2	3925,0	97,9	93,6
jare	315,3	337,7	384,6	310,3	98,4	80,7
Mieszanki zbożowe: ozime	245,8	255,3	330,7	259,8	105,7	78,5
jare	3460,6	3628,8	3008,0	3113,0	90,0	103,5
Gryka ^b	77,1	81,2	97,2	93,0	120,6	95,6
Proso ^b	11,5	12,1	18,9	16,1	139,9	84,9
Pozostałe zbożowe ^b	9,9	6,6	29,6	10,8	109,0	36,6
Kukurydza na ziarno	1705,7	1706,6	1994,4	2392,1	140,2	119,9

a Przeciętne roczne. b Od 2002 r. wprowadzono badanie plonów oddzielnie dla gryki, prosa i pozostałych zbożowych.

Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu do 2010 r., przy zwiększonej łącznej powierzchni uprawy zbóż ogółem o około 165,3 tys. ha, tj. o 2,2%, było wynikiem spadku plonowania o 1,3 dt/ha (o 3,7%). Spadek produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego odnotowano w 8 województwach, a największy w: wielkopolskim (o ponad 0,3 mln t tj. o 8,1%), zachodniopomorskim (o blisko 0,3 mln t tj. o 14,6%). W pozostałych 8 województwach zanotowano zwiększenie zbiorów, przy czym największy wzrost odnotowano w województwie opolskim (o ponad 0,2 mln t, tj. o 12,2%).

Wykres 1. Udział zbiorów poszczególnych zbóż w zbiorach zbóż ogółem

Zbiory zbóż ozimych wyniosły ponad 15,9 mln t, tj. o ok. 993,9 tys. t (o 5,9%) mniej niż w 2010 r., z tego zbiory:

- **pszenicy ozimej** około 8,3 mln t, tj. o 256,2 tys. t (o 3,0%) mniej od zbiorów uzyskanych w 2010 r.,
- **żyta** ponad 2,6 mln t, tj. o 251,0 tys. t (o 8,8%) mniej niż w 2010 r.,
- **jęczmienia ozimego** blisko 0,9 mln t, tj. o 149,5 tys. t (o 14,8%) mniej,
- **pszenżyta ozimego** ponad 3,9 mln t, tj. mniej o 266,2 tys. t (o 6,4%),
- **mieszanek zbożowych ozimych** blisko 0,3 mln t, tj. o 71,0 tys. t (o 21,5%) mniej niż w 2010 r.

Zbiory zbóż jarych (bez gryki, prosa, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno) wyniosły ponad 8,3 mln t, tj. o 161,3 tys. t (o 2,0%) więcej od uzyskanych w 2010 r., z tego zbiory:

- **pszenicy jarej** blisko 1,1 mln t, tj. o 187,3 tys. t (o 21,3%) więcej,
- **jęczmienia jarego** około 2,5 mln t, tj. o 78,2 tys. t (o 3,3%) więcej,
- **owsa niespełna** 1,4 mln t, tj. mniej o ok. 135,0 tys. t (o 8,9%),
- **pszenżyta jarego** ponad 0,3 mln t, tj. mniej o 74,3 tys. t (o 19,3%),
- **mieszanek zbożowych jarych** ponad 3,1 mln t, tj. o 105,0 tys. t (o 3,5%) więcej niż w 2010 r.

W ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się nieco udział **zbiorów zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) i wyniósł 69,7% (w 2010 r. – 69,3%, w 2009 r. – 67,8%), a udział **zbiorów zbóż ekstensywnych** (żyto, owies, mieszanki zbożowe) uległ zmniejszeniu do 30,3 % (w 2010 r. – 30,7%, w 2009 r. – 32,2%).

Największe zbiory zbóż ogółem uzyskano w województwach: wielkopolskim (3776,8 tys. t), lubelskim (2588,3 tys. t), mazowieckim (2390,1 tys. t), dolnośląskim (2328,7 tys. t) i kujawsko-pomorskim (2306,5 tys. t), natomiast najniższą produkcję zbóż ogółem zanotowano w województwach: lubuskim (672,9 tys. t), świętokrzyskim (700,6 tys. t) i podkarpackim (724,3 tys. t).

Tabl. 6. Zbiory zbóż według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
> 3500	1	wielkopolskie;
3000-2000	4	lubelskie, mazowieckie, dolnośląskie, kujawsko-pomorskie;
2000-1000	6	łódzkie, opolskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, pomorskie, podlaskie;
< 1000	5	śląskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, lubuskie.

Produkcja ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła blisko 24,3 mln t i była o ponad 0,8 mln t (o 3,3%) mniejsza niż w 2010 r. i mniejsza od średniej z lat 2006-2010 o blisko 0,7 mln t (o 2,7%).

Udział **zbiorów ziarna zbóż ozimych** łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi w ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, zmniejszył się w porównaniu z poprzednim sezonem wegetacyjnym i wyniósł 65,6% (w 2010 r. – 67,4%), natomiast udział **zbiorów zbóż jarych** zwiększył się do 34,4% (w 2010 r. – 32,6%). Spadek udziału zbiorów zbóż ozimych był wynikiem zmniejszenia plonów tej grupy zbóż o 5,6%, oraz zmniejszenia powierzchni zasiewów zbóż ozimych o 0,2%. Wzrost udziału zbiorów zbóż jarych, przy wyższym od ubiegłorocznego plonowaniu (o 4,9%), wywołany był zwiększeniem powierzchni ich uprawy o 7,4%.

Spadek produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu do 2010 roku odnotowano w 10-ciu województwach, przy czym w województwach: mazowieckim i podkarpackim spadek ten był wynikiem niższego plonowania zbóż i zmniejszenia powierzchni ich uprawy, natomiast w pozostałych województwach zmniejszenie produkcji nastąpiło wskutek niższego plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi pomimo zwiększenia powierzchni ich uprawy.

Najwyższe zbiory **pszenicy** uzyskano w województwach: dolnośląskim (1242,4 tys. t) i lubelskim (1085,6 tys. t), natomiast najniższe w województwie podlaskim (127,2 tys. t).

Najwięcej **żyta** zebrano w województwach: wielkopolskim (457,2 tys. t) i mazowieckim (413,6 tys. t), natomiast najniższe zbiory uzyskano w województwach: małopolskim (20,6 tys. t), podkarpackim (34,3 tys. t) i świętokrzyskim (48,8 tys. t).

Najwyższe zbiory **jęczmienia** zanotowano w województwach: wielkopolskim (566,3 tys. t), lubelskim (378,9 tys. t) i kujawsko-pomorskim (334,1 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 90,0 tys. t w województwach: podkarpackim (59,9 tys. t), podlaskim (60,8 tys. t) i lubuskim (89,5 tys. t).

Najwyższe zbiory **owsa** uzyskano w województwach: mazowieckim (212,9 tys. t), lubelskim (162,6 tys. t), łódzkim (129,1 tys. t) i podlaskim (127,4 tys. t), a najniższe w województwach: lubelskim (25,1 tys. t) i opolskim (25,5 tys. t).

Najwięcej **pszenżyta** zebrano w województwach: wielkopolskim (915,2 tys. t), mazowieckim (554,1 tys. t), łódzkim (456,2 tys. t) i kujawsko-pomorskim (451,7 tys. t), natomiast najniższe zbiory, poniżej 50,0 tys. t zanotowano w województwach: podkarpackim (41,3 tys. t) i małopolskim (44,2 tys. t).

Najwięcej **mieszanek zbożowych** zebrano w województwach: podlaskim (538,0 tys. t), mazowieckim (527,1 tys. t) i wielkopolskim (449,5 tys. t), natomiast najniższe zbiory mieszanek zbożowych poniżej 50,0 tys. t, zanotowano w województwach: dolnośląskim (40,4 tys. t), zachodniopomorskim (40,6 tys. t) i lubuskim (43,1 tys. t).

Najwyższe zbiory **gryki** zanotowano w województwach: dolnośląskim (26,3 tys. t), lubelskim (16,3 tys. t) i zachodniopomorskim (10,0 tys. t), natomiast najniższe w województwach: małopolskim (0,1 tys. t) i kujawsko-pomorskim (0,4 tys. t).

Najwyższe zbiory **prosa** uzyskano w województwach: świętokrzyskim (6,4 tys. t) i lubuskim (3,4 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 0,05 tys. t uzyskano w województwie małopolskim.

Najwięcej **pozostałych zbożowych** zebrano w województwach: śląskim (3,3 tys. t) i wielkopolskim (1,9 tys. t), natomiast zbiory poniżej 0,01 tys. t zanotowano w województwach: podkarpackim, świętokrzyskim i małopolskim.

Najwięcej **kukurydzy na ziarno** zebrano w województwach: dolnośląskim (469,1 tys. t), wielkopolskim (407,3 tys. t), opolskim (380,0 tys. t) i kujawsko-pomorskim (273,8 tys. t), natomiast najniższe zbiory, poniżej 20,0 tys. t zanotowano w województwach: świętokrzyskim (18,7 tys. t) i pomorskim (19,2 tys. t).

3. ZIEMNIAKI

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2011 r. wynosiła 406,4 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o 5,7 tys. ha, tj. o 1,4% oraz mniejsza o 118,4 tys. ha (o 23,0%) od średniej z lat 2006-2010.

W 2011 roku zwiększenie powierzchni uprawy ziemniaków w porównaniu do ubiegłorocznej nastąpiło w 9 województwach, przy czym największy wzrost powierzchni uprawy ziemniaków wystąpił w województwach: lubelskim (o 7,4 tys. ha), lubuskim (o 2,7 tys. ha), pomorskim (o 2,2 tys. ha), a najmniejszy w opolskim (0,4 tys. ha, kujawsko-pomorskim i śląskim po 0,5 tys. ha). Zmniejszenie areалу uprawy ziemniaków wystąpiło w 7 województwach przy czym najwyższy spadek powierzchni uprawy wystąpił w województwach: małopolskim (o 4,0 tys. ha), podkarpackim (o 2,2 tys. ha) i mazowieckim (o 2,0 tys. ha), a najniższy w województwach: dolnośląskim (o 0,1 tys. ha) i podlaskim (o 0,5 tys. ha).

Do czynników, które wpłynęły na wysoki poziom plonów w 2011 r. należy zaliczyć korzystny rozkład opadów oraz brak wystąpienia zarazy ziemniaka w dużym nasileniu, mniejsze zachwaszczenie ziemniaków na plantacjach.

Zbiory ziemniaków w 2011 roku wyniosły około 9,4 mln t i były wyższe o 913,7 tys. t (o 10,8%) od ubiegłorocznych i niższe o ponad 0,5 mln t (o 5,2%) od średnich zbiorów z lat 2006-2010.

Plony ziemniaków w 2011 roku wyniosły 230 dt/ha i wzrosły w porównaniu z rokiem ubiegłym o 19 dt/ha (o 9,0%) i były wyższe o 42 dt/ha (o 22,3%) od średnich plonów z lat 2006-2010.

Tabl. 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych				2006-2010 ^a =100	2010 =100
Powierzchnia w tys. ha	525	508	401	406	77,4	101,4
Plony z 1 ha w dt	188	191	211	230	122,3	109,0
Zbiory w tys. ton	9877	9703	8448	9362	94,8	110,8

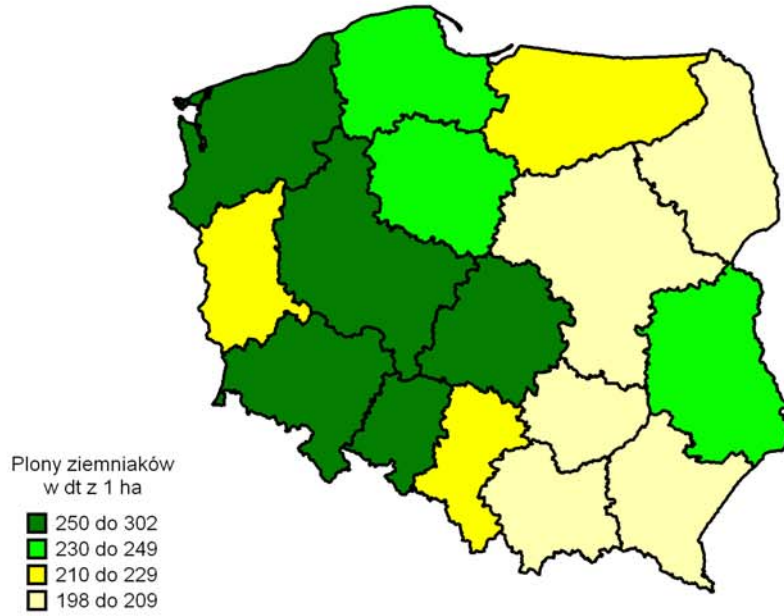
a Przeciętne roczne.

Spadek plonów w stosunku do roku ubiegłego odnotowano w 4 województwach: lubelskim o 32 dt/ha (o 12,0%), warmińsko-mazurskim o 22 dt/ha (o 9,4%), mazowieckim o 10 dt/ha (o 4,6%) i podlaskim o 1 dt/ha (o 0,5%). Największy wzrost plonowania w porównaniu do 2010 r. odnotowano w województwach: małopolskim o 57 dt/ha (o 39,0%), śląskim o 52 dt/ha (o 30,2%), dolnośląskim o 52 dt/ha (o 25,1%), łódzkim o 51 dt/ha (o 24,3%) oraz opolskim o 51 dt/ha (o 20,3%).

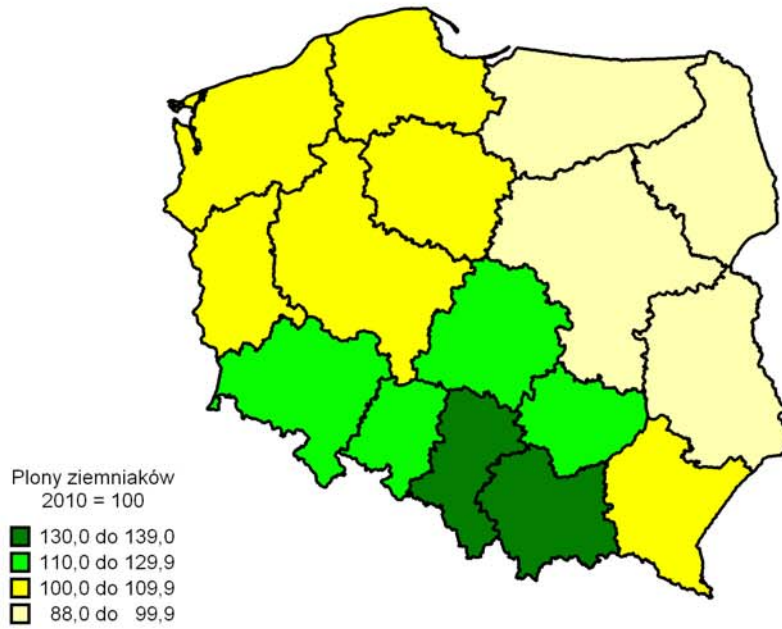
Najwyższe plony, powyżej 240 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim (302 dt/ha), łódzkim (261 dt/ha) i dolnośląskim (259 dt/ha), a najniższe, poniżej 200 dt/ha w województwie podkarpackim (198 dt/ha).

W 2011 r. najwyższe plony ziemniaków uzyskały gospodarstwa rolne sektora publicznego – 299 dt/ha. W gospodarstwach tych odnotowano wzrost plonowania w stosunku do poprzedniego roku – o 41 dt/ha (o 15,9%), a także wzrost plonów w porównaniu do średniej z lat 2006-2010 – o 35 dt/ha (o 13,3%).

PLONY ZIEMNIAKÓW

PLONY ZIEMNIAKÓW 2010 = 100

Tabl. 8. Plony ziemniaków według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010 =100
Ogółem	188	191	211	230	122,3	109,0
Sektor prywatny	188	191	211	230	122,3	109,0
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	196	187	209	226	115,3	108,1
Sektor publiczny	264	284	258	299	113,3	115,9

a Przeciętne roczne.

Z uwagi na nieznaczny udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków (0,4%) osiągnięte w sektorze publicznym wysokie plony nie miały wpływu na wysokość plonowania ziemniaków w rolnictwie ogółem.

O zbiorach ziemniaków w kraju zdecydowały gospodarstwa indywidualne, których udział w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków w 2011 r. wyniósł 96,7% (w 2010 r. – 95,9%, 2009 r. – 97,4%), chociaż średnie plony w gospodarstwach indywidualnych były niższe o 73 dt/ha niż średnie plony w gospodarstwach rolnych sektora publicznego.

Udział sektora prywatnego w ogólnej produkcji ziemniaków wyniósł 99,4%, a gospodarstw indywidualnych 89,8%. Udział sektora publicznego w ogólnej produkcji ziemniaków wyniósł tylko 0,6%.

Tabl. 9. Zbiory ziemniaków według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010 =100
Ogółem	9877,2	9702,8	8448,2	9361,8	94,8	110,8
Sektor prywatny	9821,1	9645,3	8400,0	9310,5	94,8	110,8
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	7726,6	9268,3	8015,4	8866,7	114,8	110,6
Sektor publiczny	56,1	57,5	48,2	51,3	91,5	106,5

a Przeciętne roczne.

Zwiększenie zbiorów ziemniaków w porównaniu do 2010 r. wystąpiło w 11 województwach przy czym największe odnotowano w województwach: łódzkim o 271,2 tys. t (o 29,7%), małopolskim o 134,0 tys. t (o 24,4%), dolnośląskim o 121,9 tys. t (o 24,7%) i wielkopolskim o 109,4 tys. t (o 11,7%). Spadek zbiorów w porównaniu do roku ubiegłego zanotowano w województwach: mazowieckim o 96,0 tys. t (o 7,9%), warmińsko-mazurskim o 42,0 tys. t (o 16,2%), podlaskim o 13,2 tys. t (o 3,6%) i zachodniopomorskim o 13,2 tys. t (o 3,7%).

Największą produkcję ziemniaków przekraczającą 1,0 mln t odnotowano w województwach: łódzkim (blisko 1,2 mln t), mazowieckim (ponad 1,1 mln t) i wielkopolskim (ponad 1,0 mln t), natomiast najniższe zbiory nie przekraczające 220 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim (185,5 tys. t) i warmińsko-mazurskim (217,3 tys. t).

Tabl. 10. Zbiory ziemniaków według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
1184 – 1000	3	łódzkie, mazowieckie, wielkopolskie
999 – 700	1	lubelskie
699 – 500	4	małopolskie, podkarpackie, dolnośląskie, pomorskie
499 – 400	2	kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie
399 – 185	6	podlaskie, zachodniopomorskie, śląskie, opolskie, warmińsko-mazurskie, lubuskie

4. BURAKI CUKROWE

W 2011 r. powierzchnia buraków cukrowych wyniosła 203,5 tys. ha i była o prawie 2,9 tys. ha (o 1,4%) mniejsza od powierzchni uprawy w 2010 r. oraz o 17,1 tys. ha (o 7,8%) mniejsza od średniej z lat 2006-2010.

Zbiory buraków cukrowych w 2011 r. wyniosły około 11,7 mln t i były wyższe o 1,7 mln t (o 17,1%) od zbiorów uzyskanych w roku 2010 i o ponad 0,9 mln t (o 8,7%) wyższe od średniej z lat 2006-2010.

Tabl. 11. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Powierzchnia w tys. ha	220,7	199,9	206,4	203,5	92,2	98,6
Plony z 1 ha w dt	487	543	483	574	117,9	118,8
Zbiory w tys. ton	10738,7	10849,2	9972,6	11674,2	108,7	117,1

a Przeciętne roczne.

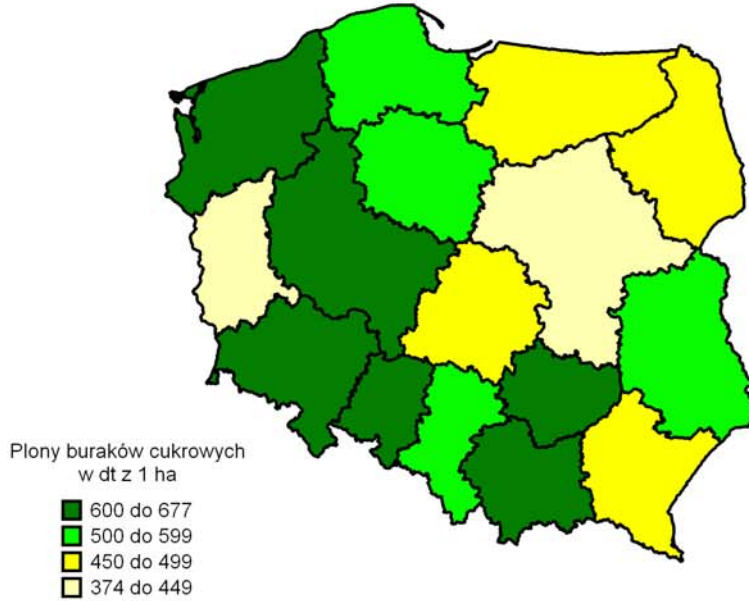
Zmniejszenie powierzchni uprawy buraków cukrowych odnotowano zarówno w sektorze prywatnym – o 2,8 tys. ha (o 1,4%), w tym w gospodarstwach indywidualnych o 0,9 tys. ha (o 0,5%) jak i sektorze publicznym o 0,1 tys. ha (o 1,5%).

W 7 województwach odnotowano zwiększenie powierzchni uprawy buraków cukrowych, przy czym największe w województwach: lubuskim (o 1,1 tys. ha), mazowieckim (o 0,8 tys. ha) i łódzkim (o 0,6 tys. ha). Zmniejszenie areалу uprawy buraków cukrowych zanotowano w pozostałych województwach, a największe w województwach: lubelskim (o 2,4 tys. ha), podkarpackim (o 1,3 tys. ha) oraz kujawsko-pomorskim i świętokrzyskim (po 0,7 tys. ha).

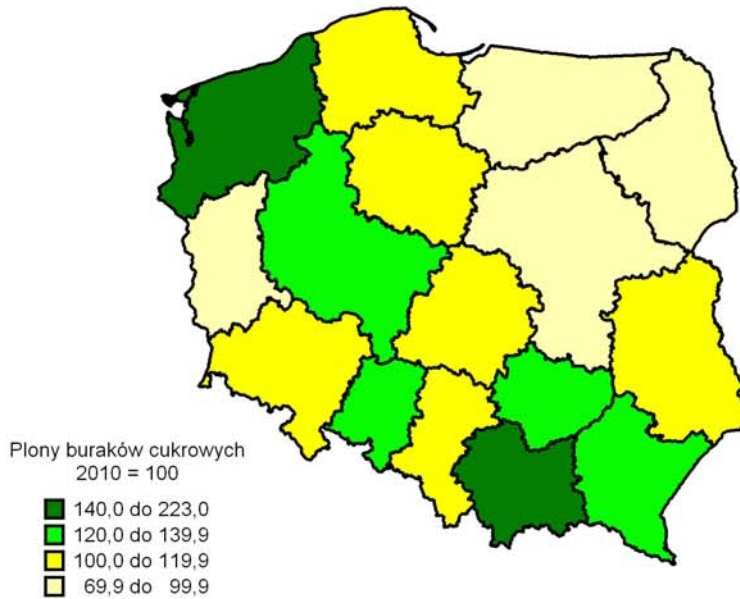
Plony buraków cukrowych w 2011 roku wyniosły 574 dt/ha i były wyższe o 91 dt/ha (o 18,8%) od uzyskanych w roku 2010 i wyższe o 87 dt/ha (o 17,9%) od średniej z lat 2006 – 2010. Najwyższe plony przekraczające 600 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim (677 dt/ha), zachodniopomorskim (659 dt/ha), świętokrzyskim (655 dt/ha), dolnośląskim (635 dt/ha), małopolskim (631 dt/ha) i wielkopolskim (607 dt/ha), a najniższe w województwach: lubuskim (374 dt/ha), mazowieckim (400 dt/ha) i podlaskim (451 dt/ha).

Wzrost plonów w porównaniu do roku poprzedniego wystąpił w 12 województwach, a największy w województwach: małopolskim o 348 dt/ha (o 123,0%), zachodniopomorskim o 200 dt/ha (o 43,6%), opolskim o 178 dt/ha (o 35,7%) i świętokrzyskim o 139 dt/ha (o 26,9%). Spadek plonów odnotowano w 4 województwach, przy czym największy w województwach: lubuskim o 161 dt/ha (o 30,1%), mazowieckim o 49 dt/ha (o 10,9%) oraz warmińsko-mazurskim o 22 dt/ha (o 4,2%).

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH 2010 = 100

Tabl. 12. Plony buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	487	543	483	574	117,9	118,8
Sektor prywatny	487	545	482	572	117,5	118,7
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	495	553	483	575	116,2	119,0
Sektor publiczny	492	485	503	602	122,4	119,7

a Przeciętne roczne

Zwiększenie plonowania w stosunku do roku ubiegłego nastąpiło w sektorze publicznym o 99 dt/ha (o 19,7%), a w sektorze prywatnym plony w porównaniu do 2010 r. zwiększyły się o 85 dt/ha (o 18,7%). W sektorze prywatnym uzyskano plony 572 dt/ha, zaś udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy buraków cukrowych wyniósł 96,2% podobnie jak w 2010 r.

Plony buraków cukrowych w gospodarstwach indywidualnych wyniosły 575 dt/ha, zaś powierzchnia uprawy buraków cukrowych w tych gospodarstwach rolnych stanowiła 80,6% całkowitej powierzchni uprawy buraków cukrowych.

Tabl. 13. Zbiory buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	10738,7	10849,2	9972,6	11674,2	108,7	117,1
Sektor prywatny	10374,1	10481,8	9574,5	11204,5	108,0	117,0
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	6793,1	8979,4	7972,4	9440,4	139,0	118,4
Sektor publiczny	364,5	367,4	398,1	469,7	128,8	118,0

a Przeciętne roczne

Tabl. 14. Zbiory buraków cukrowych według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
> 1000	5	wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, dolnośląskie, opolskie,
999 – 500	3	zachodniopomorskie, pomorskie, mazowieckie,
499 – 200	2	łódzkie, świętokrzyskie,
199 – 100	3	podkarpackie, warmińsko-mazurskie, śląskie,
< 99	3	lubuskie, małopolskie, podlaskie.

Pomimo zmniejszenia powierzchni uprawy buraków cukrowych wystąpił wzrost produkcji o 1,7 mln t tj (o 17,1 %) będący wynikiem wyższego plonowania o 91 dt/ha (o 18,8%). Największy wzrost zbiorów buraków cukrowych w porównaniu do zbiorów z 2010 r. odnotowano w województwie wielkopolskim o 479,2 tys. t (o 22,8%).

Zmniejszenie zbiorów buraków cukrowych odnotowano w następujących województwach: warmińsko-mazurskim o 29,4 tys. t (o 16,8%), mazowieckim o 23,9 tys. t (o 4,5%) i podkarpackim o 13,8 tys. t (o 7,9%).

5. ROŚLINY OLEISTE

Produkcja roślin oleistych w 2011 r. wyniosła 1888,2 tys. t i była niższa o 384,9 tys. t (o 16,9%) niż w roku poprzednim, przy osiągniętym średnim plonie w kraju wynoszącym 22,2 dt/ha i powierzchni uprawy 850,7 tys. ha.

Spadek produkcji roślin oleistych w stosunku do 2010 r. był wynikiem zmniejszenia powierzchni uprawy roślin oleistych o 135,2 tys. ha (o 13,7%) oraz spadku plonów o 0,9 dt/ha (o 3,9%), w tym spadku powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku o 116,0 tys. ha (o 12,3%) i spadku plonów o 1,2 dt/ha (o 5,1 %).

W ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych udział sektora publicznego wyniósł tylko 3,4% (28,8 tys. ha), natomiast sektora prywatnego 96,6% (821,9 tys. ha). W sektorze prywatnym 76,2% (626,6 tys. ha) stanowiła powierzchnia roślin oleistych w gospodarstwach indywidualnych.

Tabl. 15. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych^a

Wyszczególnienie	2006-2010 ^b	2009	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych				2006-2010 ^b =100	2010= =100
Ogółem						
Powierzchnia w tys. ha	818,8	833,8	985,9	850,7	103,9	86,3
Plony z 1 ha w dt	26,3	30,3	23,1	22,2	84,4	96,1
Zbiory w tys. ton	2154,7	2527,5	2273,1	1888,2	87,6	83,1
w tym rzepak i rzepik						
Powierzchnia w tys. ha	789,5	810,0	946,1	830,1	105,1	87,7
Plony z 1 ha w dt	26,9	30,8	23,6	22,4	83,3	94,9
Zbiory w tys. ton	2122,5	2496,8	2228,7	1861,8	87,7	83,5

a Łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

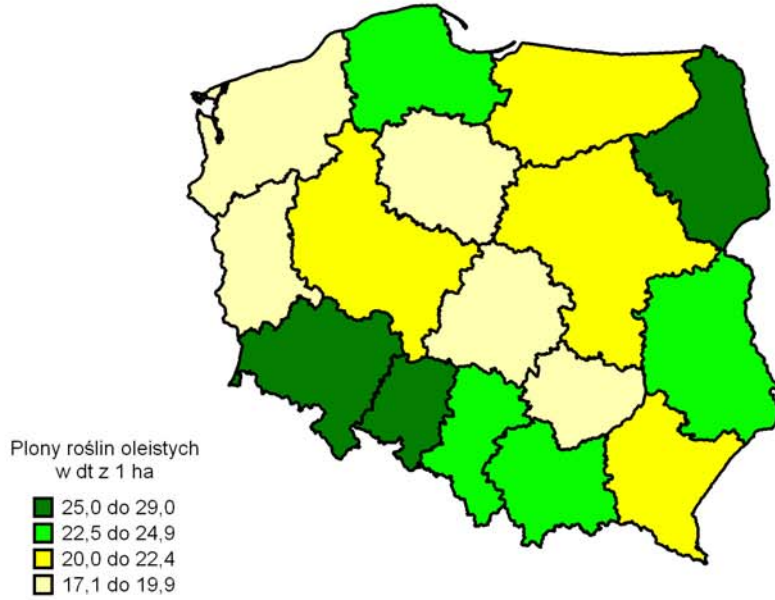
Najwyższe plony roślin oleistych uzyskano w gospodarstwach sektora publicznego, średnio 24,7 dt/ha, które były niższe o 4,2 dt/ha (o 14,5%) od plonów w 2010 r. Z uwagi na niewielki udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych (3,4%), o spadku produkcji zdecydowało zmniejszenie powierzchni uprawy roślin oleistych w sektorze prywatnym o 128,9 tys. ha (o 13,6%) w porównaniu z rokiem poprzednim. W największej grupie gospodarstw sektora prywatnego, tj. w gospodarstwach indywidualnych, plon roślin oleistych wyniósł średnio 22,1 dt/ha i był nieznacznie, o 0,3 dt/ha (o 1,4%) wyższy, niż w 2010 r.

Tabl. 16. Plony roślin oleistych według grup producentów^a

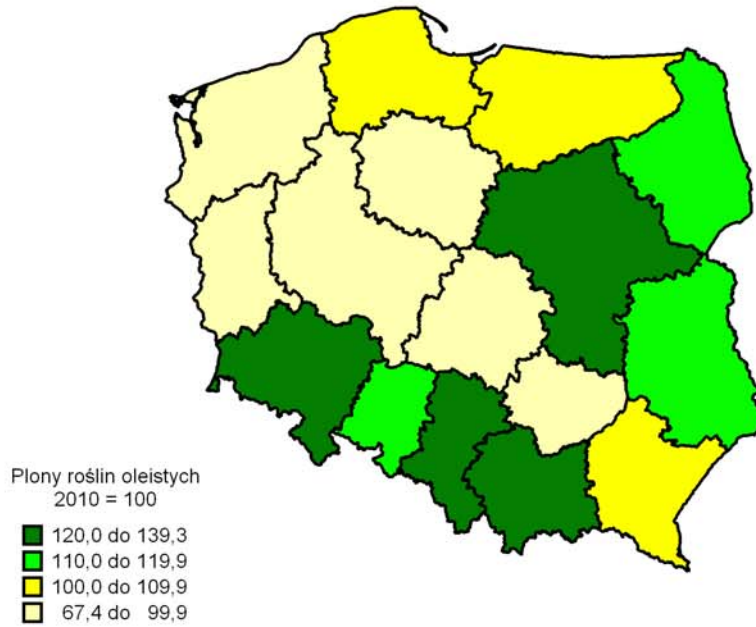
Wyszczególnienie	2006-2010 ^b	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^b =100	2010= =100
Ogółem	26,3	30,3	23,1	22,2	84,4	96,1
Sektor prywatny	26,1	30,1	22,8	22,1	84,7	96,9
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	24,9	28,7	21,8	22,1	88,8	101,4
Sektor publiczny	31,6	35,7	28,9	24,7	78,2	85,5

a Łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH 2010 = 100

W trzech województwach uzyskano plony roślin oleistych przekraczające 25,0 dt/ha, a najwyższe w województwach: opolskim (29,0 dt/ha), dolnośląskim (25,8 dt/ha) i podlaskim (25,6 dt/ha). Najniższe plony zanotowano w województwach: zachodniopomorskim (17,1 dt/ha) i świętokrzyskim (17,9 dt/ha).

Tabl . 17. Zbiory roślin oleistych według grup producentów ^a

Wyszczególnienie	2006-2010 ^b	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^b =100	2010= =100
Ogółem	2154,7	2527,5	2273,1	1888,2	87,6	83,1
Sektor prywatny	2049,7	2405,2	2171,7	1816,9	88,6	83,7
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	1180,1	1647,2	1521,9	1387,2	117,6	91,1
Sektor publiczny	105,1	122,3	101,5	71,3	67,9	70,3

a Łącznie z lnem oleistym . b Przeciętne roczne.

W ogólnej produkcji ziarna roślin oleistych udział sektora publicznego wyniósł tylko 3,8% (71,3 tys. t), natomiast sektora prywatnego 96,2% (1816,9 tys. t). W sektorze prywatnym 76,3% stanowiła produkcja gospodarstw indywidualnych.

Największą produkcję ziarna roślin oleistych przekraczającą 250 tys. t osiągnięto w województwach: dolnośląskim (330,6 tys. t), wielkopolskim (259,3 tys. t) i opolskim (254,6 tys. t), a najniższą, poniżej 15,0 tys. t w województwach: małopolskim (10,7 tys. t) i świętokrzyskim (13,2 tys. t).

W ogólnej powierzchni roślin oleistych uprawa rzepaku i rzepiku zajmowała aż 97,6% i wynosiła 830,1 tys. ha. W porównaniu z 2010 rokiem, powierzchnia rzepaku i rzepiku była mniejsza o 116,0 tys. ha (o 12,3 %) oraz większa o 40,6 tys. ha (o 5,1 %) w porównaniu do średniej z lat 2006- 2010.

Udział sektora prywatnego w ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku wyniósł 96,6%, a w ogólnej produkcji ziarna 96,2%, w tym udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej powierzchni rzepaku i rzepiku wyniósł 73,4%, a w ogólnej produkcji ziarna rzepaku

i rzepiku 73,3%. Udział sektora publicznego w ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku wynosił tylko 3,4%, a w ogólnej produkcji ziarna wynosił 3,8%.

Tabl. 18. Plony rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó ł e m	26,9	30,8	23,6	22,4	83,3	94,9
Sektor prywatny	26,7	30,6	23,3	22,3	83,5	95,7
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	25,4	29,3	22,4	22,4	88,2	100,0
Sektor publiczny	32,0	36,2	29,1	24,9	77,8	85,6

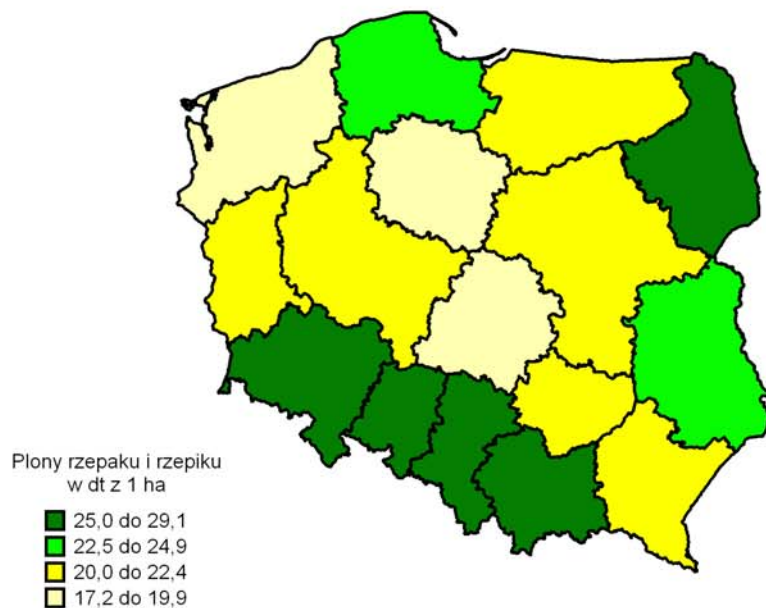
a Przeciętne roczne.

Średni plon rzepaku i rzepiku wynosił 22,4 dt/ha i był o 1,2 dt/ha (o 5,1%) niższy od uzyskanego w 2010 r. i o 4,5 dt/ha (o 16,7%) niższy od średniej z lat 2006-2010. W sektorze prywatnym średni plon wyniósł 22,3 dt/ha i był niższy o 1,0 dt/ha (o 4,3%) w porównaniu do 2010 r., w tym w gospodarstwach indywidualnych plon wynosił 22,4 dt/ha i był równy jak w 2010 r.. W sektorze publicznym średni plon wynosił 24,9 dt/ha i był niższy w porównaniu do 2010 r. o 4,2 dt/ha (o 14,4%).

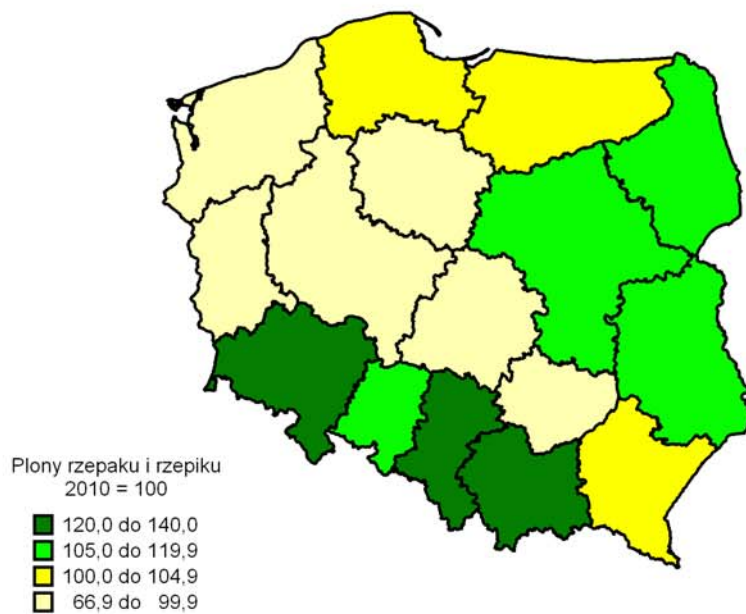
W pięciu województwach plony rzepaku i rzepiku przekraczały 25,0 dt/ha, a najwyższe uzyskano w województwach : opolskim (29,1 dt/ha) , podlaskim (26,4 dt/ha) i dolnośląskim (26,0 dt/ha). Najniższe plony odnotowano w województwach: zachodnio-pomorskim (17,2 dt/ha), kujawsko-pomorskim (19,3 dt/ha) i łódzkim (19,5 dt/ha) .

Produkcja rzepaku i rzepiku w 2011 r. wynosiła ok. 1861,8 tys. t i była niższa od uzyskanej w 2010 r. o 366,9 tys. t (o 16,5%) i niższa o 260,7 tys. t (o 12,3%) od średniej z lat 2006-2010. Spadek produkcji rzepaku i rzepiku w porównaniu do 2010r. był wynikiem spadku powierzchni uprawy o ok. 116,0 tys. ha (o 12,3%) i spadku plonów o 1,2 dt/ha (o 5,1%).

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU 2010 = 100

Tabl.19. Zbiory rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó ł e m	2122,5	2496,8	2228,7	1861,8	87,7	83,5
Sektor prywatny	2018,0	2375,1	2127,7	1790,9	88,7	84,2
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	1158,0	1621,7	1481,5	1364,9	117,9	92,1
Sektor publiczny	104,6	121,7	101,0	70,9	67,8	70,2

a Przeciętne roczne.

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych (słonecznik, mak, soja, gorczyca, len oleisty i inne) w 2011 r. wynosiła ok. 20,6 tys. ha i była niższa o 19,2 tys. ha (o 48,3%) w porównaniu do poprzedniego roku. Średni plon pozostałych roślin oleistych w kraju wyniósł 12,8 dt/ha i był wyższy o 1,6 dt/ha (o 14,3%), niż w 2010 r. Zbiory pozostałych roślin oleistych przy dużym spadku powierzchni uprawy, pomimo wzrostu plonów wyniosły 26,4 tys. t i były niższe o 18,1 tys. t (o 40,6%) w porównaniu do zbiorów 2010 roku.

Powierzchnia pozostałych roślin oleistych w 2011 r. stanowiła zaledwie 2,4% powierzchni uprawy wszystkich roślin oleistych.

6. STRĄCZKOWE JADALNE (KONSUMPCYJNE)

Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych w 2011 roku wyniosła 37,4 tys. ha i była mniejsza od powierzchni uprawy w 2010 roku o 6,3 tys. ha (o 14,4%). Nastąpił również spadek produkcji strączkowych jadalnych w porównaniu do roku 2010. Produkcja w 2011 r. wyniosła 83,8 tys. t i była o 3,7 tys. t (o 4,3%) mniejsza od uzyskanej w 2010 r. Natomiast plony wyniosły 22,4 dt/ha i były wyższe od plonów w roku poprzednim o 2,4 dt/ha (tj. o 12,0%). W porównaniu do średniej z lat 2006 – 2010 powierzchnia uprawy zwiększyła się o 3,0 tys. ha (o 8,6%), plony były wyższe o 2,7 dt/ha (o 13,7%), oraz zwiększyła się produkcja – o 16,1 tys. t (o 23,7%).

W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych – 46,9% zajmowała powierzchnia uprawy fasoli, 38,2% powierzchni zajmował groch, 6,7% powierzchni bób, a inne strączkowe jadalne zajmowały 8,2% ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych.

Fasola uprawiana była na powierzchni 17,5 tys. ha – o 0,3 tys. ha (o 1,6%) mniejszej niż w 2010 roku, plony wyniosły 19,9 dt/ha i były o 1,2 dt/ha (o 6,4%) wyższe niż w roku 2010. Produkcja wyniosła 34,9 tys. t, a więc o 1,5 tys. t (o 4,4%) więcej od zbiorów z roku poprzedniego i stanowiła 41,7% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Powierzchnia uprawy grochu wyniosła 14,3 tys. ha i w porównaniu do 2010 roku zmniejszyła się o 2,5 tys. ha (o 14,7%). Plony grochu wyniosły 25,8 dt/ha i zwiększyły się o 3,1 dt/ha (o 13,7%) w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji. Zbiory wyniosły 36,9 tys. t, tj. o 1,2, tys. t (o 3,1%) mniej od produkcji w 2010 r. Produkcja grochu w 2011 roku stanowiła 44,0% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Bób uprawiano na powierzchni mniejszej od powierzchni z roku 2010 o ok. 0,3 tys. ha tj. na 2,5 tys. ha. Plony wyniosły 25,0 dt/ha, a więc zwiększyły się w porównaniu do roku 2010 o 1,7 dt/ha, produkcja natomiast wyniosła 6,3 tys. t i była mniejsza od ubiegłorocznej o 0,3 tys. t, tj. o 4,3%.

Inne strączkowe jadalne uprawiano na powierzchni mniejszej o 3,2 tys. ha od powierzchni z roku 2010 tj. na 3,1 tys. ha. Plony wyniosły 18,5 dt/ha, a więc zwiększyły się w porównaniu do roku 2010 o 3,6 dt/ha, produkcja natomiast wyniosła 5,7 tys. t i była mniejsza od ubiegłorocznej o 3,7 tys. t, tj. o 39,4%.

Tabl. 20. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Powierzchnia w tys. ha	34,5	27,8	43,7	37,4	108,6	85,6
Plony z 1 ha w dt	19,7	21,5	20,0	22,4	113,7	112,0
Zbiory w tys. ton	67,7	59,9	87,5	83,8	123,7	95,7

a Przeciętne roczne.

W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych udział sektora prywatnego wynosił 98,9% podobnie jak w roku ubiegłym, w tym udział gospodarstw indywidualnych wynosił 93,2%.

W porównaniu do 2010 r. w sektorze prywatnym nastąpiło zwiększenie plonów strączkowych jadalnych o 2,3 dt/ha (o 11,5%), natomiast w sektorze publicznym wzrost plonów wyniósł 6,9 dt/ha (o 29,7%).

Produkcja strączkowych jadalnych w porównaniu do zbiorów w roku 2010 zmniejszyła się w sektorze prywatnym o 3,9 tys. t (o 4,6%), w tym w gospodarstwach indywidualnych o 5,9 tys. t (o 7,4%), w sektorze publicznym nastąpił wzrost produkcji o 0,2 tys. t (o 20,3%).

Najwyższe plony strączkowych jadalnych, przekraczające 28,0 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim – 40,0 dt/ha, warmińsko-mazurskim – 31,0 dt/ha i podkarpackim – 28,5 dt/ha, natomiast najniższe – poniżej 19,0 dt/ha w województwach: lubuskim – 9,3 dt/ha, mazowieckim – 17,8 dt/ha i łódzkim – 18,9 dt/ha.

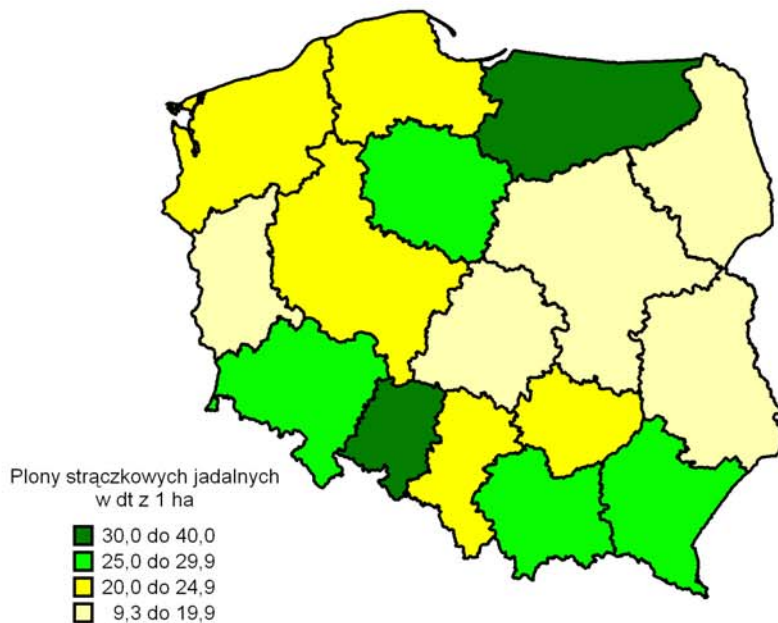
Tabl. 21. Plony strączkowych jadalnych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	z 1 ha w dt				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó l e m	19,7	21,5	20,0	22,4	113,7	112,0
Sektor prywatny	19,6	21,5	20,0	22,3	113,8	111,5
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	20,4	20,8	19,7	21,4	104,9	108,6
Sektor publiczny	24,3	23,0	23,2	30,1	123,9	129,7

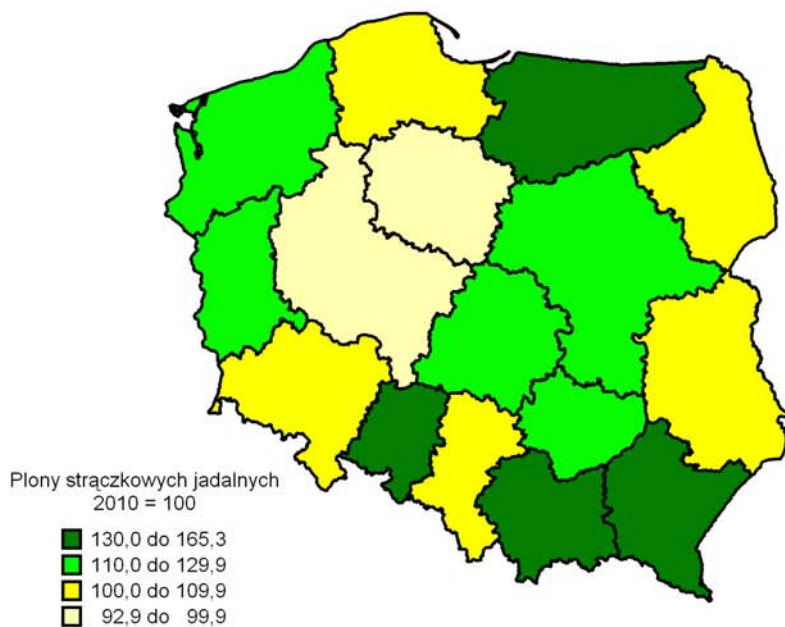
a Przeciętne roczne.

Najwyższą produkcję strączkowych jadalnych uzyskano w województwach: lubelskim (27,8 tys. t), świętokrzyskim (9,8 tys. t), dolnośląskim (6,6 tys. t) i kujawsko-pomorskim (5,9 tys. t), najniższe zbiory, wynoszące poniżej 1,2 tys. t odnotowano w województwach: podlaskim, lubuskim i śląskim.

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH 2010 = 100

Tabl. 22. Zbiory strączkowych jadalnych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	67,7	59,9	87,5	83,8	123,7	95,7
Sektor prywatny	66,7	59,2	86,5	82,5	123,7	95,4
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	51,3	54,2	80,6	74,7	145,5	92,6
Sektor publiczny	1,0	0,6	1,0	1,2	122,9	120,3

a Przeciętne roczne.

7. LEN ORAZ INNE PRZEMYSŁOWE

Według danych wstępnych powierzchnia uprawy **lnu włóknistego** w 2011 roku wyniosła 0,8 tys. ha i była większa od powierzchni tej uprawy z 2010 roku o ok. 0,3 tys. ha (o 55,3%). Produkcja wyniosła 1,8 tys. t i była większa w porównaniu do roku poprzedniego o ok. 0,4 tys. t (o 26,1 %).

Tabl. 23. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory lnu włóknistego

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011	
	w liczbach bezwzględnych				2010= =100
Powierzchnia w tys. ha	1,9	1,9	0,5	0,8	155,3
Plony z 1 ha w dt	18,0	15,9	25,8	21,0	81,4
Zbiory w tys. ton	3,4	3,0	1,4	1,8	126,1

a Przeciętne roczne.

Len włóknisty w 2011 roku uprawiano w 9 województwach, a najczęściej w: lubelskim (0,5 tys. ha) i dolnośląskim (ok. 0,2 tys. ha). Len uprawiano poza tym w województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, podkarpackim, zachodniopomorskim, świętokrzyskim, pomorskim i podlaskim. Najwyższe plony uzyskano w województwach: dolnośląskim (43,8 dt/ha), podkarpackim (27,2 dt/ha), kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim (po 24,0 dt/ha), a najniższe w województwie podlaskim i opolskim – poniżej 10,0 dt/ha.

Najwyższą produkcję lnu włóknistego uzyskały województwa: dolnośląskie (0,8 tys. t) i lubelskie (0,7 tys. t). Produkcja z tych województw stanowi 86 % ogólnej produkcji lnu włóknistego.

Tytoń uprawiano na powierzchni 15,9 tys. ha – o ok. 0,2 tys. ha (o 1,1 %) większej niż w roku ubiegłym. Plony wyniosły 21,7 dt/ha i były o 0,4 dt/ha (o 1,8 %) niższe od plonów uzyskanych w roku 2010. Produkcja zmniejszyła się nieznacznie – o 0,4 tys. t (o 1,0%) i wyniosła ok. 34,4 tys. t (w 2010 roku – 34,8 tys. t). Najwięcej tytoniu uprawiano w województwach: lubelskim (8,5 tys. ha), świętokrzyskim (1,6 tys. ha), małopolskim (1,4 tys. ha) kujawsko-pomorskim (1,3 tys. ha).

Powierzchnia uprawy **chmielu** wyniosła 1,6 tys. ha i była mniejsza od powierzchni uprawy w roku ubiegłym – o 66 ha (o 3,9 %). Produkcja chmielu zwiększyła się o 0,4 tys. t (17,6%) i wyniosła 2,6 tys. t (w 2010 roku – 2,2 tys. t). Plony chmielu były o 2,9 dt/ha wyższe od uzyskanych w roku 2010. Największą powierzchnię uprawy chmielu odnotowano w województwie lubelskim (ok. 1,3 tys. ha).

Cykorie uprawiano na powierzchni ok.1,4 tys. ha, tj. o 10 ha (0,7%) mniejszej niż w roku 2010. Przy plonach wynoszących 251,0 dt/ha (w 2010 roku – 263,0 dt/ha), produkcja wyniosła – 35,0 tys. t (w 2010 roku – 37,0 tys. t) i była mniejsza o 2,0 tys. t (o 5,4%) od produkcji uzyskanej w 2010 roku. Cykorie uprawiano w 6 województwach. Największy areal uprawy odnotowano w województwach: kujawsko – pomorskim (ok. 0,9 tys. ha) oraz lubuskim (0,3 tys. ha) i dolnośląskim (ok. 0,2 tys. ha).

8. UPRAWY PASTEWNE

W 2011 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z arealem trwałych użytków zielonych, wyniosła około 4,2 mln ha i w porównaniu do roku poprzedniego była większa o około 149,0 tys. ha (o 3,7%). Powierzchnia polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę zwiększyła się o ok. 141,5 tys. ha (o 19,3%), zwiększyła się również powierzchnia trwałych użytków zielonych o ok. 7,5 tys. ha (o 0,2%).

W grupie polowych upraw pastewnych zwiększyła się powierzchnia uprawy okopowych pastewnych o ok. 6,5 tys. ha (o 39,4%) oraz zwiększyła się powierzchnia uprawy kukurydzy na

zielonkę o ok. 30,3 tys. ha (o 7,7%). Powierzchnia uprawy strączkowych pastewnych na zielonkę zwiększyła się o ok. 0,2 tys. ha (o 1,0%), natomiast powierzchnia uprawy roślin motylkowych drobnonasiennych i innych pastewnych łącznie z trawami i pastwiskami polowymi na zielonkę zwiększyła się o 104,5 tys. ha (o 34,6%).

Udział powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w ogólnej powierzchni zasiewów w porównaniu do roku ubiegłego zwiększył się o 1,3 pkt proc.

Tabl. 24. Powierzchnia paszowa

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach hektarów				2006-2010 ^a =100	2010 =100
O g ó ł e m	4116,5	4104,4	4015,4	4164,4	101,2	103,7
Trwałe użytki zielone	3226,9	3179,7	3283,5	3291,0	102,0	100,2
Polowe uprawy pastewne	889,6	924,7	731,9	873,4	98,2	119,3
Udział polowych upraw pastewnych w powierzchni zasiewów ogółem	7,9	8,0	7,0	8,3	x	x

^a Przeciętne roczne.

Uprawy pastewne na nasiona

W 2011 r. powierzchnia, z której dokonano zbioru ziarna roślin strączkowych pastewnych (razem z łubinem gorzkim) oraz nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw, łącznie wyniosła około 145,4 tys. ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o 1,0 tys. ha (o 0,7%), w tym powierzchnia zbioru ziarna strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi (bez łubinu gorzkiego) wyniosła 119,4 tys. ha tj. mniej o około 6,5 tys. ha (o 5,2%).

Powierzchnia mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno znacznie zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego o około 15,2 tys. ha (o 56,1%) i wyniosła około 42,2 tys. ha. Powierzchnia łubinu gorzkiego uprawianego na ziarno wyniosła około 6,0 tys. ha i była większa w porównaniu do roku poprzedniego (o 86,6%), a powierzchnia uprawy roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na nasiona wyniosła około 20,0 tys. ha i zwiększyła się o 4,8 tys. ha (o 31,2%) w porównaniu do powierzchni z 2010 r.

Zbiory ziarna strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego) wyniosły 251,4 tys. t i w porównaniu do 2010 r. były mniejsze o około 16,8 tys. t (o 6,3%), a łubinu gorzkiego zebrano około 8,1 tys. t, tj. o 103,7% więcej niż w roku poprzednim. W 2010 r. nastąpiło zmniejszenie produkcji ziarna strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego) ze względu na niższe plonowanie wszystkich gatunków roślin strączkowych oraz zmniejszenie powierzchni uprawy wszystkich gatunków roślin strączkowych z wyjątkiem bobiku na nasiona. Łączna powierzchnia uprawy roślin strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego i mieszanek zbożowo-strączkowych) na ziarno w porównaniu do zasiewów z 2010 r. zmniejszyła się o 21,7 tys. ha (o 22,0%).

Plony ziarna strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi (bez łubinu gorzkiego) wyniosły 21,1 dt/ha i były o 0,2 dt/ha (o 0,9%) niższe od uzyskanych w 2010 r. Plony łubinu gorzkiego wyniosły 13,5 dt/ha i były wyższe od plonów uzyskanych w 2010 r. o 1,1 dt/ha (o 8,9%).

Tabl. 25. Zbiory nasion roślin pastewnych

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010 =100
Strączkowe pastewne (z łubinem gorzkim i mieszankami zbożowo-strączkowymi)	205,7	217,3	272,1	259,5	126,2	95,4
Motylkowe drobnonasienne i trawy	15,0	17,7	8,6	12,0	79,8	138,4

^a Przeciętne roczne.

Zbiory nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw nasiennych wyniosły 12,0 tys. t i były o około 3,3 tys. t (o 38,4%) większe od uzyskanych w 2010 r. Zwiększenie produkcji nasion tej grupy roślin wynika zarówno ze zwiększenia plonów o 0,3 dt/ha (o 5,3%) jak również zwiększenia powierzchni uprawy o ok. 4,8 tys. ha (o 31,2%).

Polowe uprawy pastewne na paszę

Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych z przeznaczeniem na paszę (siano, zielonka zarówno na bieżące skarmianie jak i na kiszonkę oraz korzenie okopowych pastewnych) zajmowały powierzchnię około 873,4 tys. ha, tj. o 141,5 tys. ha (o 19,3%) większą od powierzchni odnotowanej w 2010 r.

Powierzchnia uprawy roślin okopowych pastewnych wyniosła około 23,1 tys. ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o około 6,5 tys. ha (o 39,4%). Przy plonach wynoszących 458 dt/ha, tj. o 53 dt/ha (o 13,1%) wyższych od uzyskanych w 2010 r., produkcja okopowych pastewnych wyniosła około 1,1 mln t i była o 388,4 tys. t (o 57,8%) większa niż w roku poprzednim.

Największe zbiory okopowych pastewnych uzyskano w województwach: lubelskim (257,9 tys. t) i małopolskim (110,2 tys. t), natomiast najniższą produkcję uzyskano w województwie podlaskim (7,2 tys. t) i zachodniopomorskim (11,7 tys. t).

Powierzchnia uprawy buraków pastewnych wyniosła około 17,0 tys. ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o około 4,2 tys. ha (o 32,7%). Plony buraków pastewnych ukształtowały się na poziomie 482 dt/ha i były wyższe o 59 dt/ha (o 13,9%) od uzyskanych w 2010 r., natomiast zbiory buraków pastewnych wyniosły około 0,8 mln t, tj. o około 277,6 tys. t (o 51,0%) więcej niż w 2010 roku.

Największe zbiory buraków pastewnych uzyskano w województwach: lubelskim (173,6 tys. t) i małopolskim (103,6 tys. t), natomiast najniższą produkcję zanotowano w województwach: podlaskim (5,7 tys. t) i opolskim (8,9 tys. t).

Powierzchnia uprawy kukurydzy na zielonkę wyniosła 425,9 tys. ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o 30,3 tys. ha (o 7,7%). Przy plonach zielonej masy wyższych od uzyskanych w 2010 r. o 59 dt/ha (o 13,5%) i wynoszących w bieżącym roku 496 dt/ha, zbiory zielonej masy wyniosły około 21,1 mln t i były o blisko 3,8 mln t (o 22,2%) wyższe od uzyskanych w 2010 r.

Najwyższe zbiory kukurydzy na zielonkę uzyskały województwa: wielkopolskie (4106,6 tys. t), mazowieckie (3314,8 tys. t) i podlaskie (3241,6 tys. t), natomiast najmniejsze zbiory zanotowano w województwach: podkarpackim (100,2 tys. t) i małopolskim (190,2 tys. t).

Powierzchnia strączkowych pastewnych na zielonkę zwiększyła się w porównaniu do 2010 r. o około 0,2 tys. ha tj. (o 1,0%) do około 18,0 tys. ha. Przy plonach wynoszących 181 dt/ha, tj. o 19 dt/ha (o 11,7%) wyższych niż w roku ubiegłym, zbiory zielonej masy były większe o 37,3 tys. t (o 13,0%) i wyniosły około 325,2 tys. t.

Największe zbiory zielonki roślin strączkowych pastewnych uzyskały województwa: mazowieckie (54,1 tys. t) oraz warmińsko-mazurskie (44,2 tys. t), natomiast najmniejsze uzyskano w województwach: podkarpackim i opolskim (po 6,4 tys. t) oraz lubuskim (7,7 tys. t).

Zielonkę z roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw łącznie zebrano z powierzchni 406,4 tys. ha, tj. o 104,5 tys. ha (o 34,6%) większej niż w 2010 r. Przy zwiększonej powierzchni uprawy i plonach wynoszących 238 dt/ha, a więc na poziomie roku ubiegłego, zbiory zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw były o około 2477,4 tys. t (o 34,5%) wyższe od uzyskanych w 2010 r. i wyniosły około 9,7 mln t.

Powierzchnia uprawy koniczyny na zielonkę wyniosła ok. 75,4 tys. ha, i była niższa od ubiegłorocznej o około 3,8 tys. ha (o 4,9%). Plony koniczyny na zielonkę oszacowano na poziomie 260 dt/ha, a więc wyżej od ubiegłorocznych o 7 dt/ha (o 2,8%), natomiast zbiory zielonki koniczyny wyniosły 1959,9 tys. t i były niższe o 46,5 tys. t (o 2,3%) od zbiorów uzyskanych w 2010 r.

Największe zbiory koniczyny na zielonkę uzyskano w województwach: mazowieckim (265,4 tys. t), warmińsko-mazurskim (221,1 tys. t) i zachodniopomorskim (204,7 tys. t), natomiast najniższe w województwach: lubuskim (5,2 tys. t) i opolskim (12,0 tys. t). Powierzchnia lucerny na zielonkę wyniosła około 34,6 tys. ha i zmniejszyła się o ok. 9,9 tys. ha (o 22,3%) w porównaniu do powierzchni uprawy lucerny na zielonkę w 2010 r.

Plony lucerny na zielonkę oszacowano na 293 dt/ha i w porównaniu do 2010 r. były niższe o 6 dt/ha (o 2,0%).

Zbiory lucerny na zielonkę wyniosły 1013,4 tys. t i były niższe od uzyskanych w roku ubiegłym o 318,2 tys. t (o 23,9%).

Najwyższe zbiory zielonki z lucerny uzyskano w województwach: wielkopolskim (338,0 tys. t) i kujawsko-pomorskim (163,5 tys. t), a najniższe w województwach: podkarpackim (6,4 tys. t), lubuskim (13,1 tys. t) i śląskim (16,0 tys. t).

Powierzchnia esparcety na zielonkę wyniosła 1,6 tys. ha i była o 0,3 tys. ha, (o 26,9%) większa niż w 2010 r. Przy plonach wynoszących 189 dt/ha, tj. o 6 dt/ha (o 3,1%) niższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy esparcety ze względu na większą powierzchnię zwiększyła się o 5,7 tys. t (o 23,3%) i wyniosła około 30,0 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z esparcety uzyskano w województwie wielkopolskim (10,7 tys. t), natomiast województwach: dolnośląskim i śląskim nie odnotowano powierzchni uprawy esparcety na zielonkę.

Powierzchnia seradeli i innych motylkowych na zielonkę wyniosła 34,8 tys. ha i była o około 2,3 tys. ha, (o 6,2%) mniejsza niż w 2010 r. Przy plonach wynoszących 169 dt/ha,

tj. o 10 dt/ha (o 6,3%) wyższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy seradeli i innych motylkowych na zielonkę ze względu na zmniejszoną powierzchnię zmniejszyła się o 2,2 tys. t (o 0,4%) i wyniosła około 587,5 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z seradeli i innych motylkowych uzyskano w województwie mazowieckim (167,5 tys. t), natomiast najniższe w województwach: śląskim (3,0 tys. t), lubuskim (3,4 tys. t) i małopolskim (3,4 tys. t).

Powierzchnia uprawy traw polowych na zielonkę wyniosła 203,6 tys. ha i była wyższa w porównaniu do odnotowanej w 2010 r. o 78,7 tys. ha (o 63,0%).

Przy plonach wyższych o 4 dt/ha (o 1,7%) i wynoszących 237 dt/ha, zbiory zielonej masy traw polowych wyniosły 4818,7 tys. t i były wyższe o 1903,1 tys. t (o 65,3%) od uzyskanych w 2010 r.

Najwyższe zbiory zielonki z traw polowych uzyskano w województwach: warmińsko-mazurskim (1011,0 tys. t) i podlaskim (619,2 tys. t), natomiast najniższe w województwach: dolnośląskim (38,5 tys. t), opolskim (43,2 tys. t) i świętokrzyskim (67,6 tys. t).

Powierzchnia innych pastewnych na zielonkę wyniosła około 56,4 tys. ha i była większa od powierzchni wykazanej w 2010 r. o około 41,5 tys. ha (o 278,9%).

Plony innych pastewnych na zielonkę wyniosły 222 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 10 dt/ha (o 4,7%).

Zbiory zielonki innych pastewnych na zielonkę wyniosły 1251,4 tys. t i były wyższe w porównaniu do ubiegłorocznych o około 935,5 tys. t (o 296,2%).

Najwyższe zbiory zielonki innych pastewnych na zielonkę uzyskano w województwach: warmińsko-mazurskim (728,1 tys. t) i lubelskim (118,7 tys. t), a najniższe w województwach: świętokrzyskim (6,0 tys. t), śląskim (6,6 tys. t) i podkarpackim (8,7 tys. t).

Produkcja z trwałych użytków zielonych

Powierzchnia trwałych użytków zielonych w gospodarstwach rolnych w 2011 r. wyniosła blisko 3,3 mln ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o ok. 7,4 tys. ha (o 0,2%). Łączne plony z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano wyniosły 47,7 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w poprzednim roku o 1,2 dt/ha (o 2,6%). Wyższe plonowanie z trwałych użytków zielonych spowodowało wzrost produkcji (w przeliczeniu na siano) do ok. 15,7 mln t, tj. o blisko 0,4 mln ton (o 2,8%).

Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych w 2011 r. wyniosła blisko 2,6 mln ha i w porównaniu do 2010 r. zmniejszyła się o 40,6 tys. ha (o 1,5 %). Łączne plony z łąk trwałych (I, II i III pokos) w przeliczeniu na siano wyniosły 50,5 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2010 r. o 1,5 dt/ha (o 3,1%).

Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych nie wykorzystywanych gospodarczo, tj. nie eksploatowanych oraz skoszonych, lecz nie zebranych, łącznie w I pokosie wyniosła ok. 339,9 tys. ha, tj. 13,1% ogólnej powierzchni łąk trwałych, w II pokosie powierzchnia ta wyniosła ok. 463,3 tys. ha, tj. 17,9%, a w III pokosie powierzchnia łąk niewykorzystywanych gospodarczo wyniosła około 686,7 tys. ha, tj. 26,5%.

Plony I pokosu z łąk trwałych wyniosły 24,5 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2010 r. o 0,9 dt/ha (o 3,8%), plony II pokosu wyniosły 17,3 dt/ha i były wyższe o 0,7 dt/ha (o 4,2%), a plony III pokosu wyniosły 8,7 dt/ha i były niższe o 0,1 dt/ha (o 1,1%).

Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła blisko 13,1 mln t i była większa od produkcji z 2010 r. o ok. 0,2 mln t (o 1,5%). Jakość zebranego siana oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego (w 5-cio stopniowej skali).

Tabl. 26. Zbiory roślin pastewnych na paszę

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010 =100
Okopowe pastewne	1185,4	1232,1	671,9	1060,3	89,4	157,8
Strączkowe pastewne	243,3	192,0	287,9	325,2	133,7	113,0
Motylkowe drobnonasienne ^b	10116,8	10854,9	7183,4	9660,8	95,5	134,5
Kukurydza na zielonkę	16450,8	18833,0	17276,8	21117,2	128,4	122,2
Trwałe użytki zielone ^c	14373,8	15050,2	15265,3	15697,3	109,2	102,8
łąki trwałe	11797,7	12127,7	12892,9	13084,9	110,9	101,5
pastwiska trwałe	2576,1	2922,5	2372,4	2612,4	101,4	110,1
Poplony i wsiewki	2656,4	1019,8	9341,0	945,9	35,6	10,1

a Przeciętne roczne. b Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. c W przeliczeniu na siano.

Powierzchnia pastwisk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniosła około 702,3 tys. ha i w porównaniu do 2010 r. zwiększyła się o ok. 48,0 tys. ha (o 7,3%). Przy plonie wynoszącym 186 dt/ha zielonki, tj. o 5 dt/ha (o 2,8%) wyższym od uzyskanego w 2010 r. produkcja w zielonki z pastwisk wyniosła blisko 13,1 mln t i była wyższa od produkcji z roku 2010 o ok. 1,2 mln t (o 10,1%).

Poplony i wsiewki

Powierzchnia uprawy poplonów i wsiewek poplonowych na paszę wyniosła ok. 78,0 tys. ha. Przy plonach zielonej masy wynoszących 121 dt/ha, zbiory poplonów i wsiewek na paszę wyniosły około 945,9 tys. t.

Najwięcej poplonów i wsiewek uprawiano w województwach: łódzkim (16,9 tys. ha), wielkopolskim (16,3 tys. ha), kujawsko-pomorskim (11,6 tys. ha) oraz mazowieckim (11,1 tys. ha), a najwyższe zbiory uzyskano w województwach: łódzkim (220,7 tys. t), wielkopolskim (216,3 tys. t) i kujawsko-pomorskim (144,1 tys. t).

9. WARZYWA

W 2011 r. **powierzchnia zbioru warzyw gruntowych z uwzględnieniem ich uprawy w ogrodach przydomowych** wynosiła 178,9 tys. ha i była wyższa o 12,7% od powierzchni roku 2010, w tym w gospodarstwach indywidualnych 172,7 tys. ha (o 14,1% więcej niż w 2010 r.).

W porównaniu do roku poprzedniego, w 2011 r. zanotowano znaczny wzrost powierzchni uprawy większości podstawowych gatunków warzyw gruntowych, a największy dla pomidorów oraz dla buraków ćwikłowych (wzrost o blisko jedna trzecią). Należy jednak podkreślić, że w 2010 r. odnotowano znaczące straty areалу w uprawie warzyw gruntowych, w dużej mierze spowodowane podtopieniami, zalaniem i powodzią.

Zbiory warzyw gruntowych w 2011 r. wyniosły 4803,2 tys. t, tj. o 614,4 tys. t (o 14,7%) więcej od produkcji 2010 r.

Łączne zbiory warzyw (gruntowych i spod osłon) wyniosły w 2011 r. 5575,0 tys. t, tj. o 697,1 tys. t (o 14,3%) więcej od produkcji w roku poprzednim.

Sezon 2011 był znacznie korzystniejszy dla produkcji warzyw gruntowych niż rok 2010, jednak warunki wegetacji warzyw gruntowych w 2011 r. były bardzo zróżnicowane i zależne od rejonu kraju. Trudne warunki wegetacji panowały w zachodniej i północno-zachodniej części Polski. W tych rejonach wschody oraz początkowy rozwój roślin przebiegały przeważnie w niesprzyjających warunkach (chłody w kwietniu oraz silne majowe przymrozki). W wielu rejonach kraju w maju i w czerwcu wystąpił także niedobór wilgoci w glebie. Lipcowe opady deszczu poprawiły znacznie uwilgotnienie gleby, wpływając korzystnie na dalszą wegetację, chociaż późniejszy nadmiar opadów (w drugiej połowie lipca) spowodował pogorszenie jakości niektórych gatunków warzyw. Zmniejszenie ilości opadów w sierpniu i we wrześniu znacząco poprawiło dalsze warunki wegetacji warzyw gruntowych i ich jakość. Poprawa warunków agrometeorologicznych miała wpływ na wzrost ich plonowania, zwłaszcza odmian zbieranych w późniejszym terminie. W sezonie 2011 warunki wegetacji były szczególnie sprzyjające dla warzyw korzeniowych i kapustnych oraz dla ogórków.

Tabl. 27. Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- 2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ha				2006- 2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	200,7	206,5	158,7	178,9	89,1	112,7
w tym: gospodarstwa indywidualne	193,4	200,8	151,4	172,7	89,3	114,1

a Przeciętne roczne.

Tabl. 28. Zbiory warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó ł e m	4564,7	4809,7	4188,8	4803,2	105,2	114,7
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	4421,6	4677,7	4052,1	4653,9	105,3	114,9

a Przeciętne roczne.

Areał uprawy kapusty, z którego dokonano w 2011 r. zbioru wyniósł 25,6 tys. ha, natomiast łączna produkcja kapusty wyniosła 1231,2 tys. t, tj. o 24,9% więcej od zbiorów 2010 r. Warunki wegetacji w sezonie 2011 były szczególnie korzystne dla późnych odmian kapusty.

Produkcja **kalafiorów** w 2011 r. wyniosła 236,4 tys. t, tj. o 10,3% więcej niż w roku poprzednim, przy powierzchni zbioru wynoszącej 10,4 tys. ha. Podobnie jak w przypadku kapusty dobre było plonowanie odmian późnych.

Cebulę w 2011 r. uprawiano na łącznej powierzchni 26,6 tys. ha, a jej produkcja wyniosła 677,0 tys. t i była o 17,1% wyższa od uzyskanej w 2010 r.

W sezonie 2011 warunki wegetacji były szczególnie korzystne dla warzyw korzeniowych, zwłaszcza jesienią – w okresie ich dorastania. Produkcja **marchwi jadalnej** wyniosła 887,4 tys. t, tj. o 16,1% więcej niż w roku poprzednim, przy zwiększonej powierzchni jej zbioru do 23,5 tys. ha. Produkcja **buraków ćwikłowych** wyniosła 369,6 tys. t, tj. o 27,5% więcej, przy znacznie większej powierzchni zbioru (o 32,2%) wynoszącej 10,7 tys. ha.

Zbiory **ogórków**, uzyskane z łącznej powierzchni 16,2 tys. ha, wyniosły 296,7 tys. t, tj. o 17,4% więcej niż w roku poprzednim.

Produkcja **pomidorów** uzyskana w 2011 r. ze znacznie większej powierzchni niż w roku poprzednim, była o 21,0% wyższa i wyniosła 272,7 tys. t.

Łączna powierzchnia, z której dokonano zbioru pozostałych gatunków warzyw gruntowych w 2011 r. była nieco mniejsza niż w roku poprzednim, a łączna produkcja tych warzyw wyniosła 832,4 tys. t, tj. o 5,2% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 29. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie		2006 - 2010 ^a	2009	2010	2011		
					w liczbach bezwzględnych		2006 - 2010 ^a =100
A-powierzchnia w tys. ha							
B -plony z 1 ha w dt							
C -zbiory w tys. ton							
O g ó ł e m	A	200,7	206,5	158,7	178,9	89,1	112,7
	C	4564,7	4809,7	4188,8	4803,2	105,2	114,7
Kapusta	A	29,6	30,3	20,5	25,6	86,8	125,2
	B	404	421	481	480	118,8	99,8
	C	1195,4	1275,9	985,7	1231,2	103,0	124,9
Kalafiory	A	10,6	10,9	9,4	10,4	97,5	110,0
	B	207	207	227	228	110,1	100,4
	C	220,1	225,3	214,4	236,4	107,4	110,3
Cebula	A	30,9	31,4	23,7	26,6	86,1	112,3
	B	210	225	244	254	121,0	104,1
	C	649,3	707,8	578,0	677,0	104,3	117,1
Marchew jadalna	A	28,3	29,5	19,6	23,5	83,3	120,2
	B	302	309	391	377	124,8	96,4
	C	853,3	913,3	764,6	887,4	104,0	116,1
Buraki ćwikłowe	A	12,7	13,3	8,1	10,7	84,1	132,2
	B	263	264	357	345	131,2	96,6
	C	335,7	350,7	289,9	369,6	110,1	127,5
Ogórki	A	18,3	18,9	13,5	16,2	88,6	119,9
	B	147	136	186	183	124,5	98,4
	C	269,2	256,4	252,6	296,7	110,2	117,4
Pomidory	A	12,1	12,9	8,3	11,1	91,8	133,2
	B	211	206	271	246	116,6	90,8
	C	254,4	265,3	225,3	272,7	107,2	121,0
Pozostałe ^b	A	58,2	59,3	55,6	54,7	94,0	98,4
	B	135	137	158	152	112,6	96,2
	C	787,2	815,0	878,4	832,4	105,7	94,8

a Przeciętne roczne. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

PLONY WARZYW GRUNTOWYCH

Kapusta

Plony kapusty
w dt z 1 ha

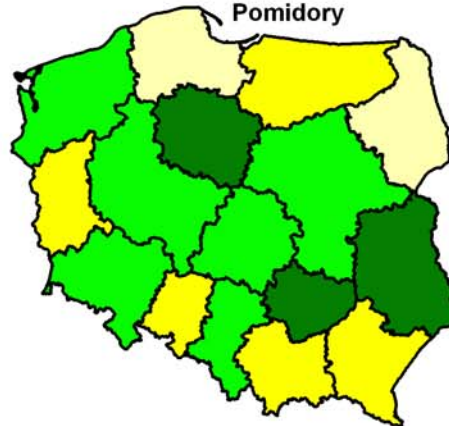
Cebula

Plony cebuli
w dt z 1 ha

Pomidory

Plony pomidorów
w dt z 1 ha

Tabl. 30. Zbiory warzyw gruntowych według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
771 – 700	1	mazowieckie;
599 – 500	5	wielkopolskie, małopolskie, łódzkie, lubelskie, kujawsko-pomorskie;
399 – 300	1	świętokrzyskie;
199 – 100	3	podkarpackie, dolnośląskie, pomorskie;
poniżej 100	6	lubuskie, zachodniopomorskie, śląskie, warmińsko-mazurskie, podlaskie, opolskie.

Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami w cyklu wiosennym 2011 r. wyniosła 5148 ha, natomiast w cyklu jesiennym 1764 ha.

Tabl. 31. Powierzchnia upraw pod osłonami w 2011 r.

Wyszczególnienie	Warzywa				Kwiaty ogółem
	ogółem	z tego			
		pomidory	ogórki	pozostałe	
		w tys. m ²			
Razem	51481,5	23748,9	12123,0	15609,6	8379,4
Szklarnie	19808,9	10703,0	5216,6	3889,3	4495,8
Tunele foliowe ^a	31515,2	13045,9	6860,2	11609,2	3866,1
Inspekty	157,4	x	46,2	111,2	17,5

a Powyżej 1,5 m w szczycie.

Zbiory warzyw spod osłon łącznie z cyklu wiosennego i jesiennego wyniosły w 2011 r. 771,8 tys. t i były wyższe o ok. 12,0% od uzyskanych w poprzednim roku.

Tabl. 32. Zbiory warzyw uprawianych pod osłonami w 2011 r.

Wyszczególnienie	Warzywa			
	ogółem	z tego		
		pomidory	ogórki	pozostałe
	w tys. ton			
Razem	771,8	439,6	214,2	118,0
Szklarnie	384,4	246,1	109,0	29,3
Tunele foliowe ^a	386,3	193,5	104,7	88,1
Inspekty	1,1	x	0,5	0,6

a Powyżej 1,5 m w szczycie.

10. OWOCE Z DRZEW I KRZEWÓW OWOCOWYCH ORAZ PLANTACJI JAGODOWYCH

W 2011 r. produkcja owoców ogółem wyniosła 3414,5 tys. t, tj. o 24,5% więcej od słabej produkcji roku 2010. Zbiory owoców w 2011 r. były o 671,0 tys. ton wyższe od zbiorów uzyskanych w 2010 r.

Tabl. 33. Zbiory owoców ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- 2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006- 2010 ^a =100	2010= =100
Ogółem	3027,1	3646,3	2743,5	3414,5	112,8	124,5
w tym: gospodarstwa indywidualne	2974,3	3593,6	2707,1	3387,1	113,9	125,1

a Przeciętne roczne.

Owoce z drzew

Warunki wegetacji dla drzew owocowych, począwszy od przezimowania, poprzez kwitnienie, po dorastanie owoców, były w sezonie 2011 r. bardzo zróżnicowane w zależności od rejonu kraju. Przezimowanie roślin sadowniczych było zależne od położenia plantacji i gatunku. Największe straty mrozowe po zimie 2010/2011 wystąpiły w brzoskwiniach, gruszach, czereśniach i jabłoniach. Ponadto na części niżej położonych plantacji, które uległy zalaniu w 2010 roku, wystąpiły straty spowodowane przegnicciem korzeni i plantacje te przeznaczone zostały do wykarczowania (były to głównie plantacje wiśni, śliw i czereśni).

Kwitnienie drzew owocowych w 2011 r. było na ogół obfite, lecz na plantacjach w rejonach zachodniej i północnej Polski na początku maja wystąpiły bardzo silne przymrozki (miejscami do -11C°), które uszkodziły kwiaty i zawiązki owoców. Na niektórych plantacjach dotkniętych przez ekstremalnie trudne warunki straty w owocowaniu dochodziły nawet do 100%.

W wielu rejonach niskie temperatury powietrza w czasie kwitnienia i związany z tym słaby oblot pszczoł nie sprzyjały także zapylaniu, a w rejonach dotkniętych przez wiosenne mrozy owoce często zawiązywały się z tak zwanych drugich kwiatów i w związku z tym były zniekształcone (szczególnie gruszki i jabłka). Na obniżenie zbiorów w Wielkopolsce i na Kujawach, mógł mieć także wpływ utrzymujący się przez niemal dwa miesiące (maj i część czerwca) niedobór wilgoci w glebie. W sezonie 2011 zaznaczył się wyraźny podział kraju na dwie części: południowo-wschodnią, w której warunki wegetacji dla drzew owocowych były zdecydowanie korzystne, a plonowanie dość wysokie oraz północno-zachodnią, gdzie warunki wegetacji były bardzo trudne i straty duże (największymi stratami dotknięty był rejon Wielkopolski). Jednakże począwszy od sierpnia warunki dla dorastania owoców w całym kraju były na ogół sprzyjające. Dobre uwilgotnienie gleby oraz korzystny rozkład temperatur sprzyjał wzrostowi jabłek, gruszek i śliwek.

Łączna produkcja owoców z drzew wyniosła 2883,8 tys. t, tj. o 30,1% więcej od niskiej produkcji z roku 2010. Wyższe od uzyskanych w roku 2010 r. były zbiory większości gatunków owoców z drzew, niższa była jedynie produkcja brzoskwiń i czereśni. Największy wzrost zbiorów w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano dla gruszek i jabłek.

Tabl. 34. Powierzchnia uprawy drzew owocowych

Wyszczególnienie	2010	2011	
	w tysiącach ha		2010 = 100
O g ó ł e m	275,9	292,7	106,1
Jabłonie	170,4	183,5	107,7
Grusze	8,4	11,7	139,3
Śliwy	17,9	20,2	113,2
Wiśnie	33,0	34,0	102,9
Czereśnie	12,0	11,6	96,0
Brzoskwinie	3,4	3,5	102,5
Morele	1,7	1,7	101,5
Orzechy włoskie	29,1	26,6	91,4

Tabl. 35. Plony owoców z drzew owocowych

Wyszczególnienie	2010	2011	
	z 1 ha w dt		2010 = 100
Jabłonie	110,2	135,8	123,2
Grusze	55,6	53,8	96,8
Śliwy	46,9	45,3	96,6
Wiśnie	44,6	51,5	115,5
Czereśnie	33,4	32,9	98,5
Brzoskwinie	27,6	25,1	90,9
Morele	20,3	23,8	117,2
Orzechy włoskie	3,2	3,9	121,9

Tabl. 36. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010= =100
O g ó ł e m	2514,7	3099,9	2217,5	2883,8	114,7	130,1
Jabłonie	2136,0	2626,3	1877,9	2493,1	116,7	132,8
Grusze	58,5	83,0	46,5	62,8	107,3	134,9
Śliwy	93,0	120,7	83,8	91,8	98,6	109,5
Wiśnie	168,1	189,2	147,2	175,0	104,1	118,9
Czereśnie	38,0	50,5	40,1	38,0	100,0	94,6
Brzoskwinie	8,6	12,5	9,3	8,7	100,9	93,3
Morele	3,2	5,2	3,4	4,0	123,9	119,2
Orzechy włoskie	9,2	12,4	9,2	10,5	113,7	114,0

^a Przeciętne roczne.

Szacuje się, że zbiory **jablek** w 2011 roku wyniosły ok. 2493,1 tys. t i były o 32,8% większe od niskich zbiorów z roku poprzedniego, lecz także o 16,7% wyższe od średniej z lat 2006 – 2010. Wynikało to przede wszystkim z wyższego plonowania (o 23,2% w porównaniu do niskich plonów 2010 r.), lecz także, choć w mniejszym stopniu, ze wzrostu areału uprawy jabłoni w porównaniu do roku poprzedniego (o 6,1%).

Podobnie jak w latach poprzednich, zanotowano duże zróżnicowanie plonowania między poszczególnymi odmianami jabłoni. Zanotowano ponadto znaczne różnice w wysokości i jakości zbiorów zależnie od rejonu kraju. Plonowanie jablek w zachodniej i północno-zachodniej Polsce

było bardzo niskie z uwagi na wystąpienie wiosennych mrozów w czasie kwitnienia. Ponadto plon uzyskany z plantacji dotkniętych wiosennymi mrozami był bardzo niskiej jakości, w dużej części przeznaczony do przerobu przemysłowego. W rejonach, gdzie sady nie zostały dotknięte przez mrozy, warunki dla dorastania jabłek w sezonie 2011 były wyjątkowo korzystne, a owoce bardzo dobrze wyrosnięte. Obserwuje się jednak, że zbyt duże wyrosnięcie jabłek wpływa na obniżenie ich jakości przechowalniczej.

Tabl. 37. Powierzchnia uprawy, liczba drzew owocujących i zbiory jabłek według odmian w 2011 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia uprawy drzew ogółem		Liczba drzew owocujących		Zbiory	
	w ha	ogółem =100	w szt.	ogółem =100	w dt	ogółem =100
O g ó ł e m	183526	100,0	122453699	100,0	24930781	100,0
Idared	28128	15,3	18439917	15,1	3528471	14,2
Jonagold	20766	11,3	14371725	11,7	2964208	11,9
Szampion	18261	10,0	14830416	12,1	2808038	11,3
Cortland	15665	8,5	9564061	7,8	2025068	8,1
Lobo	14078	7,7	8842102	7,2	1940792	7,8
Gloster	11157	6,1	9399013	7,7	2025968	8,1
Golden Delicious	7796	4,2	5134094	4,2	1390731	5,6
Ligol	7675	4,2	5541897	4,5	1145972	4,6
Elstar	5861	3,2	3586485	2,9	910602	3,7
Red Delicious	5372	2,9	3664910	3,0	650225	2,6
Gala	4750	2,6	2818369	2,3	553392	2,2
Melrose	4678	2,5	2899547	2,4	630228	2,5
Spartan	4359	2,4	2627678	2,1	564142	2,3
Mc Intosh	4216	2,3	2731200	2,2	485839	1,9
Antonówka	3595	2,0	2202894	1,8	404001	1,6
Jonatan	3488	1,9	2175519	1,8	376957	1,5
Bankroft	2451	1,3	1438095	1,2	261512	1,0
Boskoop	1309	0,7	799127	0,7	132481	0,5
Wealthy	915	0,5	486251	0,4	145213	0,6
Pozostałe	19006	10,4	10900399	8,9	1986941	8,0

Struktura odmianowa nasadzeń jabłoni w 2011 r. nie odbiegała znacząco od tej z ostatnich lat. Nadal w uprawie dominowały trzy odmiany: Idared, Jonagold i Szampion, jednak ich łączny udział w powierzchni uprawy jabłoni był nieco mniejszy niż w 2010 r. i stanowił 36,6%.

Zbiory **gruszek** w 2011 roku wyniosły około 62,8 tys. t i były o 34,9% wyższe od niskiej produkcji z roku 2010, co było jedynie wynikiem wzrostu areału uprawy tego gatunku (o 39,3%). Plonowanie gruszek natomiast było nieco niższe w porównaniu do roku 2010. Mogło to wynikać ze znacznych strat spowodowanych wiosennymi mrozami w zachodniej części kraju. Jednak mimo występujących w niektórych rejonach kraju wiosennych strat, jesienią warunki dorastania owoców tego gatunku, podobnie jak dla dorastania jabłek, były bardzo korzystne. Jedynie gruszki z plantacji dotkniętych wiosennymi mrozami były przeważnie zniekształcone, wiele owoców było partenokarpicznych, tj. beznasiennych. Podobnie jak w przypadku jabłek, zniekształcone gruszki nadawały się jedynie do przemysłu.

Zbiory **śliwek** w 2011 r. wyniosły 91,8 tys. t, tj. o 9,5% więcej od zbiorów roku poprzedniego. Wzrost produkcji nastąpił na skutek zwiększenia powierzchni uprawy śliw (o 13,2%). W wielu rejonach kraju dotkniętych wiosennymi przymrozkami wystąpiły bardzo duże straty w plonowaniu wczesnych odmian śliw. Jednak poprawa warunków dalszej wegetacji pozwoliła osiągnąć dość dobre zbiory odmian późniejszych. W 2011r. roku wystąpiło duże zróżnicowanie w plonowaniu śliw w zależności od odmiany.

Produkcja **wiśni** w 2011 r. wyniosła ok. 175,0 tys. t i była o 18,9% wyższa od zbiorów z 2010 r. Było to przede wszystkim wynikiem lepszego plonowania, szczególnie w tych rejonach kraju, gdzie warunki były korzystne, a wiśnie dobrze zawiązały owoce. Jednak na niektórych plantacjach lipcowe opady spowodowały spękanie owoców. Zbiory wiśni w 2011 roku byłyby wyższe, gdyby nie straty spowodowane przez przymrozki w czasie kwitnienia oraz czerwcowy niedobór wilgoci w glebie (drobnienie owoców). Ponadto część plantacji wiśni, które uległy zalaniu w poprzednim sezonie, została wykarczowana z powodu przegnicia korzeni.

Zbiory **czereśni** w 2011 roku oszacowano na 38,0 tys. t, tj. o 5,4% niżej od zbiorów roku poprzedniego. W 2011 r. mniejsza była powierzchnia uprawy czereśni (część plantacji została wykarczowana podobnie jak w przypadku wiśni), niższe było także plonowanie. Owoce tego gatunku były na ogół gorszej jakości (spękanie z powodu deszczu oraz ze względu na nieskuteczność zabiegów ochrony roślin, porażone przez szkodniki, głównie nasionnicę trześniówkę).

Łączna produkcja **pozostałych owoców z drzew** wyniosła ok. 23,2 tys. t, tj. o 6,0% więcej niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem 2010 zanotowano spadek plonowania i produkcji brzoskwiń, natomiast dla orzechów włoskich odnotowano spadek powierzchni uprawy, która w poprzednich kilku latach mocno wzrastała. Brzoskwinie i orzechy szczególnie ucierpiały z powodu zimowych mrozów i wiosennych przymrozków.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** w 2011 r. wyniosły 530,7 tys. t i były nieco wyższe od łącznych zbiorów roku poprzedniego (o 0,9%). Wzrost produkcji zanotowano dla większości gatunków z tej grupy, w tym zdecydowany wzrost produkcji malin, których zbiory w 2011 roku osiągnęły rekordowy poziom. Spadek zbiorów w porównaniu do roku 2010 odnotowano jedynie dla porzeczek, aronii i borówki wysokiej. Największy spadek produkcji wyszacowano dla porzeczek, zwłaszcza czarnych.

Stan plantacji krzewów owocowych i plantacji jagodowych po zimie 2010/2011 był na ogół dobry, lecz podobnie jak w przypadku drzew owocowych, zależał od ich położenia. Z powodu wystąpienia silnych mrozów i braku okrywy śniegowej, w niektórych rejonach kraju słabo przezimowały plantacje truskawek.

Kwitnienie krzewów owocowych w 2011 r. było na ogół obfite, lecz w tych rejonach, gdzie w maju wystąpiły bardzo silne przymrozki uszkodzeniom uległy kwiaty i zawiązki owoców, zwłaszcza porzeczek czarnych i agrestu. Z powodu wiosennych przymrozków na wielu plantacjach uszkodzeniu uległy też kwiaty wczesnych odmian truskawek. Warunki wegetacji krzewów owocowych i plantacji jagodowych, szczególnie truskawek, w maju i w czerwcu nie były sprzyjające z uwagi na brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie, natomiast warunki dalszej wegetacji stopniowo poprawiały się, a jesienią były nawet bardzo korzystne.

Tabl. 38. Powierzchnia uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2010	2011	
	w tysiącach ha		2010 = 100
Truskawki ^a	37,1	50,5	136,1
Maliny	29,6	27,1	91,6
Porzeczki	45,2	39,9	88,2
Agrest	3,2	3,1	98,0
Pozostałe ^b	19,2	15,3	79,8
w tym:			
leszczyna	3,6	3,5	97,6

a Łącznie z poziomkami.

b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 39. Plony owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2010	2011	
	z 1 ha w dt		2010 = 100
Truskawki	41,3	32,9	79,7
Maliny	31,4	43,6	138,9
Porzeczki	43,5	42,5	97,7
Agrest	44,9	47,1	104,9
Pozostałe ^a	35,9	40,7	113,4
w tym:			
leszczyna	7,4	8,9	120,3

a Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 40. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2006-2010 ^a	2009	2010	2011		
	w tysiącach ton				2006-2010 ^a =100	2010 =100
O g ó ł e m	512,4	546,3	526,0	530,7	103,6	100,9
Truskawki	184,3	198,9	153,4	166,2	90,2	108,3
Maliny	73,0	81,8	92,9	118,0	161,6	127,1
Porzeczki	184,6	196,5	196,7	169,6	91,9	86,3
Agrest	15,2	15,8	14,2	14,6	95,9	102,8
Pozostałe ^b	55,3	53,4	68,9	62,3	112,6	90,4
w tym:						
aronia	42,2	36,8	53,0	48,2	114,2	91,0
borówka wysoka	7,6	11,0	9,2	8,6	112,4	93,5
leszczyna	3,0	3,1	2,6	3,1	101,8	117,2

a Przeciętne roczne. b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Powierzchnia uprawy **truskawek i poziomek gruntowych** z uwzględnieniem areału ich uprawy w ogrodach przydomowych wyniosła 50,5 tys. ha i była o 36,1% większa w porównaniu do 2010 r. Produkcję truskawek i poziomek gruntowych w 2011 roku oszacowano na 166,2 tys. t, tj. o 8,3% więcej od uzyskanej w roku poprzednim, przy czym plonowanie tych owoców było znacznie niższe. Na części plantacji zaobserwowano straty mrozowe i przymrozkowe. Kwitnienie truskawek było na ogół obfite i tam gdzie w tym okresie nie wystąpiły silne przymrozki, zawiązywanie owoców było dobre. Jednak w większości rejonów kraju, z uwagi na brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie, okres zbiorów był znacznie skrócony, a owoce drobniejsze. Korzystne były natomiast warunki wegetacji dla truskawek jesiennych.

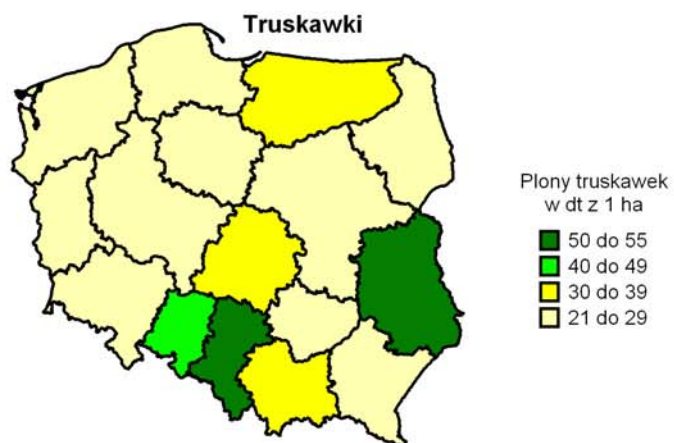
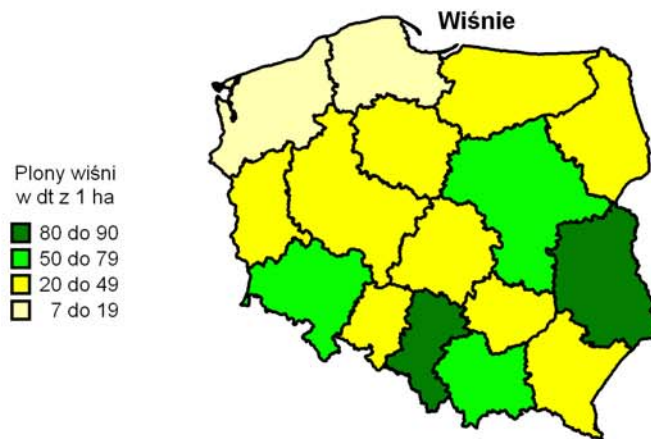
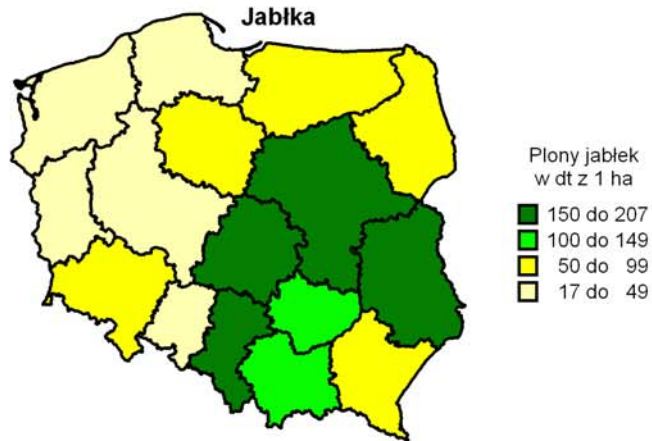
Produkcja **malin** w 2011 r. była rekordowa i wyniosła blisko 118,0 tys. t, tj. o 27,1% więcej od wyjątkowo wysokiej produkcji roku poprzedniego i aż o ponad 61,6% więcej w porównaniu do średniej z lat 2006 – 2010. Warunki wegetacji dla malin, zwłaszcza jesiennych były w 2011 r. bardzo korzystne, a plonowanie wyjątkowo wysokie (wzrost 38,9% w porównaniu do 2010 r.). Odnotowano natomiast niewielkie zmniejszenie areału uprawy malin w 2011 r. w porównaniu do roku poprzedniego, chociaż w ostatnich latach areał ten zwiększał się systematycznie z roku na rok.

Łączne zbiory **porzeczek** wyniosły ok. 169,6 tys. t i były o 13,7% niższe od produkcji z 2010 r. Plonowanie porzeczek było w 2011 r. bardzo zróżnicowane w zależności od rejonu kraju. We wschodniej Polsce (szczególnie w województwie lubelskim, w którym skupia się ok. 40% krajowej powierzchni uprawy tego gatunku) plonowanie porzeczek było dość wysokie, natomiast w rejonach Polski zachodniej i północnej dotkniętych majowymi przymrozkami plony były bardzo niskie (owoce często drobne, a grona przestrzelone i w mniejszej ilości). W rejonach dotkniętych stratami przymrozkowymi niższa była produkcja zwłaszcza porzeczek czarnych. W porównaniu do 2010 r. zmniejszył się także areał uprawy porzeczek.

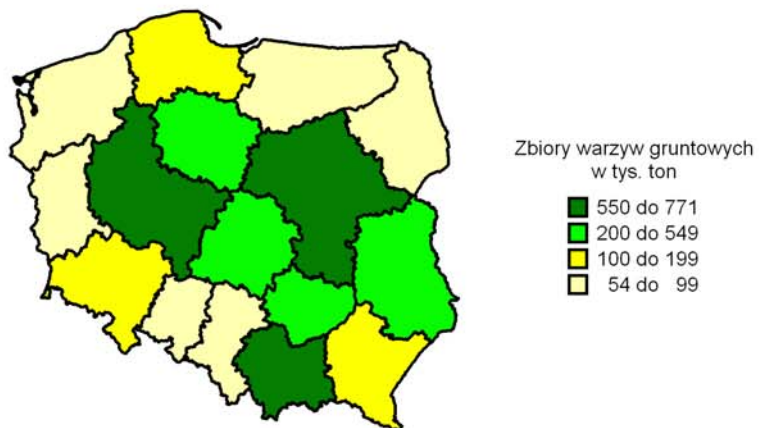
Zbiory **agrestu** w 2011 r. oszacowano na ok. 14,6 tys. t, tj. nieco więcej niż w roku poprzednim (o 2,8%), przy czym plony agrestu były o 4,9% wyższe od uzyskanych w 2010 r., natomiast powierzchnia nieco mniejsza. Część plantacji agrestu uległa przemarznięciom.

Łączne zbiory **pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** wyniosły w 2011 r. ok. 62,3 tys. t, tj. o 9,6% mniej niż w roku poprzednim. Zanotowano spadek produkcji, zarówno aronii, jak i borówki wysokiej. Dla aronii było to wynikiem ograniczenia areału uprawy, a dla borówki wysokiej słabszego plonowania. Zwiększa się natomiast z roku na rok zainteresowanie uprawą borówki wysokiej i powierzchnia jej uprawy stale wzrasta.

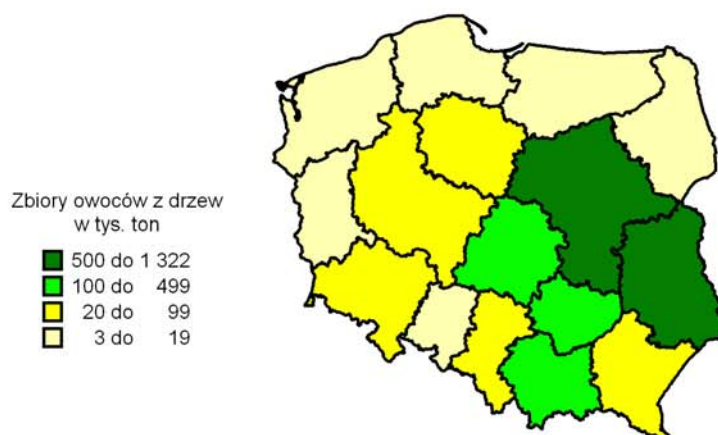
PLONY OWOCÓW

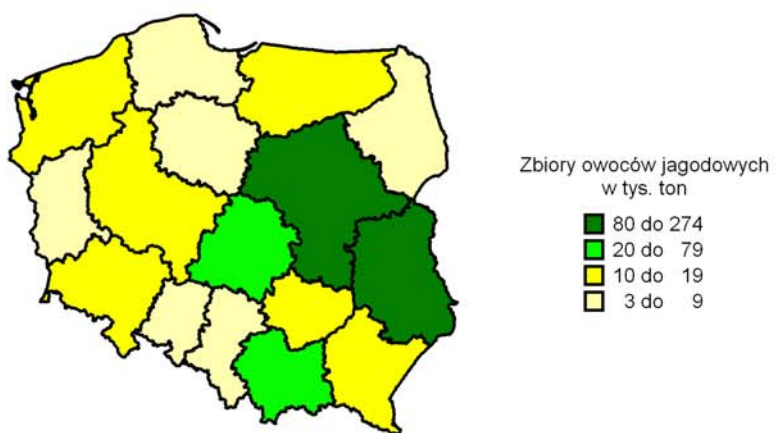
ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW

ZBIORY OWOCÓW JAGODOWYCH

DZIAŁ II. PRZEBIEG SIEWÓW ORAZ OCENA STANU ZASIEWÓW PRZEPROWADZONA W LISTOPADZIE 2011 r.

Początek jesieni był korzystny pod względem uwilgotnienia gleby do przygotowania stanowisk pod zasiewy roślin ozimych, wilgotny sierpień sprzyjał przeprowadzeniu zabiegów uprawowych pod zasiewy rzepaku i rzepiku oraz jęczmienia ozimego.

Przygotowania pól pod zasiewy ozimin przebiegały bez opóźnień, a dobre uwilgotnienie gleby umożliwiło wysiewy nasion roślin ozimych w optymalnym terminie.

Według informacji otrzymanych od rzeczoznawców terenowych wzrosło zainteresowanie rolników zakupem kwalifikowanego materiału siewnego. W większości rejonów kraju nie było problemów z zaopatrzeniem w kwalifikowany materiał siewny.

Uprawy ozime w końcowej fazie rozwoju jesienią 2011 r. – przed wejściem w stan zimowego spoczynku – były wyrośnięte i dobrze rozkrzewione, a rejonami obserwowano nadmierne ich wyrośnięcie. Przebieg pogody w listopadzie nie stwarzał zagrożenia dla roślin.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych pod zbiory 2012 r. zasiano ponad 4,4 mln ha tj. o blisko 18 tys. ha mniej niż w roku ubiegłym, w tym:

- pszenicy ozimej zasiano około 1,9 mln ha,
- żyta blisko 1,1 mln ha,
- pszenżyta ozimego ponad 1,1 mln ha,
- jęczmienia ozimego 222,4 tys. ha,
- mieszanek zbożowych ozimych 86,3 tys. ha.

Według jesiennej oceny stanu upraw powierzchnię obsianą rzepakiem i rzepikiem ozimym szacuje się na nieco ponad 796 tys. ha.

Stan zasiewów zbóż ozimych pod zbiory 2012 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku oceniono lepszy do ubiegłorocznego. Oceniono go na 3,4 – 3,6 stopnia kwalifikacyjnego.

Najwyżej oceniono stan plantacji rzepaku i rzepiku ozimego – na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego, jęczmienia ozimego na 3,6 stopnia, pszenicy ozimej na 3,5 stopnia, a najniżej stan upraw: żyta i ozimych mieszanek zbożowych na 3,4 stopnia.

W przekroju terytorialnym stan plantacji zbóż ozimych był bardzo zróżnicowany. Oceny stanu poszczególnych gatunków zbóż ozimych wahały się:

- ◆ dla pszenicy od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: łódzkim i podkarpackim do 4,0 w województwie zachodniopomorskim,
- ◆ dla żyta od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie łódzkim, 3,1 stopnia w województwie podkarpackim do 4,0 w województwie pomorskim.
- ◆ dla jęczmienia od 3,1 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach: śląskim i zachodniopomorskim,
- ◆ dla pszenżyta od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie łódzkim, 3,1 w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach: pomorskim, śląskim i zachodniopomorskim,
- ◆ dla mieszanek zbożowych od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 3,9 w województwie zachodniopomorskim.

Tabl. 41. Ocena stanu zasiewów ozimin w listopadzie

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszenżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
1991-1995 ^{b)}	3,5	3,5	3,5	3,5	•	3,4
1996-2000 ^{b)}	3,5	3,6	3,5	3,5	•	3,4
2001	3,6	3,5	3,5	3,5	•	3,5
2002	3,5	3,4	3,4	3,5	•	3,4
2003	3,6	3,7	3,6	3,6	•	3,6
2004	3,7	3,6	3,6	3,7	•	3,7
2005	3,3	3,3	3,2	3,3	3,2	3,2
2006	3,7	3,5	3,6	3,6	3,4	3,7
2007	3,7	3,6	3,7	3,6	3,5	3,7
2008	3,8	3,7	3,8	3,6	3,6	3,9
2009	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6	3,8
2010	3,5	3,4	3,5	3,5	3,4	3,4
2011	3,5	3,4	3,6	3,5	3,4	3,8

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" – dobry, "3" – dostateczny, "2" – słaby, "1" zły, klęskowy.

b/ Przeciętne roczne.

Plantacje rzepaku i rzepiku ozimego oceniono na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego. Oceny plantacji wahały się od 3,4 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podlaskim do 4,2 w województwie śląskim.

Tabl. 42. Struktura zasiewów powierzchni obsianej w optymalnym terminie agrotechnicznym według województw

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszenżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepik
	w % powierzchni zasianej					
POLSKA	79,2	78,9	90,7	78,2	76,9	79,7
Dolnośląskie	85,0	94,6	94,7	95,0	96,2	85,2
Kujawsko-pomorskie	97,0	97,1	100,0	98,3	100,0	100,0
Lubelskie	86,4	82,4	94,0	88,9	100,0	86,0
Lubuskie	83,0	87,6	93,9	87,0	70,0	84,0
Łódzkie	51,1	59,5	83,3	61,5	82,4	91,4
Małopolskie	70,0	80,0	80,0	78,0	80,0	97,8
Mazowieckie	78,0	90,0	82,6	78,8	84,0	90,0
Opolskie	90,0	99,0	100,0	100,0	100,0	98,0
Podkarpackie	80,0	70,0	75,0	75,0	70,0	95,0
Podlaskie	72,0	85,0	80,0	79,0	82,9	93,4
Pomorskie	54,2	63,1	100,0	55,8	70,0	55,0
Śląskie	89,7	96,0	82,4	76,9	94,6	78,8
Świętokrzyskie	49,0	49,2	60,2	40,0	40,5	92,7
Warmińsko-mazurskie	70,3	72,2	79,5	80,0	76,1	80,0
Wielkopolskie	80,0	60,0	95,0	75,0	60,0	40,0
Zachodniopomorskie	86,6	98,9	83,3	96,1	96,3	85,7

W optymalnych terminach agrotechnicznych zasiano około 79,2% powierzchni pszenicy ozimej (w 2010 r. – 71,8%), około 78,9% powierzchni żyta (w 2010 r. – 78,9%), około 90,7% powierzchni jęczmienia ozimego (w 2010 r. – 82,1%), około 78,2% powierzchni pszenżyta ozimego (w 2010 r. – 78,2%), około 76,9% powierzchni ozimych mieszanek zbożowych (w 2010 r. – 74,2%) i około 79,7% powierzchni rzepaku ozimego (w 2010 r. – 64,1%).

Największy udział zasiewów **pszenicy ozimej** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach kujawsko-pomorskim 97,0% i opolskim 90,0% a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 49,0% i łódzkim 51,1%.

Największy udział zasiewów **żyta** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim i zachodniopomorskim 99,0%, kujawsko-pomorskim 97,1%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 49,2%, łódzkim 59,5% i wielkopolskim 60,0%.

W województwach: opolskim, kujawsko-pomorskim i pomorskim wszystkie zasiewy **jęczmienia ozimego** pod zbiory 2011 roku wykonano w optymalnym terminie agrotechnicznym,

zaś w województwie świętokrzyskim w optymalnym terminie zasiano jedynie 60,2% areálu uprawy jęczmienia ozimego.

Największy udział zasiewów **pszenżyta ozimego** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim 100,0% i kujawsko-pomorskim 98,3%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 40,0% i pomorskim 55,8%.

Największy udział zasiewów **ozimych mieszanek zbożowych** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim, kujawsko-pomorskim i lubelskim 100,0%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 40,5% i wielkopolskim 60,0%.

Największy udział zasiewów **rzepaku i rzepiku ozimego** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: kujawsko-pomorskim 100,0%, opolskim 98,0% i małopolskim 97,8%, a najmniejszy w województwach: wielkopolskim 40,0% i pomorskim 55,0%.

Największy udział zasiewów upraw ozimych przeprowadzonych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w południowo- zachodnim regionie kraju: 89,4 % zasiewów zbóż i 90,1% powierzchni obsianej rzepakiem i rzepikiem.

x
x x

Rośliny w stan zimowego spoczynku, jesienią 2011 r. weszły prawidłowo lub nadmiernie wyrosnięte i rozkrzewione. Trudne warunki agrometeorologiczne w zimie i na przedwiośniu spowodowały w niektórych województwach duże straty w uprawach ozimych.

Według oceny rzeczoznawców terenowych GUS w kraju do zaorania kwalifikuje się około 30% powierzchni zasiewów zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego, przy czym największe straty w powierzchni sięgające nawet ponad 50% powierzchni plantacji upraw ozimych odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, lubelskim, łódzkim i wielkopolskim, a nieznaczne szkody w uprawach ozimych obserwują się w województwach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, podkarpackim i małopolskim.

Głównymi przyczynami powstałych szkód zimowych rzeczoznawcy określili: silne mrozy, duże wahania temperatur oraz wysuszające wiatry, a w nieco mniejszym zakresie występowanie pleśni śniegowej oraz wyprzenia. Niekorzystne na stan zasiewów upraw ozimych w niektórych rejonach kraju wpłynęło także przesuszenie wierzchniej warstwy gleby spowodowane niewielką ilością opadów w marcu. Rolnicy zaorane plantacje zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego przesiewają odmianami jarymi oraz przeznaczają pod zasiewy kukurydzy. Zwiększeniu może ulec również powierzchnia uprawy ziemniaków oraz strączkowych pastewnych.

DZIAŁ II. TABLICE

TABL. 1/43/. PRODUKCJA ZBÓŻ, OLEISTYCH I BURAKÓW CUKROWYCH WEDŁUG SEKTORÓW

Wyszczególnienie	Lata ^a	Powierzchnia w tys. ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w tys. ton
ZBOŻA				
Ogółem	(2006-2010)	8310,6	32,2	26727,6
	2010	7637,7	35,6	27228,1
	2011	7803,0	34,3	26767,4
Sektor prywatny	(2006-2010)	8214,4	31,9	26236,8
	2010	7541,9	35,4	26731,3
	2011	7709,4	34,1	26259,9
w tym:				
gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	6045,0	32,2	19470,6
	2010	6893,9	34,1	23476,4
	2011	7110,8	32,7	23258,1
Sektor publiczny	(2006-2010)	96,2	51,0	490,8
	2010	95,8	51,9	496,8
	2011	93,6	54,2	507,4
OLEISTE				
Ogółem	(2006-2010)	818,8	26,3	2154,7
	2010	985,9	23,1	2273,1
	2011	850,7	22,2	1888,2
Sektor prywatny	(2006-2010)	785,6	26,1	2049,7
	2010	950,8	22,8	2171,7
	2011	821,9	22,1	1816,9
w tym:				
gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	474,0	24,9	1180,1
	2010	698,1	21,8	1521,9
	2011	626,6	22,1	1387,2
Sektor publiczny	(2006-2010)	33,3	31,6	105,1
	2010	35,2	28,9	101,5
	2011	28,8	24,7	71,3
BURAKI CUKROWE				
Ogółem	(2006-2010)	220,7	487	10738,7
	2010	206,4	483	9972,6
	2011	203,5	574	11674,2
Sektor prywatny	(2006-2010)	213,3	487	10374,1
	2010	198,5	482	9574,5
	2011	195,7	572	11204,5
w tym:				
gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	137,2	495	6793,1
	2010	164,9	483	7972,4
	2011	164,1	575	9440,4
Sektor publiczny	(2006-2010)	7,4	492	364,5
	2010	7,9	503	398,1
	2011	7,8	602	469,7

**TABL. 2/44/. PRODUKCJA ZIEMNIAKÓW, KUKURYDZY NA ZIELONKĘ I Z TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH
WEDŁUG SEKTORÓW**

Wyszczególnienie	Lata ^a	Powierzchnia w tys. ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w tys. ton
ZIEMNIAKI				
Ogółem	(2006-2010)	524,9	188	9877,2
	2010	400,7	211	8448,2
	2011	406,4	230	9361,8
Sektor prywatny	(2006-2010)	522,7	188	9821,1
	2010	398,8	211	8400,0
	2011	404,7	230	9310,5
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	393,8	196	7726,6
	2010	384,3	209	8015,4
	2011	393,0	226	8866,7
Sektor publiczny	(2006-2010)	2,1	264	56,1
	2010	1,9	258	48,2
	2011	1,7	299	51,3
KUKURYDZA NA ZIELONKĘ				
Ogółem	(2006-2010)	390,9	421	16450,8
	2010	395,6	437	17276,8
	2011	425,9	496	21117,2
Sektor prywatny	(2006-2010)	373,8	424	15842,7
	2010	378,5	440	16661,8
	2011	410,6	500	20515,7
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	325,4	437	14226,9
	2010	331,7	456	15135,3
	2011	363,0	516	18727,4
Sektor publiczny	(2006-2010)	17,1	356	608,2
	2010	17,1	361	615,0
	2011	15,4	392	601,4
TRWAŁE UŻYTKI ZIELONE				
Ogółem	(2006-2010)	3226,9	44,5	14373,8
	2010	3283,5	46,5	15265,3
	2011	3291,0	47,7	15697,3
Sektor prywatny	(2006-2010)	3126,8	45,6	14267,1
	2010	3223,8	47,1	15168,9
	2011	3217,2	48,5	15612,1
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2006-2010)	3002,8	46,4	13920,2
	2010	3070,3	47,7	14654,4
	2011	3115,8	49,4	15398,2
Sektor publiczny	(2006-2010)	100,1	11,0	106,7
	2010	59,8	16,1	96,4
	2011	73,8	11,5	85,2

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH
A. OGÓLEM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Zboża	7 802 971	34,3	267 673 521	102,2	96,3	98,3
Zboża podstawowe z mieszankami	7 376 768	32,9	242 554 175	102,6	94,3	96,7
Zboża podstawowe	6 177 545	33,8	208 826 868	101,5	94,7	96,0
Pszenica ogółem	2 258 712	41,3	93 392 054	105,5	94,1	99,3
ozima	1 931 236	42,8	82 721 883	102,6	94,5	97,0
jara	327 476	32,6	10 670 171	126,2	96,2	121,3
Żyto	1 085 471	24,0	26 006 756	102,1	89,6	91,2
Jęczmień ogółem	1 017 951	32,7	33 258 864	104,5	93,7	97,9
ozimy	229 908	37,5	8 624 235	92,0	92,6	85,2
jary	788 043	31,3	24 634 629	108,7	95,1	103,3
Owies	546 153	25,3	13 815 917	94,6	96,2	91,1
Pszonżyto ogółem	1 269 258	33,4	42 353 277	95,4	97,1	92,6
ozime	1 156 531	33,9	39 249 837	96,9	96,6	93,6
jare	112 727	27,5	3 103 440	82,8	97,2	80,7
Mieszanki zbożowe ogółem	1 199 222	28,1	33 727 307	109,0	92,7	101,0
ozime	84 421	30,8	2 597 589	78,1	100,7	78,5
jare	1 114 801	27,9	31 129 718	112,4	92,1	103,5
Gryka	75 768	12,3	929 845	85,6	111,8	95,6
Proso	12 054	13,3	160 721	101,5	83,6	84,9
Pozostałe zbożowe	5 053	21,4	108 119	30,9	118,2	36,6
Kukurydza na ziarno	333 328	71,8	23 920 661	99,7	120,3	119,9
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne) w tym:	37 430	22,4	837 756	85,6	112,0	95,7
groch	14 287	25,8	368 927	85,3	113,7	96,9
fasola	17 541	19,9	348 957	98,4	106,4	104,4
bób	2 500	25,0	62 545	89,3	107,3	95,7
Ziemniaki	406 439	230	93 618 479	101,4	109,0	110,8
Buraki cukrowe	203 512	574	116 741 533	98,6	118,8	117,1
Oleiste (na ziarno)	850 700	22,2	18 881 972	86,3	96,1	83,1
Rzepak i rzepik ogółem	830 149	22,4	18 618 074	87,7	94,9	83,5
ozimy	777 401	22,8	17 692 843	84,7	95,8	81,0
jary	52 749	17,5	925 231	185,1	114,4	212,2
Inne oleiste w tym:	20 550	12,8	263 898	51,7	114,3	59,4
len oleisty	2 162	12,1	26 113	62,8	123,5	77,3
Len włóknisty	848	21,0	17 772	155,3	81,4	126,1
Konopie	83	36,1	2 994	75,5	254,2	191,8
Okopowe pastewne w tym:	23 141	458	10 603 168	139,4	113,1	157,8
buraki pastewne	17 048	482	8 215 425	132,7	113,9	151,0

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	119 387	21,1	2 513 697	94,8	99,1	93,7
peluszką	7 309	18,7	136 812	118,8	83,9	99,6
wyka	2 782	14,4	40 090	51,7	83,7	43,4
bobik	7 280	24,5	178 582	104,0	92,5	96,4
łubin słodki	52 508	15,0	785 615	69,4	89,8	62,3
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	49 509	27,7	1 372 598	156,1	87,4	136,6
Łubin gorzki (ziarno)	6 034	13,5	81 365	186,6	108,9	203,7
Strączkowe pastewne (zielonka)	17 954	181	3 252 410	101,0	111,7	113,0
peluszką	3 036	183	557 078	110,2	103,4	114,5
wyka	1 886	182	344 022	63,1	133,1	84,0
bobik	665	192	127 642	72,8	127,2	92,5
łubin słodki	3 780	174	657 888	111,3	100,0	111,3
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	8 587	182	1 565 780	111,1	112,3	124,8
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	20 009	6,0	119 574	131,2	105,3	138,4
koniczyna	3 178	4,0	12 867	103,7	100,0	105,3
lucerna	923	4,5	4 160	122,4	93,8	115,7
esparceta	52	6,3	329	65,0	105,0	69,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	2 058	6,7	13 768	112,3	117,5	132,1
trawy polowe	10 803	6,7	72 387	146,4	103,1	150,4
inne pastewne	2 995	5,4	16 063	140,3	100,0	139,4
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	406 424	238	96 608 109	134,6	100,0	134,5
koniczyna	75 431	260	19 599 247	95,1	102,8	97,7
lucerna	34 568	293	10 133 665	77,7	98,0	76,1
esparceta	1 584	189	299 687	126,9	96,9	123,3
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	34 800	169	5 875 011	93,8	106,3	99,6
trawy polowe	203 595	237	48 186 974	163,0	101,7	165,3
inne pastewne	56 445	222	12 513 525	378,9	104,7	396,2
Kukurydza na zielonkę	425 928	496	211 171 721	107,7	113,5	122,2
Siano z trwałych użytków zielonych	3 290 975	47,7	156 972 898	100,2	102,6	102,8
siano z łąk trwałych	2 588 684	50,5	130 849 291	98,5	103,1	101,5
siano z pastwisk trwałych	702 291	37,2	26 123 607	107,3	102,8	110,1
Słoma zbóż podst. z mieszankami	7 376 768	34,9	257 481 660	102,6	93,6	96,0
Słoma strączkowych	x	x	3 016 437	x	x	93,7
Plewy motylkowych	x	x	239 148	x	x	138,4
Liście okopowych	x	x	59 791 348	x	x	115,3
Wysłodki buraczane	x	x	56 610 398	x	x	113,5
Poplony i wsiewki	78 038	121	9 459 272	9,8	103,0	10,1
Zielone nawozy	40 804	x	x	102,6	x	x

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)

B. SEKTOR PRYWATNY

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Zboża	7 709 362	34,1	262 599 302	102,2	96,3	98,2
Zboża podstawowe z mieszankami	7 297 250	32,7	238 619 235	102,7	94,2	96,7
Zboża podstawowe	6 098 912	33,6	204 907 594	101,6	94,6	96,1
Pszenica ogółem	2 211 747	41,0	90 631 808	105,5	94,0	99,2
ozima	1 888 362	42,4	80 135 699	102,6	94,2	96,9
jara	323 385	32,5	10 496 109	126,2	96,2	121,2
Żyto	1 079 552	23,9	25 838 859	102,3	89,2	91,5
Jęczmień ogółem	1 005 508	32,6	32 759 233	104,6	93,7	98,0
ozimy	225 940	37,4	8 443 284	91,9	92,6	85,1
jary	779 568	31,2	24 315 949	108,9	95,1	103,5
Owies	542 130	25,3	13 706 047	94,6	96,2	91,0
Pszenżyto ogółem	1 259 975	33,3	41 971 647	95,6	97,1	92,8
ozime	1 148 030	33,9	38 890 473	97,0	96,9	93,9
jare	111 944	27,5	3 081 174	82,9	97,5	80,9
Mieszanki zbożowe ogółem	1 198 338	28,1	33 711 641	109,0	92,7	101,1
ozime	84 293	30,8	2 594 541	78,1	100,7	78,6
jare	1 114 045	27,9	31 117 100	112,4	92,1	103,5
Gryka	75 458	12,3	928 135	85,6	111,8	95,8
Proso	11 926	13,4	159 838	101,4	84,3	85,3
Pozostałe zbożowe	5 044	21,4	107 930	31,9	116,3	37,1
Kukurydza na ziarno	319 684	71,3	22 784 164	99,1	119,8	118,8
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne) w tym:	37 016	22,3	825 275	85,5	111,5	95,4
groch	13 983	25,7	359 187	85,2	112,7	96,0
fasola	17 467	19,9	346 894	98,2	107,0	104,6
bób	2 467	25,1	61 872	89,0	107,3	95,3
Ziemniaki	404 722	230	93 105 463	101,5	109,0	110,8
Buraki cukrowe	195 716	572	112 044 749	98,6	118,7	117,0
Oleiste (na ziarno)	821 858	22,1	18 168 801	86,4	96,9	83,7
Rzepak i rzepik ogółem	801 695	22,3	17 908 839	88,0	95,7	84,2
ozimy	750 705	22,7	17 009 311	85,0	96,2	81,6
jary	50 990	17,6	899 528	182,9	114,3	209,1
Inne oleiste w tym:	20 163	12,9	259 962	51,2	115,2	59,1
len oleisty	2 160	12,1	26 101	63,1	123,5	77,6
Len włóknisty	835	21,2	17 724	161,2	77,9	126,0
Konopie	73	32,1	2 340	81,1	208,4	168,7
Okopowe pastewne w tym:	22 946	461	10 584 455	141,0	112,4	158,8
buraki pastewne	17 027	482	8 212 929	132,7	113,7	151,0

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)
B. SEKTOR PRYWATNY (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	117 343	21,1	2 479 310	95,2	98,6	93,8
peluszka	6 901	18,7	128 989	117,4	82,4	96,7
wyka	2 782	14,4	40 090	51,9	84,2	43,6
bobik	7 049	24,2	170 299	104,9	91,7	95,8
łubin słodki	51 736	15,0	776 837	69,3	89,8	62,2
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	48 875	27,9	1 363 095	159,3	86,4	137,4
Łubin gorzki (ziarno)	6 028	13,5	81 288	189,1	110,7	208,3
Strączkowe pastewne (zielonka)	17 677	181	3 192 632	101,4	111,0	112,3
peluszka	3 036	183	557 078	110,2	103,4	114,5
wyka	1 877	183	342 522	62,9	132,8	83,7
bobik	665	192	127 642	72,8	127,2	92,5
łubin słodki	3 756	175	657 423	112,7	100,0	113,0
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	8 343	181	1 507 967	112,1	109,7	123,0
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	19 150	6,1	117 641	128,4	107,0	138,5
koniczyna	3 118	4,1	12 634	101,9	102,5	103,4
lucerna	879	4,6	4 006	124,2	95,8	119,1
esparceta	52	6,3	329	65,0	105,0	69,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	2 044	6,7	13 616	113,2	115,5	130,7
trawy polowe	10 295	7,0	71 559	140,6	107,7	149,3
inne pastewne	2 762	5,6	15 497	142,9	101,8	146,6
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	397 947	237	94 370 507	137,5	100,0	137,7
koniczyna	75 144	259	19 471 271	95,1	102,4	97,3
lucerna	31 030	292	9 056 005	79,4	99,7	79,2
esparceta	1 584	189	299 687	126,9	96,9	123,3
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	34 147	167	5 710 364	94,9	107,1	101,9
trawy polowe	201 358	237	47 682 481	166,8	100,9	167,9
inne pastewne	54 683	222	12 150 699	412,4	103,7	429,0
Kukurydza na zielonkę	410 577	500	205 157 424	108,5	113,6	123,1
Siano z trwałych użytków zielonych	3 217 158	48,5	156 121 292	99,8	103,0	102,9
siano z łąk trwałych	2 542 266	51,2	130 211 839	98,2	103,4	101,6
siano z pastwisk trwałych	674 892	38,4	25 909 453	106,1	103,8	110,3
Słoma zbóż podst. z mieszankami	7 297 250	34,7	253 496 412	102,7	93,5	96,1
Słoma strączkowych	x	x	2 975 172	x	x	93,8
Plewy motylkowych	x	x	235 282	x	x	138,5
Liście okopowych	x	x	57 437 338	x	x	115,2
Wysłodki buraczane	x	x	54 262 003	x	x	113,3
Poplony i wsiewki	77 954	121	9 442 213	10,0	101,0	10,1
Zielone nawozy	40 213	x	x	148,2	x	x

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)
C. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	2010=100		
				Powierzchnia	Plony	Zbiory
Zboża	7 110 782	32,7	232 581 317	103,1	95,9	99,1
Zboża podstawowe z mieszankami	6 784 756	31,7	215 040 642	103,7	94,6	98,3
Zboża podstawowe	5 590 547	32,5	181 434 134	102,6	95,3	97,8
Pszenica ogółem	1 909 038	38,9	74 309 811	107,6	94,9	102,0
ozima	1 605 474	40,2	64 609 744	104,7	95,3	99,8
jara	303 564	32,0	9 700 067	126,0	95,8	120,4
Żyto	1 035 460	23,7	24 556 590	103,6	89,4	92,7
Jęczmień ogółem	915 872	32,0	29 285 010	105,4	94,4	99,5
ozimy	190 028	36,7	6 974 480	92,4	94,8	87,7
jary	725 844	30,7	22 310 530	109,4	94,8	103,8
Owies	525 659	25,3	13 304 752	94,9	96,6	91,6
Pszenżyto ogółem	1 204 518	33,2	39 977 971	96,3	98,2	94,5
ozime	1 097 275	33,8	37 039 405	97,8	98,0	95,7
jare	107 243	27,4	2 938 566	83,2	97,9	81,3
Mieszanki zbożowe ogółem	1 194 209	28,1	33 606 508	109,3	92,4	101,3
ozime	83 384	30,8	2 567 735	78,7	101,0	79,4
jare	1 110 825	27,9	31 038 773	112,6	92,1	103,7
Gryka	71 444	12,4	888 943	87,5	110,7	97,5
Proso	10 212	14,0	143 312	91,4	87,0	79,7
Pozostałe zbożowe	4 592	21,2	97 542	30,5	121,8	37,2
Kukurydza na ziarno	239 778	68,4	16 410 878	97,5	115,0	112,1
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	34 881	21,4	746 909	85,2	108,6	92,6
w tym:						
groch	12 314	23,8	293 017	84,1	106,7	89,7
fasola	17 418	19,9	346 146	98,5	107,6	105,7
bób	2 467	25,1	61 872	89,0	107,3	95,3
Ziemniaki	393 024	226	88 666 898	102,3	108,1	110,6
Buraki cukrowe	164 054	575	94 404 135	99,5	119,0	118,4
Oleiste (na ziarno)	626 623	22,1	13 871 831	89,8	101,4	91,1
Rzepak i rzepik ogółem	608 937	22,4	13 648 630	92,0	100,0	92,1
ozimy	573 668	22,7	13 018 408	89,6	100,4	90,0
jary	35 269	17,9	630 222	162,1	109,1	176,7
Inne oleiste	17 686	12,6	223 201	49,1	112,5	55,3
w tym:						
len oleisty	1 591	12,1	19 277	51,3	117,5	60,4
Len włóknisty	835	21,2	17 724	161,2	77,9	126,0
Konopie	73	32,1	2 340	81,1	208,4	168,7
Okopowe pastewne	22 840	463	10 573 061	142,1	112,7	160,0
w tym:						
buraki pastewne	16 950	484	8 203 497	132,4	114,2	151,2

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)
C. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierz-	Plony	Zbiory
				chnia	2010=100	
Strączkowe pastewne (ziarno)	109 918	21,6	2 369 172	96,7	97,3	93,7
peluszka	6 295	18,6	117 009	117,3	80,9	94,6
wyka	2 668	14,9	39 710	50,2	86,1	43,2
bobik	6 334	24,9	157 438	116,5	86,5	100,4
łubin słodki	48 451	15,3	742 983	70,8	86,4	61,4
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	46 170	28,4	1 312 032	158,3	87,4	138,5
Łubin gorzki (ziarno)	5 904	13,4	79 327	203,9	107,2	219,7
Strączkowe pastewne (zielonka)	15 811	184	2 905 955	102,2	105,7	107,7
peluszka	3 012	184	555 408	109,3	104,0	114,2
wyka	1 877	183	342 522	76,0	111,3	84,4
bobik	665	192	127 642	72,8	127,2	92,5
łubin słodki	3 749	175	657 283	114,2	99,4	113,5
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	6 508	188	1 223 100	107,6	104,4	112,2
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	16 622	6,4	106 308	123,3	108,5	134,5
koniczyna	2 699	4,3	11 678	91,6	107,5	98,6
lucerna	825	4,7	3 902	116,7	97,9	116,0
esparceta	52	6,3	329	65,0	105,0	69,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	1 851	6,4	11 783	105,5	110,3	116,7
trawy polowe	8 715	7,4	64 470	134,8	107,2	143,9
inne pastewne	2 480	5,7	14 146	162,2	103,6	167,4
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	367 136	243	89 197 245	142,7	100,4	143,5
koniczyna	71 996	264	18 972 903	94,6	102,3	96,7
lucerna	24 895	303	7 531 840	83,2	102,0	84,8
esparceta	1 463	191	279 297	117,5	97,9	115,0
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	29 286	175	5 117 772	101,9	110,1	111,7
trawy polowe	188 834	242	45 691 164	170,8	100,4	171,3
inne pastewne	50 662	229	11 604 269	476,1	111,2	530,5
Kukurydza na zielonkę	362 963	516	187 273 893	109,4	113,2	123,7
Siano z trwałych użytków zielonych	3 115 771	49,4	153 982 086	101,5	103,6	105,1
siano z łąk trwałych	2 474 496	52,0	128 629 682	100,2	103,8	103,9
siano z pastwisk trwałych	641 275	39,5	25 352 404	106,8	104,2	111,3
Słoma zbóż podst. z mieszankami	6 784 756	33,7	228 401 727	103,7	94,1	97,6
Słoma strączkowych	x	x	2 843 007	x	x	93,7
Plewy motylkowych	x	x	212 616	x	x	134,5
Liście okopowych	x	x	48 633 106	x	x	116,2
Wysłodki buraczane	x	x	45 461 189	x	x	114,0
Poplony i wsiewki	77 696	121	9 396 968	10,9	96,3	10,5
Zielone nawozy	37 408	x	x	157,0	x	x

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (cd.)
D. SEKTOR PUBLICZNY

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Zboża	93 609	54,2	5 074 219	97,7	104,4	102,1
Zboża podstawowe z mieszankami	79 517	49,5	3 934 940	95,6	98,0	93,8
Zboża podstawowe	78 633	49,8	3 919 274	95,9	98,0	94,1
Pszenica ogółem	46 965	58,8	2 760 246	102,8	99,2	101,9
ozima	42 874	60,3	2 586 184	101,3	99,2	100,6
jara	4 091	42,5	174 062	121,4	103,9	126,3
Żyto	5 918	28,4	167 897	73,7	86,3	63,5
Jęczmień ogółem	12 443	40,2	499 631	96,8	94,4	91,2
ozimy	3 968	45,6	180 951	97,8	92,9	90,7
jary	8 476	37,6	318 680	96,3	94,9	91,5
Owies	4 023	27,3	109 870	99,4	98,9	98,4
Pszenżyto ogółem	9 283	41,1	381 630	81,5	87,8	71,6
ozime	8 501	42,3	359 364	82,5	88,3	72,8
jare	782	28,5	22 266	72,8	77,9	56,7
Mieszanki zbożowe ogółem	884	17,7	15 666	74,7	67,3	50,4
ozime	128	23,8	3 048	43,7	88,8	38,8
jare	756	16,7	12 618	84,8	64,0	54,3
Gryka	310	5,5	1 710	77,1	62,5	48,3
Proso	128	6,9	883	111,3	43,9	48,9
Pozostałe zbożowe	10	18,9	189	2,0	205,4	4,1
Kukurydza na ziarno	13 644	83,3	1 136 497	117,5	127,0	149,3
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne) w tym:	414	30,1	12 481	92,6	129,7	120,3
groch	305	31,9	9 740	91,6	161,9	148,6
fasola	74	27,8	2 063	176,2	43,8	77,2
bób	32	21,0	673	114,3	146,9	168,3
Ziemniaki	1 717	299	513 016	92,0	115,9	106,5
Buraki cukrowe	7 796	602	4 696 784	98,5	119,7	118,0
Oleiste (na ziarno)	28 842	24,7	713 171	82,0	85,5	70,3
Rzepak i rzepik ogółem	28 454	24,9	709 235	81,9	85,6	70,2
ozimy	26 695	25,6	683 532	78,2	87,1	68,1
jary	1 759	14,6	25 703	279,7	158,7	445,4
Inne oleiste w tym:	388	10,2	3 936	96,6	88,7	85,5
len oleisty	3	4,0	12	15,8	46,0	7,3
Len włóknisty	13	3,7	48	46,4	336,4	160,0
Konopie	10	65,4	654	50,0	751,7	375,9
Okopowe pastewne w tym:	195	96	18 713	59,6	57,8	34,5
buraki pastewne	21	119	2 496	190,9	wielokrotnie	wielokrotnie

TABL. 3/45/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH (dok.)

D. SEKTOR PUBLICZNY (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	2 044	16,8	34 387	78,0	119,1	92,9
peluszka	408	19,2	7 823	148,9	135,2	200,5
wyka	-	-	-	x	x	x
bobik	231	35,9	8 283	83,1	133,5	110,9
łubin słodki	771	11,4	8 778	75,3	91,9	69,0
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	633	15,0	9 503	61,8	124,0	76,5
Łubin gorzki (ziarno)	6	12,8	77	13,0	65,0	8,5
Strączkowe pastewne (zielonka)	277	216	59 778	78,9	203,8	160,5
peluszka	-	-	-	x	x	x
wyka	9	168	1500	225,0	wielokrotnie	wielokrotnie
bobik	-	-	-	x	x	x
łubin słodki	24	19	465	37,5	13,4	5,1
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	244	237	57 813	86,2	239,4	205,6
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	859	2,3	1 933	255,7	54,8	136,2
koniczyna	60	3,9	233	wielokrotnie	195,0	wielokrotnie
lucerna	44,0	3,5	154	95,7	70,0	67,0
esparceta	-	-	-	x	x	x
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	14	10,9	152	50,0	wielokrotnie	wielokrotnie
trawy polowe	509	1,6	828	942,6	39,0	371,3
inne pastewne	233	2,4	566	114,8	51,1	59,3
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	8 478	264	2 237 602	67,3	100,4	67,5
koniczyna	287	446	127 976	121,1	172,9	209,5
lucerna	3 539	305	1 077 660	65,5	87,9	57,5
esparceta	-	-	-	x	x	x
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	654	252	164 647	57,5	98,4	56,5
trawy polowe	2 236	226	504 493	53,5	123,5	66,1
inne pastewne	1 762	206	362 826	107,6	103,5	111,2
Kukurydza na zielonkę	15 351	392	6 014 297	90,0	108,6	97,8
Siano z trwałych użytków zielonych	73 817	11,5	851 607	123,5	71,4	88,4
siano z łąk trwałych	46 418	13,7	637 452	112,4	77,0	87,0
siano z pastwisk trwałych	27 399	7,8	214 155	148,2	62,4	92,7
Słoma zbóż podst. z mieszankami	79 517	50,1	3 985 248	95,6	89,8	85,9
Słoma strączkowych	x	x	41 265	x	x	92,9
Plewy motylkowych	x	x	3 866	x	x	136,2
Liście okopowych	x	x	2 354 010	x	x	117,3
Wysłodki buraczane	x	x	2 348 395	x	x	118,0
Poplony i wsiewki	84	203	17 059	0,5	wielokrotnie	5,9
Zielone nawozy	591	X	X	4,7	x	x

TABL. 4/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW OGRODNICZYCH
A. OGÓLEM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	2010 = 100		
				Powierzchnia	Plony	Zbiory
Ogółem warzywa	x	x	55750021	x	x	114,3
w tym gruntowe	178901	x	48032449	112,7	x	114,7
kapusta	25648	480	12311802	125,2	99,8	124,9
kalafior	10369	228	2363563	110,0	100,4	110,3
cebula	26629	254	6769562	112,3	104,1	117,1
marchew jadalna	23522	377	8873735	120,2	96,4	116,1
buraki ćwikłowe	10718	345	3695772	132,2	96,6	127,5
ogórki	16248	183	2966997	119,9	98,4	117,4
pomidory	11066	246	2727291	133,2	90,8	121,0
pozostałe ^{a)}	54702	152	8323728	98,4	96,2	94,8
Owoce ogółem	x	x	34144964	x	x	124,5
Owoce z drzew	292681	x	28838422	106,1	x	130,1
Jabłonie	183526	135,8	24930781	107,7	123,2	132,8
Grusze	11670	53,8	627836	139,3	96,8	134,9
Śliwy	20244	45,3	917724	113,2	96,6	109,5
Wiśnie	33982	51,5	1750489	102,9	115,5	118,9
Czereśnie	11555	32,9	379839	96,0	98,5	94,6
Brzoskwinie	3461	25,1	86952	102,5	90,9	93,3
Morele	1692	23,8	40240	101,5	117,2	119,2
Orzechy włoskie	26551	3,9	104561	91,4	121,9	114,0
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	5306542	x	x	100,9
Truskawki ^{b)}	50522	32,9	1661592	136,1	79,7	108,3
Maliny	27063	43,6	1179952	91,6	138,9	127,1
Porzeczki	39884	42,5	1696343	88,2	97,7	86,3
Agrest	3096	47,1	145896	98,0	104,9	102,8
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{c)}	15310	40,7	622759	79,8	113,4	90,4
w tym leszczyna	3489	8,9	31034	97,6	120,3	117,2

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.

b) od 2010 r. truskawki są ujmowane łącznie z poziomkami

c) aronia, borówka wysoka i inne

TABL. 4/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW OGRODNICZYCH (dok.)
B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	2010 = 100		
				Powierzchnia	Plony	Zbiory
Ogółem warzywa	x	x	53758653	x	x	114,5
w tym gruntowe	172715	x	46538947	114,1	x	114,9
kapusta	25544	480	12271988	128,5	98,0	125,9
kalafiory	10354	228	2361322	112,8	99,1	111,6
cebula	24575	248	6089314	109,9	103,3	113,5
marchew jadalna	22841	375	8570499	121,7	95,7	116,4
buraki ćwikłowe	10548	344	3631312	133,9	95,0	127,3
ogórki	16138	182	2930329	123,9	95,3	117,8
pomidory	10962	245	2684148	138,1	88,1	121,7
pozostałe ^{a)}	51753	155	8000035	98,9	96,9	95,4
Owoce ogółem	x	x	33871062	x	x	125,1
Owoce z drzew	287146	x	28598918	106,6	x	130,8
Jabłonie	179799	137,5	24718333	108,1	123,7	133,7
Grusze	11510	54,1	623169	140,4	96,8	135,9
Śliwy	20075	45,4	911487	114,1	96,2	109,7
Wiśnie	33655	51,6	1735529	103,2	115,2	118,8
Czereśnie	11482	33,0	379101	96,3	98,2	94,7
Brzoskwinie	3450	25,1	86548	103,6	90,3	93,5
Morele	1687	23,8	40206	102,7	116,1	119,5
Orzechy włoskie	25489	4,1	104545	92,0	124,2	114,0
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	5272144	x	x	101,2
Truskawki ^{b)}	50277	32,9	1654929	136,5	79,3	108,4
Maliny	26981	43,7	1178150	92,0	138,3	127,1
Porzeczki	39522	42,8	1691732	88,5	97,7	86,5
Agrest	3069	47,5	145632	98,8	104,6	103,2
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{c)}	14474	41,6	601701	78,1	116,9	91,1
w tym leszczyna	3473	8,9	30954	97,5	120,3	116,9

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.

b) od 2010 r. truskawki są ujmowane łącznie z poziomkami

c) aronia, borówka wysoka i inne

TABL. 5/47/. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW wg REGIONÓW

Wyszczególnienie		Ogółem	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
a - Powierzchnia w ha	b - Plony z 1 ha w dt							
Zboża ogółem	a	7 802 971	1 482 168	457 654	1 777 568	1 773 485	840 622	1 471 473
	b	34,3	28,9	36,5	29,6	34,1	49,7	36,3
	c	267 673 521	42 828 215	16 693 670	52 581 046	60 389 624	41 737 137	53 443 829
Zboża podstawowe z mieszankami	a	7 376 768	1 437 739	426 624	1 716 466	1 677 162	715 021	1 403 756
	b	32,9	28,0	34,1	29,1	32,7	46,1	35,5
	c	242 554 175	40 304 156	14 554 215	49 952 942	54 883 968	32 956 727	49 902 167
w tym:								
pszenica ogółem	a	2 258 712	213 122	170 310	513 488	459 656	417 206	484 930
	b	41,3	35,4	38,0	34,4	40,4	51,9	44,2
	c	93 392 054	7 554 794	6 477 054	17 679 425	18 574 678	21 659 750	21 446 353
żyto	a	1 085 471	332 790	35 767	201 049	303 053	51 634	161 178
	b	24,0	21,3	27,0	22,8	25,0	32,6	25,4
	c	26 006 756	7 089 370	966 516	4 589 069	7 579 691	1 682 636	4 099 474
Kukurydza na ziarno	a	333 328	36 969	28 461	38 027	74 633	103 664	51 576
	b	71,8	65,8	73,4	60,5	70,4	81,9	64,9
	c	23 920 661	2 433 361	2 089 609	2 300 918	5 256 300	8 490 928	3 349 545
Strączkowe jadalne ogółem	a	37 430	2 610	2 309	19 729	3 381	3 640	5 763
	b	22,4	18,0	24,8	20,3	21,0	31,1	25,7
	c	837 756	47 090	57 180	401 025	71 009	113 272	148 180
Ziemniaki	a	406 439	98 575	46 545	111 995	63 149	33 162	53 012
	b	230	233	209	211	249	272	236
	c	93 618 479	22 983 325	9 719 147	23 664 935	15 739 093	9 006 543	12 505 436
Buraki cukrowe	a	203 512	19 817	3 178	39 765	56 232	33 734	50 787
	b	574	434	566	551	610	653	554
	c	116 741 533	8 599 820	1 797 871	21 898 551	34 292 149	22 040 406	28 112 736
Rzepak i rzepik ozimy	a	777 401	62 850	18 518	64 035	216 033	207 222	208 745
	b	22,8	21,6	25,7	24,0	19,6	27,4	21,1
	c	17 692 843	1 360 082	475 043	1 537 246	4 234 612	5 680 369	4 405 491
Rzepak i rzepik jary	a	52 749	5 636	1 376	5 245	20 437	5 087	14 968
	b	17,5	19,4	20,3	19,3	16,3	20,5	16,6
	c	925 231	109 240	27 964	101 124	333 712	104 448	248 743
Warzywa gruntowe	a	178 901	39 863	21 786	47 226	30 038	9 084	30 905
	c	48 032 449	13 150 904	6 713 787	11 138 186	7 703 407	2 167 293	7 158 873
w tym:								
kapusta	a	25 648	6 442	5 552	6 451	4 065	662	2 476
	b	480	544	492	415	490	431	451
	c	12 311 802	3 504 525	2 733 376	2 679 920	1 991 029	285 438	1 117 514
Owoce z drzew	a	292 681	129 437	15 720	77 490	44 658	9 332	16 043
	c	28 838 422	16 704 893	1 588 448	8 877 745	534 282	541 714	591 340
w tym:								
jabłonie	a	183 526	95 919	9 568	48 035	17 805	3 997	8 203
	b	135,8	156,0	131,4	157,5	19,5	83,3	56,9
	c	24 930 781	14 964 205	1 256 979	7 563 192	347 245	332 818	466 342
Owoce jagodowe	c	5 306 542	1 190 592	280 012	3 140 677	280 750	165 712	248 799
w tym:								
truskawki	a	50 522	21 109	2 627	16 281	3 994	1 765	4 745
	b	32,9	29,4	37,2	40,9	24,2	31,2	26,4
	c	1 661 592	620 912	97 624	666 108	96 649	55 023	125 276

TABL. 6/48/. PLONY ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW NA TLE NIEKTÓRYCH CZYNNIKÓW PRODUKCJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Województwa	Plony zbóż z 1 ha w dt	Plony ziemniaków z 1 ha w dt	Zużycie nawozów	
			mineralnych NPK, (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg	naturalnych na 1 ha użytków rolnych w dt
Polska	34,3	230	132,2	43
Dolnośląskie	45,6	259	170,0	17
Kujawsko-pomorskie	37,8	235	171,6	51
Lubelskie	31,1	234	118,3	29
Lubuskie	28,0	222	121,4	18
Łódzkie	31,9	261	139,0	52
Małopolskie	34,9	203	78,0	37
Mazowieckie	26,9	209	104,5	52
Opolskie	56,0	302	232,4	32
Podkarpackie	31,9	198	67,7	28
Podlaskie	26,3	202	97,4	80
Pomorskie	35,1	248	141,4	35
Śląskie	38,1	224	131,8	38
Świętokrzyskie	28,7	200	96,7	39
Warmińsko-mazurskie	35,5	211	122,4	47
Wielkopolskie	34,9	253	174,1	56
Zachodniopomorskie	35,3	254	135,5	18

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kropka (.)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło.

W niektórych rubrykach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w wierszu „Ogółem” ze względu na elektroniczną technikę zaokrąglania liczb.

SYMBOLS

Full stop (.)	– data not available or not reliable.
„Of which”	– indicates that not all elements of sum are given.
x	– not applicable.
(–)	– magnitude zero.

In some columns, the sum of data could be different from „Total” with regard for adaptation computer calculation.